

II.

(Nezakonodavni akti)

ODLUKE

ODLUKA KOMISIJE

od 20. studenoga 2013.

o državnim potporama SA.16237 (C58/02) (prije N118/02) koje je provela Francuska za SNCM

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2013) 7066)

(Vjerodostojan je samo tekst na francuskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

(2014/882/EU)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 108. ⁽¹⁾ stavak 2. prvi podstavak,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru, a posebno njegov članak 62. stavak 1. točku (a),

nakon poziva zainteresiranim stranama da dostave primjedbe, u skladu s navedenim člancima ⁽²⁾ i uvida u te primjedbe,

budući da:

I. POSTUPAK

- (1) Francuska je 18. veljače 2002. obavijestila Komisiju o planu potpore za restrukturiranje društva Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée (dalje u tekstu „SNCM”), koji je dovršen 3. srpnja 2002. ⁽³⁾ Taj je plan restrukturiranja uslijedio nakon obavijesti francuskih tijela od 20. prosinca 2001. o predujmu u novcu koji je društvo Compagnie Générale Maritime et Financière (dalje u tekstu „CGMF”) ⁽⁴⁾ odobrilo SNCM-u u okviru potpore za sanaciju u iznosu od 22,5 milijuna EUR. Komisija je Odlukom od 17. srpnja 2002. ⁽⁵⁾ (dalje u tekstu „Odluka iz 2002.”) odobrila potporu za sanaciju SNCM-a u okviru postupka preliminarnog ispitivanja potpora predviđenog člankom 88. stavkom 3. Ugovora o EZ-u. Prijavljena potpora za restrukturiranje odnosila se na dokapitalizaciju SNCM-a putem CGMF-a iznosom od 76 milijuna EUR.

⁽¹⁾ Članci 87. i 88. Ugovora o osnivanju Europske zajednice postali su 1. prosinca 2009. članci 107. odnosno 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu „UFEU”). U oba slučaja odredbe su u osnovi identične. U svrhu ove Odluke, upućivanja na članke 107. i 108. UFEU-a odnose se, ako je potrebno, na članke 87. i 88. Ugovora o osnivanju Europske zajednice. U UFEU-u su uvedene i određene terminološke promjene, primjerice izraz „Zajednica” zamijenjena je izrazom „Unija”, izraz „zajedničko tržište” izrazom „unutarnje tržište”, a izraz „Prvostupanjski sud” izrazom „Opći sud”. U ovoj se Odluci rabi terminologija iz UFEU-a.

⁽²⁾ SL C 303, 13.12.2006., str. 53.

⁽³⁾ Evidentirano pod referentnim brojem TREN A/61846.

⁽⁴⁾ CGMF je financijski holding u potpunom vlasništvu francuske države koji joj služi kao posrednik za sve djelatnosti pomorskog prijevoza, sastavljanje posada i opremanje brodova te zakup brodova na Mediteranu.

⁽⁵⁾ SL C 148, 25.6.2003., str. 7.

- (2) Komisija je dopisom od 19. kolovoza 2002. obavijestila francuska tijela o odluci o pokretanju službenog postupka ispitivanja⁽⁶⁾ u skladu s člankom 88. stavkom 2. Ugovora o EZ-u i člankom 6. Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999⁽⁷⁾.
- (3) Francuska su tijela 8. listopada 2002.⁽⁸⁾ Komisiji dostavila primjedbe na Odluku od 19. kolovoza 2002.⁽⁹⁾.
- (4) Na zahtjev francuskih tijela organizirani su radni sastanci sa službama Komisije 24. listopada 2002., 3. prosinca 2002. i 25. veljače 2003.
- (5) U okviru pokretanja postupka Komisija je zaprimila primjedbe dvaju poduzeća, odnosno Corsica Ferries France (dalje u tekstu „CFF”) 8. siječnja 2003.⁽¹⁰⁾ i grupe STIM d’Orgibny Stef-TFE (dalje u tekstu „STIM”) 7. siječnja 2003., te raznih francuskih lokalnih tijela 18. prosinca 2002. odnosno 9. i 10. siječnja 2003. Te je primjedbe prosljedila Francuskoj na očitovanje dopisima od 13. i 16. siječnja te 5. i 21. veljače 2003.
- (6) Francuska su tijela 13. veljače⁽¹¹⁾ i 27. svibnja 2003.⁽¹²⁾ Komisiji dostavila očitovanja na primjedbe CFF-a i STIM-a.
- (7) Službe Komisije su 16. siječnja 2003. poslale zahtjev za dodatne informacije, na koji su francuska tijela odgovorila 21. veljače 2003.
- (8) Dopisom od 10. veljače 2003.⁽¹³⁾ francuska su tijela iznijela argumente čiji je cilj dokazati da je planirana potpora u potpunosti usklađena sa smjernicama Zajednice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje poduzeća u teškoćama⁽¹⁴⁾ (dalje u tekstu „smjernice iz 1999.”).
- (9) Francuska su tijela 25. veljače 2003.⁽¹⁵⁾ na zahtjev Komisije prosljedila primjerak sporazuma dioničara između SNCM-a i STIM-a.
- (10) Odlukom 2004/166/EZ⁽¹⁶⁾ (dalje u tekstu „Odluka iz 2003.”) Komisija je odobrila, pod određenim uvjetima, dodjelu potpore za restrukturiranje SNCM-u, plative u dvije rate od kojih prva iznosi 66 milijuna EUR, a druga 10 milijuna EUR, što ovisi o neto primitcima od prodaje imovine ostvarenima nakon donošenja Odluke iz 2003. Plaćanje prve rate odobreno je Odlukom iz 2003.
- (11) CFF je 13. listopada 2003. pokrenuo postupak za poništenje Odluke iz 2003. pred Prvostupanjskim sudom EZ-a (dalje u tekstu „Opći sud”) (predmet T-349/03).

⁽⁶⁾ SL C 308, 11.12.2002., str. 29.

⁽⁷⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 83, 27.3.1999., str. 1.). Nakon što su francuska tijela 11. rujna 2002. zatražila ispravak određenih pogrešnih činjenica u Odluci od 19. kolovoza 2002., Komisija je 27. studenoga 2002. donijela Odluku kojom je izmijenjena Odluka od 19. kolovoza 2002. (objavljena u SL C 308, 11.12.2002., str. 29.). Zainteresirane su strane pozvane da od tog datuma dostave primjedbe na planiranu potporu.

⁽⁸⁾ Francuska su tijela 11. rujna 2002. zatražila odgodu roka za dostavu primjedaba na Odluku od 19. kolovoza 2002., što su službe Komisije odobrile 17. rujna 2002.

⁽⁹⁾ Evidentirano pod referentnim brojem SG(2002) A/10050.

⁽¹⁰⁾ Evidentirano 15. siječnja 2003. pod referentnim brojem DG TREN A/10962.

⁽¹¹⁾ Evidentirano pod rednim brojem SG(2003) A/1691.

⁽¹²⁾ Evidentirano pod rednim brojem TREN A/21531.

⁽¹³⁾ Evidentirano pod rednim brojem SG(2003) A/1546.

⁽¹⁴⁾ SL C 288, 9.10.1999., str. 2.

⁽¹⁵⁾ Evidentirano pod rednim brojem TREN A/21701.

⁽¹⁶⁾ Odluka Komisije br. 2004/166/EZ od 9. srpnja 2003. o potpori za restrukturiranje koju Francuska namjerava provesti u korist *Société nationale maritime Corse-Méditerranée* (SNCM) (SL L 61, 27.2.2004., str. 13.).

- (12) Odlukom 2005/36/EZ ⁽¹⁷⁾ (dalje u tekstu „Odluka iz 2004.”) Komisija je odlučila da izmjene koje je Francuska zatražila 23. lipnja 2004., odnosno zamjena broda *Aliso* brodom *Asco* na popisu brodova kojima je SNCM nakon Odluke iz 2003. bio ovlašten koristiti se, te prodaja broda *Aliso* umjesto broda *Asco*, nisu bile takve da bi dovodile u pitanje spojivost potpore za restrukturiranje odobrene Odlukom iz 2003. sa zajedničkim tržištem.
- (13) Odlukom od 16. ožujka 2005. (dalje u tekstu „Odluka iz 2005.”) ⁽¹⁸⁾ Komisija je odobrila plaćanje druge rate potpore za restrukturiranje u iznosu od 3,3 milijuna EUR, čime je ukupna odobrena potpora za restrukturiranje iznosila 69,3 milijuna EUR.
- (14) Opći sud je 15. lipnja 2005. u predmetu T-349/03 ⁽¹⁹⁾ poništio Odluku iz 2003. zbog pogrešnog ocjenjivanja ograničenosti potpore na najmanji iznos.
- (15) Francuska su tijela 25. listopada 2005. ⁽²⁰⁾ Komisiji prosljedila informacije o financijskom stanju društva nakon obavijesti o planu potpore za restrukturiranje od 18. veljače 2002.
- (16) Francuska su tijela 17. studenoga 2005. ⁽²¹⁾ dostavila elemente koji se odnose na ažuriranje plana restrukturiranja iz 2002. i na obnovu vlastitog kapitala SNCM-a ⁽²²⁾.
- (17) Francuska su tijela 15. ožujka 2006. Komisiji prosljedila informativnu obavijest o tržištu, poslovni plan (dio koji se odnosi na prihode) i izvještaj o predviđenim prihodima ⁽²³⁾. Drugi su dokumenti službama Komisije dostavljeni 28. ožujka 2006. i 7. travnja 2006. ⁽²⁴⁾. U potonjem su dopisu francuska tijela između ostalog pozvala Komisiju da razmotri da se dio potpore za restrukturiranje iz 2002., posebno iznos od 53,48 milijuna EUR zbog njegova navodnog karaktera „naknade za javne usluge”, ne ocijeni kao mjera poduzeta u okviru plana restrukturiranja, već kao ne-potpore u skladu sa sudskom praksom u predmetu *Altmark* ⁽²⁵⁾ ili kao autonomna mjera neovisna o planu restrukturiranja u skladu s člankom 86. stavkom 2. Ugovora o EZ-u.
- (18) Planirana koncentracija kojom su poduzeća Veolia Transport (dalje u tekstu „VT”) ⁽²⁶⁾ i Butler Capital Partners (dalje u tekstu „BCP”) 21. travnja 2006. stekla zajedničku kontrolu nad SNCM-om ⁽²⁷⁾ priopćena je Komisiji u skladu s člankom 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 ⁽²⁸⁾. Komisija je odlučila da se neće protiviti prijavljenoj transakciji te ju je Odlukom od 29. svibnja 2006. ⁽²⁹⁾ proglasila spojivom sa zajedničkim tržištem.
- (19) Francuska su tijela 21. lipnja 2006. ⁽³⁰⁾ Komisiji prosljedila Odluku Ministarstva gospodarstva, financija i industrije od 26. svibnja 2006. o odobrenju financijskih transakcija koje je dalo društvo Société nationale des chemins de fer français (dalje u tekstu „SNCF”) i Odluku br. 2006-606 od 26. svibnja 2006. o prijenosu SNCM-a u privatni sektor.
- (20) Informacije koje se odnose na prijenos ovlasti za obavljanje javnih usluga i potpore socijalnog karaktera povezane s prijevoznim uslugama prema Korzici prosljedene su Komisiji 7. lipnja 2006. ⁽³¹⁾.

⁽¹⁷⁾ Odluka Komisije 2005/36/EZ od 8. rujna 2004. kojom se mijenja Odluka 2004/166/EZ o potpori za restrukturiranje koju Francuska namjerava provesti u korist Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée (SNCM) (SL L 019, 21.1.2005., str. 70.).

⁽¹⁸⁾ SL C 16, 21.1.2006., str. 20.

⁽¹⁹⁾ Vidjeti presudu Općeg suda od 15. lipnja 2005., Corsica Ferries France SAS protiv Komisije (T-349/03, *Recueil* 2005., str. II-2197.).

⁽²⁰⁾ Evidentirano pod rednim brojem TREN A/27546.

⁽²¹⁾ Evidentirano pod rednim brojem TREN A/30842.

⁽²²⁾ Dodatne su informacije prosljedene dopisima od 30. studenoga 2005. (SG(2005) A/10782), od 14. prosinca 2005. (SG(2005)A/11122) i od 30. prosinca 2005. (TRENA/10016).

⁽²³⁾ Evidentirano pod rednim brojem TREN A/16904.

⁽²⁴⁾ Evidentirano pod rednim brojem TREN A/19105.

⁽²⁵⁾ Presuda Suda od 24. srpnja 2003., *Altmark Trans GmbH e. Nahverkehrs-gesellschaft Altmark GmbH*, (280/00, *Recueil*, str. 7747.).

⁽²⁶⁾ Veolia Transport bilo je društvo kći u potpunom vlasništvu društva Veolia Environnement. Pod nazivom Connex obavljalo je prijevoz putnika za javna tijela (prigradski, gradski i regionalni prijevozni sustavi) te je u tu svrhu upravljalo cestovnim i željezničkim mrežama i, u manjoj mjeri, pomorskim prijevozom.

⁽²⁷⁾ SL C 103, 29.4.2006., str. 28.

⁽²⁸⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ o koncentracijama) (SL L 24, 29.1.2004., str. 1.).

⁽²⁹⁾ SL C 148, 24.6.2006., str. 42.

⁽³⁰⁾ Evidentirano pod rednim brojem TREN A/25295.

⁽³¹⁾ Evidentirano pod rednim brojem TREN/A/24111.

- (21) Dopisom od 13. rujna 2006. Komisija je obavijestila francuska tijela o odluci o pokretanju službenog postupka ispitivanja iz članka 88. stavka 2. Ugovora o EZ-u i članka 6. Uredbe (EZ) br. 659/1999 o novim mjerama provedenima u korist SNCM-a i planu restrukturiranja prijavljenom 2002. ⁽³²⁾ (dalje u tekstu „Odluka iz 2006.”).
- (22) Francuska je 16. studenoga 2006. Komisiji dostavila svoje primjedbe nakon Odluke iz 2006. ⁽³³⁾.
- (23) Zainteresirane strane Komisiji su podnijele zahtjev za produženje roka za dostavu primjedaba ⁽³⁴⁾, što je Komisija odobrila svim zainteresiranim stranama ⁽³⁵⁾.
- (24) Komisija je od CFF-a ⁽³⁶⁾ i STIM-a ⁽³⁷⁾ dobila primjedbe koje su francuskim tijelima prosljeđene dopisom od 20. veljače 2007. Jedna zainteresirana treća osoba dostavila svoje primjedbe, prosljeđene francuskim tijelima, koje je povukla 28. svibnja 2008.
- (25) Francuska su tijela 30. travnja 2007. dostavila primjedbe na očitovanja zainteresiranih trećih osoba ⁽³⁸⁾.
- (26) CFF je 20. prosinca 2007. Komisiji podnio žalbu protiv SNCM-a kojom su dopunjene informacije poslane 15. lipnja 2007. i 30. studenoga 2007. Ta se žalba odnosi na članak 3. novog ugovora o prijenosu ovlasti za obavljanje javnih usluga koji su u lipnju 2007. potpisali Collectivité territoriale de Corse i grupa Compagnie Méridionale de Navigation-SNCM za razdoblje od 2007. do 2013. Prema mišljenju CFF-a, provedbom te klauzule u 2007. oslobodila bi se nova financijska sredstva za SNCM u iznosu od oko 10 milijuna EUR. Povrh toga, naknada plaćena SNCM-u za javne usluge državna bila bi potpora i to nezakonita jer nije prijavljena Komisiji.
- (27) Komisija je zainteresirane strane obavijestila o svojoj odluci da trećim osobama produži rok za dostavu primjedaba do 14. ožujka 2008.
- (28) Komisija je 26. ožujka 2008. prosljedila primjedbe zainteresiranih trećih osoba Francuskoj koja se o njima očitovala 28. ožujka 2008., 10. travnja 2008. i 28. travnja 2008.
- (29) Odlukom od 8. srpnja 2008. Komisija je utvrdila da nove mjere iz 2006. nisu državne potpore u smislu članka 87. stavka 1. Ugovora o EZ-u te da su potpore prijavljene 2002. spojive sa zajedničkim tržištem.
- (30) Opći sud je 11. rujna 2012. djelomično poništio tu Odluku ⁽³⁹⁾. Opći sud je ocijenio da zaključci Komisije o mjerama provedenima 2006. sadržavaju očite pogreške u ocjenjivanju. U pogledu mjera za restrukturiranje iz 2002., smatrao je da je potrebno revidirati njihovu analizu jer se poništena Odluka zasnivala na činjenici da su mjere iz 2006. bile izuzete od potpora.
- (31) Jedino nije poništena izjava o spojivosti potpore od 53,4 milijuna EUR kapitalnog uloga u okviru naknada za obveze javnih usluga SNCM-a za razdoblje od 1991. do 2001. Stoga ta točka nije obuhvaćena ovom Odlukom.

⁽³²⁾ Vidjeti bilješku 2.

⁽³³⁾ Evidentirano pod rednim brojem TREN/A/37907.

⁽³⁴⁾ Grupa Stef-TFE zatražila je produženje roka 28. prosinca 2007. (A/20313), a Corsica Ferries 27. prosinca 2006. (A/20056).

⁽³⁵⁾ Dopisima od 4. siječnja 2007. upućenima grupi Stef-TFE (D 2007 300067) i grupi Corsica Ferries (D 2007 300068).

⁽³⁶⁾ Evidentirano 11. siječnja, 16. siječnja i 9. veljače 2007. pod rednim brojem TREN/A/21142 odnosno A/21669 i A/23798.

⁽³⁷⁾ Evidentirano 13. veljače 2007. pod rednim brojem TREN/A/24473 i TREN/A/23981.

⁽³⁸⁾ Upisale službe Komisije pod br. TREN/A/30979. Francuska tijela zatražila su i dobila dva produženja roka od mjesec dana za dostavu primjedaba i to dopisima od 15. ožujka i 19. travnja 2007., evidentiranima pod rednim brojem TREN/A/27002 i A/29928.

⁽³⁹⁾ Vidjeti presudu Općeg suda od 11. rujna 2012., T-565/08, Corsica Ferries France SAS (dalje u tekstu „presuda od 11. rujna 2012.”).

- (32) Komisija stoga mora donijeti novu konačnu odluku. Nije potrebno istraživati elemente nakon datuma donošenja poništene odluke. Naime, Komisija je nakon poništenja Odluke s jedne strane pozvana ocijeniti odgovaraju li određene predmetne mjere ponašanju privatnog ulagača u tržišnom gospodarstvu, a s druge strane, ako ispitane mjere jesu državne potpore, jesu li ispunjeni uvjeti spojivosti utvrđeni relevantnim smjernicama. Za svako od ta dva ispitivanja, u skladu sa sudskom praksom Općeg suda⁽⁴⁰⁾ Komisija u obzir može uzeti samo informacije kojima je raspolagala na datum donošenja poništene odluke, odnosno 8. srpnja 2008.⁽⁴¹⁾
- (33) Sastanak je održan 13. studenoga 2012. u prisutnosti Komisije, francuskih tijela i predstavnika SNCM-a.
- (34) Dopisima od 6. prosinca 2012. i 5. veljače 2013. francuska su tijela u dva navrata zatražila donošenje odluke o ponovnom pokretanju postupka iz sljedećih razloga: navodeći kriterije testa razumnoga ulagača u tržišnom gospodarstvu, Opći sud je donio odluku kojom je inovirao sudsku praksu i kojom se stvorila potreba za ponovnim pokretanjem postupka u prisustvu objiju strana. Dopisima od 15. siječnja i 13. veljače 2013. Komisija je odbacila te zahtjeve, naglašavajući da je postupak mogao biti ponovno pokrenut upravo u vrijeme u kojem je nastupila nezakonitost i podsjetio da, što se nje tiče, Odluka iz 2006. o pokretanju postupka nije bila nezakonita. Međutim, obavijestila je i francuska tijela da im je dopušteno da joj dostave sve dodatne analitičke informacije ili sve dokumente koji im se čine primjerenima.
- (35) Francuska su tijela 16. svibnja 2013. Komisiji poslala obavijest.
- (36) SNCM je dopisom od 19. lipnja 2013. zatražio i odluku o ponovnom pokretanju službenog ispitivanja zbog razloga sličnih onima francuskih tijela. Komisija je taj zahtjev odbila dopisom od 10. srpnja 2013. Međutim, obavijestila je i SNCM da mu je dopušteno da joj dostavi sve dodatne analitičke informacije ili sve dokumente koji mu se čine primjerenima.
- (37) SNCM je 27. kolovoza 2013. poslao obavijest i novo izvješće o prodaji SNCM-a.

II. OPIS

2.1 KORISNIK MJERA OBUHVAĆENIH OVOM ODLUKOM

- (38) Korisnik mjera obuhvaćenih ovom Odlukom je SNCM koji se sastoji od više društava kćeri u pomorskom sektoru i koji obavlja pomorski prijevoz putnika, automobila i teretnih vozila na rutama između kontinentalne Francuske i Korzike, Italije (Sardinije) i Magreba (Alžira i Tunisa).
- (39) SNCM je dioničko društvo osnovano 1969. spajanjem društava *Compagnie générale transatlantique* i *Compagnie de navigation mixte*, koja su oba osnovana 1850. Prvotno je nazvano *Compagnie générale transméditerranéenne*, da bi 1976., nakon što je društvo *Société nationale des chemins de fer (SNCF)* steklo udio u njegovu kapitalu, bilo preimenovano u *Société nationale maritime Corse-Méditerranée*. Francuska je vlada odabrala to društvo kako bi provela načelo teritorijalnog kontinuiteta s Korzikom, odnosno uskladila cijene za pomorski prijevoz s cijenama SNCF-a za željeznički prijevoz, na osnovi ugovora sklopljenog 31. ožujka 1976. na razdoblje od dvadeset i pet godina. Francuska je vlada društvo *Compagnie générale transatlantique* već bila zadužila za prijevozne usluge prema Korzici prethodnim ugovorom sklopljenim 23. prosinca 1948.
- (40) U trenutku obavijesti o dokapitalizaciji iz 2002. SNCM je bio u 20-postotnom vlasništvu SNCF-a i 80-postotnom vlasništvu CGMF-a. Nakon otvaranja kapitalu SNCM-a 30. svibnja 2006. (vidjeti točku 18. ove Odluke), BCP i VT posjeduju 38 %, odnosno 28 % kapitala SNCM-a, a CGMF ostaje prisutan u kapitalu s 25 % (9 % kapitala rezervirano je za zaposlenike).

⁽⁴⁰⁾ Vidjeti presudu Općeg suda od 9. srpnja 2008., *Alitalia protiv Komisije* (T-301/01, *Recueil* 2008., str. II-01753.), posebno točke 137. i 146.

⁽⁴¹⁾ Vidjeti i presudu Suda od 5. lipnja 2012., *EDF protiv Komisije* (C-124/10 P), točke 83. do 85. i 104. do 105., u pogledu elemenata koje je potrebno uzeti u obzir kako bi se utvrdilo je li se država ponašala kao razuman privatni ulagač u tržišnom gospodarstvu.

- (41) Godine 2008. glavna društva kćeri SNCM-a jesu Compagnie Méridionale de Navigation (dalje u tekstu „CMN“) ⁽⁴²⁾, Compagnie Générale de Tourisme et d'Hôtellerie (CGTH) ⁽⁴³⁾, Aliso Voyage ⁽⁴⁴⁾, Sud-Cargos ⁽⁴⁵⁾, Société Aubagnaise de Restauration et d'Approvisionnement (SARA) ⁽⁴⁶⁾, Ferrytour ⁽⁴⁷⁾ i Les Comptoirs du Sud ⁽⁴⁸⁾.
- (42) Nakon prodaje brzih brodova *Aliso* u rujnu 2004. i *Asco* ⁽⁴⁹⁾ u svibnju 2005., flota SNCM-a sastoji se od deset brodova (pet trajekata ⁽⁵⁰⁾, četiri mješovita broda (teret i putnici) ⁽⁵¹⁾ i jednog brzog broda koji se uglavnom rabi za polazak iz Nice ⁽⁵²⁾, od kojih je sedam u vlasništvu SNCM-a ⁽⁵³⁾.
- (43) Kako bi informacije bile potpune, valja podsjetiti da su redovne usluge pomorskog prijevoza između luka kontinentalne Francuske i Korzike osigurane od 1948. u okviru javnih usluga čiji su SNCM i CMN bili koncesionari od 1976. do 2001. na temelju okvirnog ugovora prvotno sklopljenog na dvadeset i pet godina. U skladu s važećim pravilima Zajednice ⁽⁵⁴⁾ i nakon europskog javnog natječaja ⁽⁵⁵⁾ koji su organizirala lokalna tijela na Korzici ⁽⁵⁶⁾, SNCM i CMN zajednički su dobili prijenos ovlasti za obavljanje javnih usluga koji se odnosi na pružanje usluga od Marseillea do Korzike u zamjenu za financijske naknade tijekom razdoblja od 2002. do 2006.
- (44) Budući da je prijenos ovlasti za obavljanje javnih usluga istekao krajem 2006., prethodno navedene javne pomorske usluge, koje su bile predmetom novog javnog natječaja na europskoj razini ⁽⁵⁷⁾, dodijeljene za razdoblje od 1. svibnja 2007. do 31. prosinca 2003. grupi SNCM – CMN za subvenciju od oko 100 milijuna EUR na godinu.
- (45) Istodobno, obveze koje su povezane s učestalošću usluga nametnute su svim prijevoznicima na rutama za otok s polaskom iz Toulona i Nice. Na tim su se linijama rezidenti Korzike i druge kategorije putnika od 2002. do 2013. koristili socijalnim potporama uspostavljenima na temelju Odluka Komisije od 2. srpnja 2002. ⁽⁵⁸⁾ i 24. travnja 2007. ⁽⁵⁹⁾.

2.2 KONKURENTNO OKRUŽENJE

- (46) SNCM posluje uglavnom u dva različita područja: za prijevoz putnika i za prijevoz robe. S jedne je strane zadužen za rute prema Korzici i Magrebu iz Francuske, a s druge, u manjoj mjeri, za rute prema Italiji i Španjolskoj.

⁽⁴²⁾ SNCM ima manjinski izravni udio od 45 % u CMN-u i manjinski neizravni udio putem Compagnie Générale de Tourisme et d'Hôtellerie (CGTH) od 24,1 %. Stvarna je kontrola od 1992. povjerena grupi Stef-TFE na temelju njezina udjela od 49 % u Compagnie Méridionale de Participations (CMP). SNCM i CMN bili su partneri u okviru prijenosa ovlasti za obavljanje javnih usluga u razdoblju od 2001. do 2006. i zajednički dobili novi ugovor o prijenosu ovlasti za obavljanje javnih usluga za razdoblje od 2007. do 2012./2013.

⁽⁴³⁾ CGTH je holding u potpunom vlasništvu SNCM-a.

⁽⁴⁴⁾ Aliso Voyage vlastiti je distribucijski kanal SNCM-a. To društvo, koje se sastoji od 17 agencija raspoređenih po cijeloj Francuskoj, upravlja prodajom karata za pomorski prijevoz, od čega ih se 49,9 % prodaje na prodajnim mjestima SNCM-a.

⁽⁴⁵⁾ U vrijeme donošenja Odluke iz 2003. SNCM je imao, zajedno s prijevoznom grupom Delmas, udio u francuskom brodarskom društvu za prijevoz robe Sud-Cargos, specijaliziranom za prijevozne usluge prema Maroku. Taj je udio krajem 2005. prodan za iznos od 3,3 milijuna EUR, kao što proizlazi iz investicijskog plana iz 2005. koji su 28. ožujka 2006. dostavila francuska tijela.

⁽⁴⁶⁾ SNCM je stopostotni vlasnik tog društva koje osigurava opskrbu plovila SNCM-a.

⁽⁴⁷⁾ Ferrytour, javno trgovačko društvo u potpunom vlasništvu SNCM-a, bavi se organizacijom putovanja. Nudi putovanja morskim putem na Korziku, Sardiniju i Tunis, ali i letove za velik broj odredišta. Uz svoje glavno poslovanje, nudi i mini-krstarenja te usluge organizacije službenih putovanja.

⁽⁴⁸⁾ *Les Comptoirs du Sud*, društvo kći osnovano 1996. i u potpunom vlasništvu SNCM-a, upravlja svim trgovinama na brodovima.

⁽⁴⁹⁾ Vidjeti bilješku 16.

⁽⁵⁰⁾ *Napoléon Bonaparte* (kapaciteta od 2 150 putnika i 708 vozila, snage od 43 MW, brzine od 23,8 čvorova), velik luksuzan trajekt; novi *Danielle Casanova*, isporučen u svibnju 2002. (kapaciteta od 2 204 putnika i 700 vozila, snage od 37,8 MW, brzine od 23,8 čvorova), velik luksuzan trajekt; *Ile de Beauté* (kapaciteta od 1 554 putnika i 520 vozila, snage od 37,8 MW, brzine od 21,5 čvorova), stavljen u promet 1979. i dograđen 1989./1990.; *Méditerranée* (kapaciteta od 2 254 putnika i 800 vozila, snage od 35,8 MW, brzine od 24 čvora) i *Corse* (kapaciteta od 2 150 putnika i 600 vozila, snage od 27,56 MW, brzine od 23,5 čvorova).

⁽⁵¹⁾ *Paglia Orba* (kapaciteta od 500 putnika, 2 000 dužinskih metara za teret i 120 vozila, snage od 19,7 MW, brzine od 19 čvorova); *Monte d'Oro* (kapaciteta od 508 putnika, 1 615 metara za teret i 130 vozila, snage od 14,8 MW, brzine od 19,5 čvorova); *Monte Cinto* (kapaciteta od 111 putnika, 1 200 metara za teret, snage od 8,8 MW, brzine od 18 čvorova); od svibnja 2003. *Pascal Paoli* (kapaciteta od 594 putnika, 2 300 metara za teret i 130 vozila, snage od 37,8 MW, brzine od 23 čvora).

⁽⁵²⁾ Brzi brod *Liamone* (kapaciteta od 1 116 putnika i 250 vozila, snage od 65 MW, brzine od 42 čvora) koji plovi i na prijelazima iz Toulona.

⁽⁵³⁾ Svi su, osim *Danielle Casanova*, *Pascal Paoli* i *Liamone*, u zakupu.

⁽⁵⁴⁾ Uredba Vijeća (EEZ) br. 3577/92 o primjeni načela slobode pružanja usluga u pomorskom prometu unutar država članica (Uredba o kabotaži) (SL L 364, 12.12.1992., str. 7.).

⁽⁵⁵⁾ SL S 2001/10 – 007-005.

⁽⁵⁶⁾ Davatelj koncesije za obveze pružanja javnih usluga od 1991. na temelju navedenog francuskog zakona br. 91. – 428. od 13. svibnja 1991.

⁽⁵⁷⁾ SL 2006/S 100-107350.

⁽⁵⁸⁾ Državna potpora N 781/2001 odobrena Odlukom Komisije od 2.7.2002., SL C 186, 6.8.2002., str. 3.

⁽⁵⁹⁾ Državna potpora N 13/2007 odobrena Odlukom Komisije od 24. travnja 2007., objavljena na web-mjestu Komisije: http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/transport_2007.htm

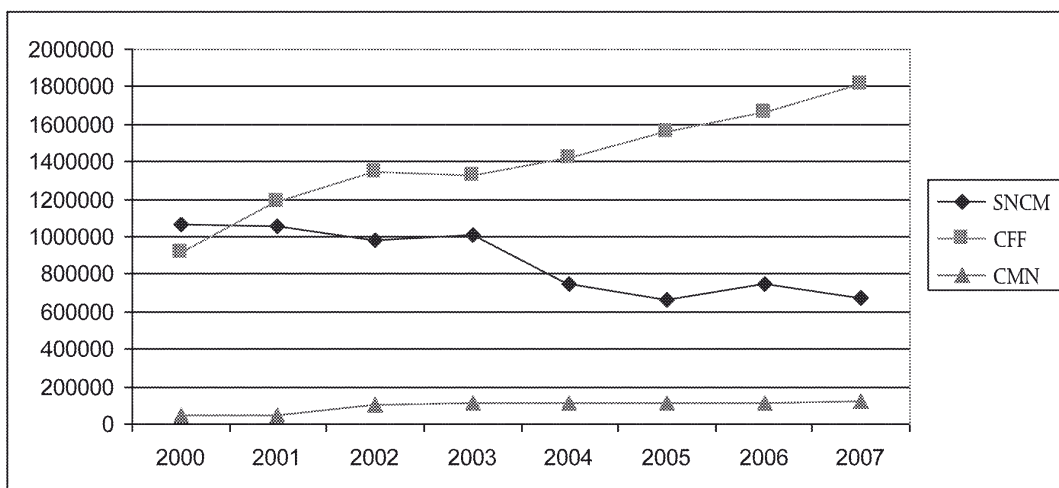
2.2.1 Rute prema Korzici

2.2.1.1 Prijevoz putnika

- (47) Tržište usluga putničkog prijevoza prema Korzici izrazito je sezonskog karaktera. Za to su tržište karakteristični vrhunci sezone u kojima broj putnika može biti deset puta veći od onog u mjesecu s najmanjim brojem putnika, što od prijevoznikâ iziskuje flotu koja može prevesti taj broj putnika. Polovica prihoda ostvari se u srpnju i kolovozu. Postoji i neravnoteža u pogledu smjera putovanja, pa čak i na vrhuncu sezone: primjerice u srpnju su polasci na otok puni dok su odlasci s otoka gotovo prazni. U skladu s tim, prosječna godišnja stopa popunjenosti na brodovima relativno je niska.
- (48) SNCM prvi je prijevoznik koji je povezoao Korziku s francuskim kopnom. Općenito govoreći, dvije trećine njegova prometa odvija se između Marseillea i Korzike u okviru prijenosa ovlasti za obavljanje javnih usluga, a preostalu trećinu njegovih aktivnosti čine rute s drugim polazištima ili odredištima (Nica – Korzika, Toulon – Korzika, međunarodne rute prema Sardiniji ili Magrebu).
- (49) SNCM svoju je glavnu djelatnost dugo obavljao kao monopolist. Međutim 1996. suočen je s konkurencijom koja se vrlo brzo razvila. Tako je društvo CFF danas dominantni sudionik u pomorskom prometu između kopna i Korzike, s neprestano rastućim udjelom na tržištu. Iako je CFF na tržištu tek od 1996., njegov je putnički promet u razdoblju od 2000. do 2005. rastao za 44 % na godinu, a taj se rast nastavlja. Tako je 2008. gotovo [...] (*) % putnika koji su putovali morem od kopna do Korzike putovalo brodovima CFF-a, dok je samo [...] (*) % putovalo brodovima SNCM-a, a ostatak putnika, odnosno [...] (*) %, prevezio je CMN.
- (50) Položaj koji je na CEF osigurao na predmetnom tržištu od 2000. vidjeti se i prema broju putnika po sezoni između Korzike i kontinentalne Francuske. Iz grafikona u nastavku vidljivo je da se tržišni udio CFF-a povećao s 45 % u 2000. na 70 % u 2007., a tržišni udio SNCM-a u istom razdoblju smanjio s 53 % na 26 %, s razlikom od više od milijun prevezenih putnika.

Grafikon

Broj prevezenih putnika po sezoni (svibanj – rujna) između kontinentalne Francuske i Korzike, u sezonama od 2000. do 2007.

Izvor: Observatoire régional des transports de la Corse.

- (51) Drugi manji konkurenti SNCM-a na području prijevoznih usluga prema Korzici su Compagnie Méridionale de Navigation (CMN), Moby Lines, Happy Lines i TRIS.

(*) Povjerljive informacije.

- (52) Kapaciteti SNCM-a i njegovi tržišni udjeli za rute s Korzikom smanjeni su 2006., s padom od 8 % u broju raspoloživih mjesta (– 20 % za usluge iz Nice i – 3 % za usluge iz Marseillea).
- (53) Ipak, daljnji pad tržišnih udjela pokazuje da povratak povjerenja dijela putnika, koje je uvelike narušeno štrajkovima i pomutnjama uzrokovanim sukobima unutar društva 2004. i 2005., posebno u vrijeme privatizacije poduzeća, teče vrlo sporo.
- (54) Tržište pomorskog prijevoza putnika između kopna i Korzike raslo je u prosjeku 4 % od 1993.; taj bi se rast trebao nastaviti, s povećanjem od [...] (*) % predviđenim za 2008. (relevantnim za ispitivanje činjenica u to doba) te s umjerenim rastom u narednim godinama. Ne čini se, međutim, da novi sudionici nastoje ući na to tržište. Nakon što je Office des Transports de Corse objavio javni natječaj za prijenos ovlasti za obavljanje javnih usluga za određene korzičke luke za razdoblje od 2007. do 2013., kao kandidati javili su se samo CFF i SNCM-CMN, iako su bile moguće i djelomične ponude za pojedinačne linije.
- (55) CFF, glavni konkurent SNCM-a, znatno je od 1999. do 2007. povećao svoj kapacitet raspoloživih mjesta s 500 000 na 4,5 milijuna (od čega 30 % u razdoblju između 2006. i 2007.), što mu je omogućilo da poveća svoj promet (s 1,3 milijuna u 2005. na 1,6 milijuna u 2007.) i svoj tržišni udio. Zbog strukturnih razloga rezultat te politike jest niža stopa popunjenosti za CFF nego za SNMCM, s razlikom od oko 10 postotnih poena 2007. Za SNCM, prosječna stopa popunjenosti 2007. iznosila je 48 %, što je normalno uzimajući u obzir izraziti sezonski karakter tog tržišta (vidjeti prethodni tekst).

2.2.1.2 Prijevoz tereta

- (56) Kada je riječ o teretnom prometu s Korzikom, SNCM je u 2005. držao oko 45 % tržišta Marseille – Toulon prema Korzici.
- (57) U segmentu prijevoza opće robe (bez pratnje), SNCM i CMN držali su *de factokvazimonopol*. U okviru ugovora o prijenosu ovlasti za obavljanje javnih usluga, dva društva osiguravaju česte prijevozne usluge iz Marseillea prema svim korzičkim lukama.
- (58) Za priključna vozila s pratnjom, ukrcana na trajekte, koja ukupno čine 24 % prometa općom robom izmjenjenog u dužinskim metrima, postoji konkurencija među svim prijevoznicima u putničkom prijevozu. SNCM i CMN drže i većinu tržišta u prometu tereta s pratnjom. Drugi prijevoznici, a posebno CFF, drže 10 % tržišta u prometu tereta s pratnjom, odnosno 2 % ukupnog tržišta.
- (59) SNCM i CMN drže i većinu tržišta motornih vozila s pratnjom⁽⁶⁰⁾ ukrcanih na trajekte (oko 24 % prometa općom robom 2003.). Međutim, CFF je 2002. razvio svoju ponudu i drži oko 15 % tržišta.

2.2.2 Rute prema Magrebu

- (60) Tunis i Alžir važno su tržište, od oko pet milijuna putnika, na kojem prevladava zračni prijevoz. Pomorski prijevoz čini oko 15 % prometa. Dok Alžir predstavlja važno pomorsko tržište s oko 560 000 putnika, Tunis je manje tržište s oko 250 000 putnika.
- (61) Tržište pomorskog prijevoza od Francuske prema Magrebu ostvarivalo je između 2001. i 2005. stalni rast od oko 13 %. Uzevši u obzir izgleda za rast turizma u toj regiji, predviđen je godišnja stopa rasta pomorskog prijevoza (relevantna za ispitivanje činjenica u to doba) od oko 4 % do 2010.
- (62) U Alžiru je SNCM pozicioniran kao drugi sudionik na tržištu nakon alžirskog javnog poduzeća Entreprise Nationale de Transport Maritime de Voyageurs (ENTMV). Tržišni udio SNCM-a porastao je s 24 % u 2001. na 35 % u 2005.

⁽⁶⁰⁾ Vozač prati vučna i priključna vozila tijekom prijelaza. U određenim slučajevima, jedan vozač ukrcava vozilo na polasku, a drugi iskrcava na dolasku. To se računa kao vozilo s pratnjom, za razliku od prijevoza pri kojem priključno vozilo putuje bez vučnog vozila.

- (63) SNCM je drugi prijevoznik na tržištu usluga prijevoza prema Tunisu, odmah nakon Compagnie tunisienne de navigation (CTN). Iako je od 2001. do 2005. tržišni udio SNCM-a opao u korist CTN-a, s 44 % na 39 %, SNCM je 2005. ipak ostvario porast (40 %).

2.3 OPIS MJERA OBUHVAĆENIH OVOM ODLUKOM

2.3.1 Dokapitalizacija SNCM-a iz 2002.

- (64) Nakon Odluke Komisije od 17. srpnja 2002. o odobrenju potpore za sanaciju SNCM-a⁽⁶¹⁾ francuska su tijela 18. veljače 2002. obavijestila Komisiju o planiranoj potpori za restrukturiranje SNCM-a. Ta je mjera uključivala dokapitalizaciju SNCM-a putem matičnog društva CGMF za iznos od 76 milijuna EUR, od čega 46 milijuna EUR za troškove restrukturiranja⁽⁶²⁾. Cilj tog povećanja kapitala bio je povećati vlastiti kapital SNCM-a s 30 milijuna EUR na 106 milijuna EUR.

- (65) Francuska su tijela u skladu sa smjernicama iz 1999. Komisiji dostavila plan restrukturiranja⁽⁶³⁾ SNCM-a kojim je obuhvaćeno pet točaka:

i. smanjenje broja prijelaza i reorganiziranje brodova među različitim linijama (smanjenje prijevoznih usluga prema Korzici i jačanje prijevoznih usluga prema Magrebu). Planom restrukturiranja predviđen je pad broja prijelaza s 4 138 (3 835 za SNCM i 303 za njegovo društvo kćer Corsica Marittima) na 3 410 u 2003. sa sljedećim promjenama usluga:

— promjena usluga prijevoza između Marseillea i Korzike u skladu sa specifikacijom iz ugovora o javnim uslugama za razdoblje od 2001. do 2006.,

— gotovo potpuno ukidanje ruta između Toulona i Korzike,

— smanjenje prijevoznih usluga između Nice i Korzike,

— zatvaranje linije Livorno – Bastia s namjenskom opremom, stvarno zatvorene 2003.,

— jačanje usluga prijevoza prema Alžiru i Tunisu brodovima „Méditerranée”, „Ile de Beauté” i „Corse” te ukidanje rute Genova – Tunis;

ii. ukidanje četiri broda iz flote što bi trebalo donijeti 21 milijun EUR likvidne imovine;

iii. prodaja određenih nekretnina;

iv. smanjenje broja zaposlenih⁽⁶⁴⁾ za oko 12 % što bi, zajedno s razumnom politikom plaća, omogućilo prosječno smanjenje troškova posade sa 61,8 milijuna EUR u 2001. na 54,8 milijuna EUR u razdoblju od 2003. do 2006. i smanjenje troškova zemaljskog osoblja s 50,3 milijuna EUR u 2001. na 45,8 milijuna EUR u istom razdoblju;

v. ukidanje dvaju društava kćeri, Compagnie Maritime Toulonnaise i Corsica Marittima, čije bi preostale aktivnosti preuzeo SNCM.

- (66) Nakon primjedaba Komisije iz njezine Odluke od 19. kolovoza 2002. francuska su tijela u dopisu od 31. siječnja 2003. opisala poboljšanja plana restrukturiranja u pogledu sljedećih točaka:

— obveze i detalji o politici plaća,

⁽⁶¹⁾ Vidjeti bilješku 5.

⁽⁶²⁾ Taj je iznos raspodijeljen kako slijedi: 20,4 milijuna EUR za plan restrukturiranja u strogom smislu te riječi, 1,8 milijuna EUR za troškove rasprijetanja brodova namijenjenih za prodaju, 14,8 milijuna EUR za amortizaciju broda *Liamone* i 9 milijuna EUR za troškove reorganizacije poslovanja prema Magrebu.

⁽⁶³⁾ Taj je plan uprava SNCM-a donijela 17. prosinca 2001.

⁽⁶⁴⁾ Broj zaposlenih trebao se smanjiti zahvaljujući prirodnom odljevu ili prijevremenom odlasku u mirovinu na osnovi kriterija dobi (prijevremeni prekid rada), odsustvu s posla u okviru programa mobilnosti i nezamjenjivanjem ugovora o radu na određeno vrijeme. Ipak, procijenjeni troškovi za SNCM iznose 20,4 milijuna EUR.

— plan smanjenja troškova intermedijarne kupnje,

— obveza da SNCM neće poticati rat cijena s konkurentskim prijevoznicima na rutama za Korziku.

- (67) U pogledu te posljednje točke, francuska tijela navode da „SNCM preuzima tu obvezu bez ograda jer smatra da rat cijena ne bi bio u skladu s njegovim strateškim položajem niti bi bio u njegovu interesu jer bi doveo do pada njegovih prihoda te da ne bi bio niti u skladu s njegovom uobičajenom praksom i znanjem i iskustvom”.
- (68) U svojem su planu restrukturiranja francuska tijela Komisiji predstavila podroban financijski model za razdoblje od 2002. do 2007. na osnovi srednjih pretpostavki koje se odnose na seriju varijabli⁽⁶⁵⁾. Financijske prognoze pokazuju, među ostalim, ponovnu uspostavu pozitivnih rezultata od 2003.

Tablica 1.

Financijski model za razdoblje od 2002. do 2007.

u milijunima EUR	2000. Realizirano	2001. Realizirano	2002. Plan	2002. Realizirano	2003. Plan	2004. Plan	2005. Plan	2006. Plan	2007. Plan
Prihod	204,9	204,1	178	205,8	190,4	192,9	195,2	197,1	193,9
Subvencije za poslovanje	85,4	86,7	74,5	77,7	69,9	68,8	68,4	67	68,5
Rezultat poslovanja	- 14,7	- 5,1	1,2	- 5,8	6,8	10,6	10,7	8,1	9
Neto rezultat	- 6,2	- 40,4	23	4,2	12	14	1	3	3
Kapital	67,5	29,7	119	33,8	124	134	145	160	169
Neto financijski dug (osim zakupa)	135,8	134,5	67,7	144,8	55,2	38,2	57,1	115,7	228,1
Financijski omjeri									
Rezultat poslovanja/ prihod + subvencije	- 5 %	- 2 %	0 %	- 2 %	3 %	4 %	4 %	3 %	3 %
Kapital/dug po bilanci	50 %	22 %	176 %	23 %	225 %	351 %	254 %	138 %	74 %

Podatci za 2000., 2001. i 2002. su izvadci iz godišnjih izvješća SNCM-a za 2001. i 2002.

- (69) Prema francuskim tijelima, kapitalnim ulogom od 76 milijuna EUR te predviđenom ponovnom uspostavom profitabilnosti poslovanja počevši od 2003. trebalo se omogućiti povećanje vlastitog kapitala od oko 30 milijuna EUR krajem 2001. na 120 milijuna EUR kratkoročno (2003.), a zatim na 160 – 170 milijuna EUR nakon provođenja plana (2006. –2007.). Time se trebalo omogućiti smanjenje financijskog duga od 145 milijuna EUR u 2002. na razinu od 40 do 55 milijuna EUR od 2003. do 2005. Posljednjih godina provođenja plana društvo je predvidjelo porast duga zbog zamjene jednog ili dvaju broda (neograničeno vlasništvo).

⁽⁶⁵⁾ Poput prometa, predviđenog rasta bruto domaćeg proizvoda (1,5 %), stope zajmova (5,5 %), stope prihoda od financijskih proizvoda (4,5 %) i stope kratkoročnih zaduženja (5 %).

- (70) Francuska su tijela dostavila i ispitivanje osjetljivosti očekivanih rezultata u odnosu na radne pretpostavke koje se odnose na promet na različitim linijama. Na toj su osnovi različite simulacije pokazale da bi SNCM u predviđenim situacijama morao ponovno postati profitabilan.
- (71) U prvo su vrijeme francuska tijela navela dvije alternativne metode koje su odbacila jer su bile preskupe.
- i. Prva metoda ocjenjivanja sastojala se od zbrajanja troškova svih mjera restrukturiranja. Tom je metodom bilo moguće utvrditi potrebu za financiranjem od 90,9 milijuna EUR na osnovi:
- kumulativnih gubitaka od 1991. do 2001., odnosno 41,7 milijuna EUR (ili 29 milijuna EUR – brojka potvrđena Odlukom 2002/149/EZ od 30. listopada 2001. (SL L 50, 21.2.2002., str. 66.), 6,1 milijun EUR 2000. i 6,6 milijuna EUR prije troškova restrukturiranja 2001.),
 - smanjenja resursa koje se sastoji od ubrzanih amortizacija između tih istih datuma, odnosno 24 milijuna EUR (stavka se smanjuje s 86 na 62 milijuna EUR u bilanci tijekom razdoblja, što je odraz produženja razdoblja amortizacije s dvanaest na dvadeset godina, manje uporabe tog resursa i „leasinga” za zadnje isporučene jedinice),
 - kapitalnog dobitka od prodaje ostvarenog tijekom tog restrukturiranja, odnosno 21 milijun EUR, oduzetog od potreba za financiranjem,
 - kumulativnog učinka troškova restrukturiranja od 46,2 milijuna EUR (vidjeti bilješku 58.).
- ii. Druga metoda ocjenjivanja sastojala se od određivanja iznosa vlastitog kapitala koji bi potraživale bankarske institucije za cijelu flotu, znajući da potonje općenito traže financiranje kupnje broda kapitalom koji iznosi od 20 do 25 % vrijednosti broda. Izračun koji su napravila francuska tijela, na osnovi troškova povijesne akvizicije flote od 843 milijuna EUR, doveo je do potrebe za kapitalom od 157 do 196 milijuna EUR. Nakon odbitka postojećeg vlastitog kapitala na kraju 2001., taj je pristup doveo do potrebe za dokapitalizacijom od 101 do 140 milijuna EUR.
- (72) Metoda koju su francuska tijela na kraju usvojila kako bi odredila iznos dokapitalizacije sastoji se u izračunu potrebe za financiranjem na osnovi srednjeg omjera kapitala i financijskih zaduženja pet europskih brodarskih društava u 2000. Usprkos razlikama u bilancama tih poduzeća, prosjek koji su uzela francuska tijela iznosi 79 %. Francuska tijela smatraju da financijske prognoze za razdoblje od 2002. do 2007. daju prosječni omjer vlastitog kapitala i financijskih zaduženja od 77 %, pri čemu će vlastiti kapital 2007. doseći 169 milijuna EUR. Ta se razina kapitala trebala ostvariti dokapitalizacijom od 76 milijuna EUR te uspjehom mjera predviđenih planom restrukturiranja.

2.3.2 Mjere nakon dokapitalizacije iz 2002.

2.3.2.1 Preliminarna primjedba

- (73) Dokapitalizacija i plan restrukturiranja iz 2002. nisu donijeli predviđene rezultate te se ekonomsko i financijsko stanje SNCM-a 2004. znatno pogoršalo. Tom su pogoršanju pridonijeli i čimbenici unutar SNCM-a (sukobi unutar društva, nedostatno i zakašnjelo ostvarivanje ciljeva produktivnosti, gubitak tržišnih udjela) i izvan njega (manja privlačnost Korzike kao odredišta, povećanje tržišnih udjela CFF-a, pogreške države u upravljanju⁽⁶⁶⁾) te porast troškova goriva.
- (74) U skladu s tim, rezultat poslovanja SNCM-a iznosi -32,6 milijuna EUR u 2004. i -25,8 milijuna EUR u 2005. Neto gubitak iznosio je -29,7 milijuna EUR u 2004. i -28,8 milijuna EUR u 2005.
- (75) Zbog pogoršanja ekonomskog i financijskog stanja SNCM-a francuska su tijela morala prodati imovinu i izvan one predviđene planom restrukturiranja iz 2002. i zatražene Odlukom iz 2003. te pokrenuti potragu za privatnim partnerima.

⁽⁶⁶⁾ Vidjeti u nastavku.

Tablica 2.

Popis imovine koju je SNCM prodao od 2002.

	Neto prihod od prodaje	Datum
Prodaje predložene u obavijesti iz 2002. (u tisućama EUR)	25,165	
Aliso (zamjenjuje Asco, u skladu s Odlukom Komisije od 8.9.2004.)	(315)	30.9.2004.
Napoléon	6,396	6.5.2002.
Monte Rotondo	591	31.7.2002.
Liberté	10,088	27.1.2003.
Sve nekretnine Schuman	8,405	20.1.2003.
Dodatne prodaje nametnute Odlukom Komisije od 9.7.2003. (u tisućama EUR)	5,022	
SCI Espace Schuman	765,7	24.6.2003.
Southern Trader	2,153	22.7.2003.
Someca	1 423,9	30.4.2004.
Amadeus	680	12.10.2004.
CCM	— ⁽¹⁾	—
Dodatne prodaje nakon Odluke iz srpnja 2003. (u tisućama EUR)	12,600	
Asco	7,100	24.5.2005.
Sud Cargos	4,300	15.9.2005.
Prodaja stanova koji su dio nekretnina SNCM-a (u kojima su prije stanovali zaposlenici SNCM-a)	1,200	od rujna 2003. do 2006.
UKUPNO (u tisućama EUR)	42,385	

⁽¹⁾ SNCM nije pronašao kupca za svoj udio u CCM-u.

2.3.2.2 Mjere nakon dokapitalizacije iz 2002.

- (76) Postupak odabira privatnih partnera trajao je od 26. siječnja 2005. do kraja rujna 2005.
- (77) Francuska je Vlada 26. siječnja i 17. veljače 2005. objavila da će pokrenuti postupak potrage za privatnim partnerom koji će ući u kapital SNCM-a kako bi osnažio njegovu financijsku strukturu i pružio mu podršku u promjenama potrebnima u njegovu razvoju.
- (78) Nakon što je imenovala nezavisnu osobu za nadzor postupka potrage, Agence des Participations de l'Etat („APE“) opunomoćila je banku savjetnika („HSBC“) za kontaktiranje potencijalnih kupaca.

- (79) U tom su procesu ostvareni kontakti sa sedamdeset i dva industrijska i financijska ulagača u svrhu utvrđivanja financijskih uvjeta ponude, u nastojanju da se osnaži industrijski projekt društva, sačuvaju radna mjesta i osigura učinkovita provedba javnih usluga. Od njih su dvadeset i tri izrazila svoj interes, potpisano je petnaest ugovora o povjerljivosti i poslano petnaest informativnih dopisa. Šest je poduzeća dostavilo svoje ponude u prvom krugu, 5. travnja 2005., a u drugom krugu, 17. lipnja 2005., zaprimljene su tri ponude (Connex koji je kasnije postao Veolia Transdev (VT), Caravelle i BCP) te iskaz interesa za manjinski udio (Comanav). Tri su ponude zaprimljene u trećem krugu, 28. srpnja 2005.
- (80) Sva su poduzeća 14. rujna 2005. pozvana da do 15. rujna 2005. dostave svoje fiksne i konačne ponude. Budući da je tog dana društvo Connex odustalo od svoje ponude, državne službe zaprimile su dvije fiksne ponude, od grupa BCP i Caravelle, za kapitalni ulog i preuzimanje cjelokupnog kapitala.
- (81) Francuska je u objavi za tisak od 27. rujna 2005. iznijela da je, na osnovi dubinskog pregleda dviju ponuda, prihvaćena ponuda grupe BCP jer je ne samo najprijateljivija s financijskog stajališta, već i najviše odgovara interesima društva, javnih usluga i radnih mjesta. U početnoj ponudi BCP-a predložena je negativna cijena od 113 milijuna EUR i ta je ponuda bila najniža procjena negativne cijene.
- (82) U toj je početnoj ponudi potencijalnih kupaca bila izričito predviđena mogućnost podešavanja početne ponude nakon provedbe revizija. Francuska su tijela navela da je početna negativna cijena povećana nakon revizija provedenih 16. prosinca 2005. zbog objektivnih elemenata koji su utjecali na regulatorni i ekonomski kontekst u kojem posluje SNCM te koji su nastupili nakon dostave ponude 15. rujna 2005. Negativna je cijena stoga povećana na 200 milijuna EUR.
- (83) Pregovori između francuskih tijela i budućih kupaca, odnosno BCP-a udruženog s grupom Connex koja je kasnije postala Veolia Transdev (društvo kći Veolije), omogućili su snižavanje te cijene na 142,5 milijuna EUR, uvećane za plaćanje dijela troškova koji se odnose na mirovinske fondove SNCM-a (odnosno 15,5 milijuna EUR).
- (84) Nakon otvorenog, transparentnog i nediskriminirajućeg postupka odabira sporazum između države, BCP-a i VT-a konačno je postignut 13. listopada 2005., u vrlo teškoj društvenoj i financijskoj situaciji. VT je tako postao industrijski prijevoznik SNCM-a (s udjelom od 28 %), a BCP glavni dioničar s udjelom od 38 %. Država se obvezala, posebno s obzirom na zaposlenike, ostati dioničar i zadržati udio od 25 %⁽⁶⁷⁾. BCP i VT sastavili su poslovni plan SNCM-a koji je 7. travnja 2006. dostavljen Europskoj komisiji.

(a) Sadržaj Memoranduma o razumijevanju

- (85) Memorandum o razumijevanju, na temelju kojeg je 75 % kapitala SNCM-a prodano privatnim kupcima, potpisan je 16. svibnja 2006. između stranaka (BCP, VT i CGMF).
- (86) U odjeljku II. Memoranduma o razumijevanju predviđeno je da se CGMF obvezuje odobriti, upisati i u cijelosti isplatiti povećanje kapitala SNCM-a za ukupni iznos od 142,5 milijuna EUR.
- (87) Osim povećanja kapitala, CGMF se obvezuje SNCM-u na raspolaganje staviti i iznos od 38,5 milijuna EUR u obliku predujma po tekućem računu. Taj predujam po tekućem računu, koji je SNCM dužan platiti povjereniku (banka CIC), namijenjen je za financiranje dijela takozvanog troška dobrovoljnih mjera države koji bi bio pridodan iznosima plativima u skladu sa zakonskim i ugovornim odredbama u slučaju planiranog smanjenja broja zaposlenih koje provode kupci. Naknade koje su veće od odšteta plaćenih u skladu sa zakonskim i ugovornim odredbama isplaćuju se na pojedinačnoj osnovi i ovisno o slučaju onim zaposlenicima koji su napustili poduzeće i čiji je ugovor o radu raskinut.

⁽⁶⁷⁾ Interni proces SNCM-a koji se odnosi na provedbu dokapitalizacije i privatizacije službeno je započeo 12. travnja 2006., a završen je 31. svibnja 2006. Potrebno je napomenuti da 27. studenoga 2007. program sudjelovanja zaposlenika u kapitalu nije bio proveden.

- (88) Taj je mehanizam predviđen člankom II.2. ugovora o prodaji od 16. svibnja 2006. kojim je utvrđeno da je taj račun namijenjen za „financiranje dijela troška mogućih dobrovoljnih odlazaka iz poduzeća ili raskida ugovora o radu [...], dodatno na iznose svih vrsta koje poslodavac mora platiti u skladu sa zakonskim ili ugovornim odredbama”. Zadatak povjerenika jest „isplatiti sredstva čim predmetni zaposlenici, koji nisu dalje preraspoređeni unutar grupe SNCM, stvarno napuste društvo te isplatiti ostatak založenog iznosa na kraju svoje dužnosti povjerenika”. Funkcioniranje tog računa predmet je ugovora o zalogu priloženog Memorandumu o razumijevanju. Kako bi omogućio aktivaciju založnog računa, SNCM mora predsjedniku CGMF-a dostaviti popis s imenima osoba čiji je ugovor o radu raskinut i za koje je zatraženo aktiviranje založnog računa te mjesečno stanje neto troškova koje je iscrpan popis svih odšteta i troškova plaćenih predmetnim zaposlenicima. Istodobno, SNCM obavješćuje povjerenika o „stvarnim dodatnim mjesečnim troškovima” opisanima za svakog zaposlenika, što odgovara dodatku većem od iznosa svih vrsta koje poslodavac mora platiti u skladu sa zakonskim i ugovornim odredbama. Ukupni iznos dodatnih dobrovoljnih mjera države ne može ni u kojem slučaju premašiti 38,5 milijuna EUR i pod pretpostavkom da se dodatnim socijalnim mjerama ne dosegne taj prag u roku od tri godine od prodaje, višak se vraća državi.
- (89) Nakon tih transakcija, odjeljkom III. Memoranduma o razumijevanju predviđeno je da CGMF privatnim kupcima proda svoje dionice koje čine 75 % vlasničkog kapitala poduzeća i založni račun namijenjen za financiranje dijela socijalnog plana koji nadmašuje ugovorne i zakonske obveze.
- (90) Odjeljkom III. Memoranduma o razumijevanju predviđeno je i da će BCP/VT dodatno povećati kapital za 8,75 milijuna EUR, iznos koji je SNCM-u stavljen na raspolaganje ovisno o njegovim potrebama za novcem. Stavkom III.2.7. Memoranduma o razumijevanju predviđeno je da je vrijednost dionica CGMF-a u svakom trenutku jednaka njihovoj početnoj nominalnoj vrijednosti uvećanoj za [...] (*) % njihove plaćene nominalne vrijednosti, pomnoženo s $D/365$, pri čemu je D broj dana od datuma realizacije, podložno odbitku svih plaćenih iznosa (primjerice dividendi). Ti se uvjeti ne primjenjuju u slučaju stečaja ili prisilne likvidacije društva.
- (91) Memorandum o razumijevanju (odjeljak III.5.) sadržava klauzulu o raskidu prodaje SNCM-a koju kupci mogu istodobno iskoristiti u slučaju jednog od sljedećih događaja u mjeri u kojoj bi te pretpostavke dovodile u pitanje vjerodostojnost njihova poslovnog plana i ponovnu uspostavu održivosti društva:
- nedodjeljivanje ugovora o prijenosu ovlasti za obavljanje javnih usluga za usluge pomorskog prijevoza za Korziku za razdoblje od 1. siječnja 2007. ili njegovo dodjeljivanje u znatno pogoršanim uvjetima,
 - svaka negativna odluka Europske komisije ili presuda Općeg suda ili Suda Europske unije, kao što su odbijanje transakcije ili nametanje uvjeta koji znatno utječu na vrijednost društva, i to u roku od šest godina od dana na koji su partneri stekli prava na društvo.
- (92) Odjeljkom VII. Memoranduma o razumijevanju predviđeno je da CGMF preuzme plaćanje dijela socijalnih obveza SNCM-a u smislu troškova mirovinskih fondova za svoje umirovljene zaposlenike u iznosu procijenjenom na 15,5 milijuna EUR, od dana prijenosa vlasništva nad poduzećem.
- (93) Pravila upravljanja poduzećem podrobno su navedena u odjeljku IV. Memoranduma o razumijevanju. Predviđene su promjene u načinu upravljanja SNCM-om koji će biti izmijenjen u dioničko društvo s upravnim i nadzornim odborom. Nadzorni odbor sastoji se od 10, a zatim od 14 članova. Njime privremeno predsjedava predstavnik države. Ako se prijenos ovlasti za obavljanje javnih usluga dodjeli SNCM-u, predsjednika nadzornog odbora zamjenjuje predstavnik BCP-a. Zadaća upravnog odbora jest osigurati operativno upravljanje SNCM-om.
- (94) Francuska je vlada 26. svibnja 2006. potvrdila prodaju SNCM-a i prethodno navedene mjere.
- (b) Mjere
- (95) U svjetlu prethodno iznesenog, Memorandum o razumijevanju sadržava tri vrste državnih mjera kojima se opravdava ispitivanje s obzirom na pravila Unije u području državnih potpora:

- prodaja 75 % SNCM-a po negativnoj cijeni od 158 milijuna EUR (kapitalni ulog od 142,5 milijuna EUR i preuzimanje troškova mirovinskih fondova u iznosu od 15,5 milijuna EUR),
- predujam po tekućem računu, koji je uplatio CGMF, za iznos od 38,5 milijuna EUR u korist otpuštenih zaposlenika SNCM-a,
- povećanje kapitala od 8,75 milijuna EUR koje je upisao CGMF zajedno i istodobno s kapitalnim ulogom od 26,25 milijuna EUR koji su realizirali VT i BCP,
- klauzula o raskidu prodaje ⁽⁶⁸⁾.

2.4 PODRUČJE PRIMJENE OVE ODLUKE

- (96) Ova konačna Odluka odnosi se na mjere koje je 18. veljače 2002. provela Francuska u korist SNCM-a, odnosno:
- ostatak kapitalnog uloga CGMF-a u SNCM za iznos od 76 milijuna EUR dodijeljenog 2002., odnosno 15,81 milijuna EUR,
 - negativna cijena od 158 milijuna EUR koju je CGMF dobio od prodaje SNCM-a,
 - predujam po tekućem računu od 38,5 milijuna EUR, koji je uplatio CGMF u korist otpuštenih zaposlenika SNCM-a,
 - povećanje kapitala od 8,75 milijuna EUR koje je upisao CGMF.
- (97) Ova se Odluka ne odnosi na plaćanje javnih usluga SNCM-a u razdoblju od 1991. do 2001. čija je spojivost potvrđena presudom Općeg suda od 11. rujna 2012. ⁽⁶⁹⁾.
- (98) Ne odnosi se ni na ispitivanje financijskih naknada koje je platio ili koje će platiti SNCM u okviru obveza za obavljanje javnih usluga za razdoblje od 2007. do 2013., koje su predmet odvojenog postupka ⁽⁷⁰⁾.
- (99) Nadalje, treba primijetiti i da je presuda od 11. studenoga 2012. predmet dviju žalbi koje su pred Sudom podnijeli SNCM i Francuska u spojenim predmetima C-533/12 P i C-536/12 P. Ova je Odluka donesena u skladu s osporavanom presudom, samo u onoj mjeri u kojoj je tom presudom poništena Odluka od 8. srpnja 2008. U tim okolnostima, ako nakon pregleda žalbi dođe do djelomičnog ili potpunog poništenja presude od 11. studenoga 2012. i ponovnog uspostavljanja određenih dijelova izreke Odluke od 8. srpnja 2008. koji su tom presudom poništeni, ova bi Odluka postala zastarjela u mjeri u kojoj se odnosi na ponovno uvedene mjere.

2.5 RAZLOZI KOJI SU DOVELI DO POKRETANJA SLUŽBENOG POSTUPKA ISPITIVANJA 2002. I NJEGOVA PRODUŽETKA 2006.

2.5.1 Pokretanje službenog postupka ispitivanja iz 2002.

- (100) U svojoj odluci o pokretanju postupka od 19. kolovoza 2002. Komisija je, iako je priznala da je SNCM poduzeće u teškoćama, izrazila sumnje u spojivost prijavljene mjere s kriterijima iz točke 3.2.2. smjernica iz 1999. koje su u to vrijeme bile na snazi.
- (101) Komisija je izrazila određene sumnje u plan restrukturiranja s obzirom na to da ne postoji analiza uzroka gubitaka poduzeća. Posebno, Komisija je postavila pitanja o vezama između gubitaka i obveza koje se odnose na obavljanje javnih usluga, utjecaju politike kupnje brodova SNCM-a na njegov račun dobiti i gubitka te mjerama predviđenima za povećanje produktivnosti poduzeća.

⁽⁶⁸⁾ Tu je klauzulu, koja sama po sebi ima znatnu vrijednost, potrebno je analizirati u okviru ispitivanja povećanja kapitala.

⁽⁶⁹⁾ Predmet T 565/08 Corsica Ferries France SAS.

⁽⁷⁰⁾ Konačna odluka C(2013) 1926 od 2. svibnja 2013.

- (102) Komisija je između ostalog naglasila određene nedostatke u planu restrukturiranja, a posebno nedostatak konkretnih mjera za smanjenje iznosa intermedijarne potrošnje i nedostatak pokazatelja buduće cjenovne politike SNCM-a.
- (103) Komisija je postavila i pitanje o relevantnosti metode izračuna koju su francuska tijela primijenila radi utvrđivanja iznosa dokapitalizacije te o određenim pretpostavkama na kojima je potrebno zasnovati financijske simulacije.

2.5.2 Proširenje službenog postupka ispitivanja iz 2006.

- (104) Odlukom od 13. rujna 2006. Komisija je odlučila proširiti službeni postupak ispitivanja iz 2002. na mjere predviđene u okviru prodaje SNCM-a privatnom sektoru.
- (105) Ako se taj iznos ocjenjuje kao spojiva državna potpora u skladu s člankom 86. stavkom 2. UEZ-a, Komisija je procijenila da je trebao biti ocijenjen s obzirom na smjernice Zajednice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje poduzeća u teškoćama (dalje u tekstu „smjernice iz 2004.”) ⁽⁷¹⁾. U mjeri u kojoj je iznos potpore za restrukturiranje znatno niži od onog prijavljenog 2002. i odobrenog 2003., Komisija je izrazila sumnje u prikladnost zadržavanja svih kompenzacijskih mjera nametnutih SNCM-u Odlukom iz 2003.
- (106) Komisija je izrazila sumnje i u poštovanje uvjeta nametnutih Odlukom iz 2003., odnosno načela *price leadership* i učestalosti usluga prijevoza za Korziku.
- (107) Kada je riječ o negativnoj prodajnoj cijeni SNCM-a, Komisija je izrazila sumnje u to je li država u dokapitalizaciji prije prodaje SNCM-a poštovala načelo privatnog ulagača u tržišnom gospodarstvu. Posebno, Komisija je izrazila sumnje u valjanost izračuna troškova likvidacije koje bi država kao dioničar bila obvezna platiti u slučaju likvidacije SNCM-a.
- (108) Komisija je posumnjala i u činjenicu da se financijske mjere mogu opravdati u okviru smjernica iz 2004.
- (109) Izrazila je sumnje i u drugu dokapitalizaciju od 8,75 milijuna EUR u dijelu koji se odnosi na poštovanje načela istodobnosti privatnih i javnih ulaganja te sličnosti uvjeta upisa u smislu sudske prakse.
- (110) Komisija je naposljetku izrazila sumnje u činjenicu da dodatne socijalne mjere od 38,5 milijuna EUR potpore pojedincima mogu biti neizravna pogodnost za poduzeće. Naglasila je i rizik od proturječnosti uzevši u obzir dodatne naknade za otpremninu kao dio rizika koje snosi razuman ulagač.

III. PRIMJEDBE FRANCUSKIH TIJELA NA ODLUKU O POKRETANJU POSTUPKA

3.1 DOKAPITALIZACIJA IZ 2002.

- (111) Plan restrukturiranja prijavljen 2002. sastojao se od kapitalnog uloga od 76 milijuna EUR, od čega se 53,48 milijuna odnosilo na naknadu za javnih usluga. Ako se uzme u obzir imovina koju je prodao SNCM ⁽⁷²⁾, iznos isplaćene potpore sada doseže 69 292 400 EUR. Francuska tijela smatraju da ako je iznos od 53,48 milijuna EUR spojiva potpora, iznos potpore koji se treba smatrati potporom za restrukturiranje u skladu s obavijesti iz 2002. bio bi na kraju 15,81 milijuna.

3.2 MJERE NAKON DOKAPITALIZACIJE IZ 2002.

- (112) Francuska prvo podsjeća da su ozbiljnost društvenih događanja iz 2004./2005. te pogoršanje gospodarskog i financijskog stanja SNCM-a doveli državu kao dioničara do toga da u siječnju 2005. pokrene postupak odabira privatnih ulagača i provede hitne mjere (odnosno prodaju poduzeća Asco i udjela u poduzeću Sud Cargos ⁽⁷³⁾).

⁽⁷¹⁾ SL C 244, 1.10.2004., str. 2.

⁽⁷²⁾ Vidjeti tablicu 2.

⁽⁷³⁾ Francuska su tijela 2002. branila stratešku prirodu udjela SNCM-a u poduzeću Sud-Cargos. Razvoj prometa roba (razvoj kontejnera na štetu prometa RoRo), otkup Delmasa, drugog dioničara Sud-Cargosa, od strane CMA CGM i gospodarske teškoće Sud-Cargosa čimbenici su koji objašnjavaju zašto se udio više ne smatra strateškim i zašto ga je SNCM 2005. mogao prodati.

3.2.1 O negativnoj prodajnoj cijeni SNCM-a

- (113) Primjenom sudske prakse Zajednice, koja je u to vrijeme bila na snazi, na ovaj predmet, francuska tijela pozivaju Komisiju da razmotri da negativna prodajna cijena SNCM-a od 158 milijuna EUR ne sadržava niti jednu mjeru koja bi se mogle smatrati potporom u smislu članka 87. stavka 1. UEZ-a, utoliko što se francuska država ponašala kao privatni ulagač u tržišnom gospodarstvu.
- (114) Najprije, Francuska primjećuje da je konačna cijena od 158 milijuna EUR, koja je niža od negativne cijene koju su početno tražili kupci nakon što su proveli reviziju SNCM-a, rezultat pregovora o prodaji kontrolnog paketa vođenih u okviru otvorenog, transparentnog i nediskriminirajućeg konkurentnog natječaja te da je, u skladu s tim, u stvari tržišna cijena.
- (115) Francuska smatra da, u mjeri u kojoj je ta potraga za privatnim partnerom SNCM-a provedena u okviru otvorenog, transparentnog i nediskriminirajućeg konkurentnog natječaja, nakon kojeg je odabrana najbolja ponuda, prodajna cijena jest tržišna cijena.
- (116) Prema mišljenju francuskih tijela, prodaja po negativnoj cijeni od 158 milijuna EUR provedena je u najpovoljnijim uvjetima za državu u skladu sa sudskom praksom Zajednice na snazi u to vrijeme i praksom donošenja odluka u Komisiji te stoga nije sadržavala nijedan element potpore. Naime, Francuska procjenjuje da je negativna cijena niža od troška likvidacije koji bi država morala snositi u slučaju likvidacije poduzeća.
- (117) Taj bi se zaključak nametnuo i primjenom pristupa proizašlog iz sudske prakse Suda Europske unije (dalje u tekstu sudska praksa u predmetu *Gröditzer* ⁽⁷⁴⁾) i primjenom pristupa koji se zasniva na analizi stvarnih troškova likvidacije SNCM-a (odluka *ABX* ⁽⁷⁵⁾).
- (118) Kada je riječ o prvoj metodi koja se zasniva na sudskoj praksi u predmetu *Gröditzer*, Francuska navodi da je ta presuda potvrđena ocjenjivanjem Komisije u njezinoj Odluci od 8. srpnja 1999. prema kojoj „samo vrijednost likvidacije [...] imovine, [...], mora biti uzeta u obzir kao trošak likvidacije” ⁽⁷⁶⁾.
- (119) U tom pogledu, izvješća CGMF ⁽⁷⁷⁾ i Oddo-Hastings ⁽⁷⁸⁾ procjenjuju 30. rujna 2005. ⁽⁷⁹⁾ vrijednost likvidacije imovine na najmanje 190,3 milijuna EUR.
- (120) Shodno tome, u mjeri u kojoj je država kao vlasnik dioničar nekog društva odgovorna samo za njegova zaduženja u iznosu vrijednost likvidacije njegove imovine (sudska praksa u predmetu *Hytasa* ⁽⁸⁰⁾), Francuska potvrđuje da je vrijednost likvidacije imovine društva procijenjena na najmanje 190,3 milijuna EUR jasno viša od negativne prodajne cijene od 158 milijuna EUR.
- (121) U pogledu druge metode, Francuska napominje da ona proizlazi iz Odluke Komisije o državnoj potpori koju je provela Belgija za *ABX Logistics*, a u kojoj je Komisija ispitala negativnu prodajnu cijenu koja je, kao i u predmetnom slučaju, imala svojstva tržišne cijene, uspoređujući je s troškovima koje je procijenila nezavisna treća osoba i koje bi država dioničar stvarno snosila u slučaju dobrovoljne ili prisilne likvidacije. Prema mišljenju Francuske, Komisija je posebno u toj Odluci potvrdila valjanost određenog broja troškova koji mogu biti rezultat nadoknade manjka imovine dijela vjerovnika ili likvidacije drugih grana grupe koja likvidira svoje društvo kći.

⁽⁷⁴⁾ Presuda Suda od 28. siječnja 2003., Savezna Republika Njemačka protiv Komisije (334/99, *Recueil*, str. I -1139.).

⁽⁷⁵⁾ Odluka Komisije od 7. prosinca 2005. o državnoj potpori koju je Belgija provela za *ABX Logistics* br. C 53/2003 (prije NN 62/2003) (SL L 383, 28.12.2006., str. 21.).

⁽⁷⁶⁾ Odluka Komisije od 8. srpnja 1999. o državnoj potpori koju je Njemačka provela za *Gröditzer Stahlwerke GmbH* i njegovo društvo kći *Walzwerk Burg GmbH* (SL L 292, 13.11.1999., str. 27.).

⁽⁷⁷⁾ To je izvješće prosljeđeno Komisiji u ožujku 2006., a sastavio ga je CGMF, uz pomoć Ernst & Young, pravnog revizora SNCM-a (dalje u tekstu „izvješće CGMF”).

⁽⁷⁸⁾ Izvješće koje su 29. ožujka 2006. sastavili Oddo Corporate Finance i odvjetničko društvo Paul Hastings (izvješće Oddo-Hastings) prosljeđeno je 7. travnja 2006. Komisiji. Sastoji se od kritičkoga pregleda, koji je zatražila Agence des Participations de l'Etat (APE), izvješća CGMF i metode izračuna troškova likvidacije koji se smatraju prihvatljivima na razini Zajednice.

⁽⁷⁹⁾ Uzevši u obzir materijalnu imovinu (161,9 milijuna EUR) i ulaganja (32,7 milijuna EUR), potraživanja od kupaca (0,8 milijuna EUR), druga potraživanja (9,4 milijuna EUR) i manjak novca od -14,5 milijuna EUR. Francuska je navela da bi realnija procjena, kojom se u obzir uzimaju naknadni financijski elementi, tu vrijednost utvrdila na 330 milijuna EUR.

⁽⁸⁰⁾ Presuda Suda od 14. rujna 1994., Španjolska protiv Komisije (278/92, 279/92 i 280/92, *Recueil*, str. I-4103.).

- (122) Na osnovi prethodno navedenih izvješća CGMF i Oddo-Hastings, francuska tijela procjenjuju da bi 30. rujna 2005. svi realni troškovi koje bi kao dioničar trebala snositi Francuska Republika iznosili između 312,1 i 361 milijuna EUR, i to kako slijedi:
- [70 – 80] (*) milijuna EUR u okviru socijalnog plana obuhvaćenog ugovorom, kojim su objedinjeni svi troškovi povezani s raskidom ugovora o radu, koje uobičajeno snosi poduzeće;
 - [30 – 40] (*) milijuna EUR u okviru socijalnog plana koji nije obuhvaćen ugovorom, kojim su objedinjeni svi troškovi povezani s popratnim mjerama povezanim sa zakonskim i regulatornim obvezama SNCM-a koje se odnose na otkaze ugovora o radu i neizravne troškove povezane sa socijalnim planom obuhvaćenim ugovorom;
 - Od [200 – 210] (*) do [250 – 260] (*) milijuna EUR u okviru plaćanja dodatnih naknada za otpremninu kojima bi sud teretio državu, uz odštete isplaćene u okviru socijalnog plana obuhvaćenog ugovorom i onog koji nije obuhvaćen ugovorom, u skladu sa sudskom praksom u predmetu *Aspocomp Group Oyj* Prizivnog suda u Rouenu od 22. ožujka 2005.
- (123) Tom se metodom posebno uzima u obzir rizik da bi francuska država mogla biti pozvana radi nadoknade manjka imovine ako bi je neki sud smatrao *de facto* direktorom SNCM-a. Francuska tijela procjenjuju da se rizik od tužbe za nadoknadu manjka imovine ne može izbjeći, posebno s obzirom na presedan koji je presudio Kasacijski sud u Francuskoj⁽⁸¹⁾. Tako su francuska tijela u više dopisa Komisiji tvrdila da je situacija u kojoj bi nacionalni sud naložio državi da pokrije obveze poduzeća kojim upravlja više nego moguća te da je to trebalo biti uzeto u obzir pri izračunu stvarnog troška moguće likvidacije SNCM-a.
- (124) Reziđualna vrijednost imovine SNCM-a (odnosno 190,3 milijuna EUR) iznosila bi 30. rujna 2005., nakon plaćanja prioriteta zaduženja, 36,5 milijuna EUR. Drugi troškovni elementi uzeti u obzir u okviru tužbe za nadoknadu manjka imovine protiv države uključuju posebno troškove raskida glavnih ugovora o poslovanju, troškove povezane s poništenim uvjetima zakupa brodova i plaćanje neosiguranih dugova, što bi dovelo do manjka imovine u iznosu od 134,4 milijuna EUR. Francuska tijela smatraju da je državi trebalo biti naloženo da na svoj teret preuzme od 85 do 100 % tog iznosa.
- (125) Nadalje, francuska tijela smatraju da je, zbog njegove ovisnosti o SNCM-u i u skladu s jednim drugim predmetom iz francuske sudske prakse⁽⁸²⁾, likvidacija poduzeća mogla dovesti sud do toga da naredi plaćanje odštete i kamata zaposlenicima. Prema tom predmetu iz sudske prakse, francuska tijela procjenjuju da bi sud više nego vjerojatno utvrdio iznos dodatnih naknada na osnovi odšteta koje bi bile isplaćene u okviru socijalnog plana dostavljenog prije likvidacije.
- (126) Prema tom pristupu, analiza stvarnih troškova koji bi bili stavljeni na teret državi dioničaru pokazuje da je za državu trošak prodaje SNCM-a po negativnoj cijeni od 158 milijuna EUR niži od stvarnog troška koji bi morala snositi u slučaju prisilne likvidacije poduzeća.
- (127) Zaključno, francuska tijela smatraju da se taj iznos ne može ocijeniti kao državna potpora.

3.2.2 Zajednički kapitalni ulog dioničara

- (128) Francuska smatra da se tim uzimanjem udjela ponijela kao razuman ulagač jer je, s jedne strane, intervenirala istodobno kao manjinski dioničar zajedno s BCP-om i VT-om, a s druge strane, taj udio ima fiksni povrat na kapital od [...] (*) % na godinu, što državu oslobađa od rizika povezanoga s provedbom poslovnog plana. Naime, Francuska tvrdi da je stopa profitabilnosti vrlo zadovoljavajuća za jednog privatnog ulagača⁽⁸³⁾. Navodi, međutim, da nikakav povrat ne bi dospio u slučaju prisilne ili dobrovoljne likvidacije SNCM-a ili ako kupci primjene klauzulu o raskidu prodaje.

⁽⁸¹⁾ Presuda Kasacijskog suda br. 98-15129 od 6. veljače 2001. Taj se predmet odnosi na javnu ustanovu, BRGM (Bureau de Recherches Géologiques et Minières) kojoj je naloženo da plati cijeli manjak imovine svojeg društva kćeri, les Mines de Salsignes, zbog toga što se *de facto* direktor, BRGM, usprkos tome što je bio svjestan pogoršanja poslovanja i danih znakova upozorenja, ponašao nezakonito dozvoljavajući da se poslovanje nastavi.

⁽⁸²⁾ Predmet *Aspocomp Group Oyj*; presuda Prizivnog suda u Rouenu od 22. ožujka 2005.

⁽⁸³⁾ Za usporedbu, stopa povrata državne obveznice (*Obligation Assimilable du Trésor*, obveznice koju izdaje francuska država) s dospeljem nakon 30 godina, 10 godina, 5 godina i 2 godine iznosile su 31. listopada 2006. 3,95 %, 3,82 %, 3,75 %, odnosno 3,72 %.

3.2.3 Dodatne socijalne mjere (potpora pojedincima)

- (129) Francuska smatra, pozivajući se na praksu donošenja odluka Komisije, posebno u predmetu SFP – Société française de production ⁽⁸⁴⁾, da to financiranje čini potporu pojedincima koja nije u korist poduzeću. Stoga, zahvaljujući javnim sredstvima, provedba dodatnih socijalnih mjera u korist otpuštenih osoba a da se tim mjerama ne oslobađa poslodavca njegovih uobičajenih troškova, spadala bi u socijalnu politiku država članica i ne bi bila državna potpora.

3.2.4 Ukidanje ograničenja nametnutih poništenom Odlukom iz 2003.

- (130) Francuska tijela podsjećaju da su, s jedne strane, svi uvjeti nametnuti Odlukom iz 2003. provedeni i poštovani u razdoblju od 2003. do 2006. S druge strane, francuska tijela smatraju da te mjere više nisu potrebne za sprečavanje narušavanja tržišnog natjecanja te da bi se njihovo zadržavanje protivilo načelu proporcionalnosti uzevši u obzir ograničenje iznosa potpora za restrukturiranje, koji je sada smanjen na 15,81 milijuna EUR. Posebno, francuska tijela smatraju da je potrebno ukinuti uvjete koji bi se još mogli primjenjivati, primjerice one koji se odnose na zabranu modernizacije flote SNCM-a, na poštovanje načela *price leadership* u području cijena i na zadržavanje određene učestalosti.

3.3 ZAKLJUČAK

- (131) Ako bi Komisija ipak trebala kategorizirati sve ili dio novih mjera kao državnu potporu, Francuska Komisiji skreće pažnju na činjenicu da bi se novim mjerama, uz osiguranje ponovne uspostave održivosti SNCM-a, omogućilo zadržavanje konkurentnosti na predmetnim tržištima, posebno na tržištu prijevoznih usluga prema Korzici. Taj element, prema mišljenju Francuske, jedno je od načela iz smjernica za sanaciju poduzeća u teškoćama, kako u ovom predmetu, podsjećaju Komisija (uvodna izjava 283. njezine poništene Odluke) i Opći sud u svojoj presudi od 15. lipnja 2005. (uvodna izjava 117.). Posebno, potonji je podsjetio da je Komisija mogla u okviru svojih širokih diskrecijskih prava ocijeniti da je prisutnost poduzeća bila potrebna kako bi se spriječilo jačanje oligopolističke strukture na predmetnim tržištima.
- (132) Kada je riječ o utvrđivanju mogućih kompenzacijskih mjera koje bi bilo potrebno nametnuti SNCM-u, Francuska predlaže da Komisija uzme u obzir strukturu tržišta. Dakle, smanjenjem kapaciteta SNCM-a trenutno bi se ojačao dominantan položaj CFF-a na tržištu usluga prema Korzici ⁽⁸⁵⁾.
- (133) Prema mišljenju francuskih tijela, ažurirani plan restrukturiranja bio bi u skladu s kriterijima spojivosti iz smjernica Komisije iz 1999. i 2004. Sve mjere izložene u kontekstu privatizacije SNCM-a morale bi, prema mišljenju tih tijela, omogućiti i ponovnu uspostavu dugoročne održivosti SNCM-a od kraja 2009. i biti ograničene na minimum potreban za ponovnu uspostavu održivosti.

IV. PRIMJEDBE ZAINTERESIRANIH STRANA

4.1 ODLUKA O POKRETANJU SLUŽBENOG POSTUPKA ISPITIVANJA IZ 2002.

4.1.1 Primjedbe poduzeća Corsica Ferries (CFF)

- (134) Oспорavajući prvo da je SNCM poduzeće u teškoćama u smislu smjernica ⁽⁸⁶⁾, CFF se pita može li SNCM postići profitabilnost na nesubvencioniranim linijama. Nadalje, CFF tvrdi da se, suprotno onome što je najavljeno u planu restrukturiranja ⁽⁸⁷⁾, još uvijek pružaju usluge za Livorno.
- (135) U pogledu smanjenja troškova, CFF žali što nema pristup određenim elementima plana restrukturiranja u pogledu kojih su njegovi predstavnici iznijeli kritike ⁽⁸⁸⁾.

⁽⁸⁴⁾ Odluka Komisije od 17. srpnja 2002., Société Française de Production, C(2002) 2593fin (SL C 071, 25.3.2003., str. 3.).

⁽⁸⁵⁾ Naime, prema jednom nezavisnom istraživanju tržišta koje je povezano s tim prosljedila Francuska, CFF drži gotovo 60 % putničkog tržišta dok je SNCM zabilježio pad s 82 % tržišnog udjela u 2000. na 33 % u 2005., te je zabilježio i izuzetno snažan rast na tržištu tereta na kojem je SNCM i dalje glavni prijevoznik zahvaljujući svojem udjelu u CMN-u.

⁽⁸⁶⁾ CFF podsjeća da je ugovorom o prijenosu ovlasti za obavljanje javnih usluga društvu osigurana javna subvencija od prosječno 64,3 milijuna EUR na godinu, odnosno ukupno 321,5 milijuna EUR u pet godina. Prema CFF-u, člankom 5. ugovora o prijenosu ovlasti za obavljanje javnih usluga SNCM-u je zajamčen novčani tok od 72,8 milijuna EUR. Nadalje, Corsica Ferries naglašava da je od 40,6 milijuna EUR gubitaka koje je SNCM zabilježio 2001., 15 milijuna EUR rezultat amortizacije brzog broda Liamone.

⁽⁸⁷⁾ Odlukom o pokretanju postupka pokazalo se da je planom restrukturiranja predviđeno, među ostalim, „zatvaranje linije Bastia-Livorno s namjenskom opremom”.

⁽⁸⁸⁾ Kritike CFF-a odnose se na sljedeće točke: nema stvarnog smanjenja broja zaposlenih, nema prodaje udjela SNCM-a za projekt restrukturiranja, u obzir nisu uzeti kapitalni dobiti na brodove.

- (136) CFF smatra da je izračun francuskih tijela koji je doveo do iznosa od 76 milijuna EUR samo fiktivan⁽⁸⁹⁾, a omjer vlastitog kapitala i financijskih zaduženja od 79 % koji su utvrdila francuska tijela činio mu se pretjeranim⁽⁹⁰⁾. U pogledu udjela SNCM-a, CFF napominje da određena društva kćeri nisu korisna za djelatnosti broderskog društva⁽⁹¹⁾.
- (137) Zaključak CFF-a je da je cilj planirane potpore zaobići uredbu o kabotaži, a javni natječaj za pružanje usluga od Marseillea do Korzike učiniti besmislenim. CFF naglašava da planirana potpora ne bi trebala omogućiti agresivniju komercijalnu ponudu SNCM-a. Prema njegovu prijedlogu, potporu za restrukturiranje trebalo bi dodijeliti tek 2007. i to samo u slučaju da SNCM 2006. izgubi na sljedećem javnom natječaju što bi, prema CFF-u, bio jedini scenarij u kojem bi se javno brodersko društvo uistinu našlo u teškoćama.

4.1.2 Primjedbe STIM-a

- (138) STIM, glavni dioničar CMN-a, tvrdi da se udjeli SNCM-a u CMN-u moraju analizirati kao čisto financijska imovina. Prema mišljenju STIM-a, CMN i SNCM neovisna su poduzeća koja se tržišno natječu na linijama koje nemaju polazak iz Marseillea, čak i ako su oba poduzeća supružatelji usluga u okviru ugovora o prijenosu ovlasti za obavljanje javnih usluga.
- (139) U dopisu je navedeno da bi se STIM obvezao „otkupiti, u potpunosti ili djelomično, a poželjno sve udjele SNCM-a u CMN-u”, čiju vrijednost procjenjuje na između 15 i 17 milijuna EUR, kada bi Komisija zauzela stajalište, u uvjetima koje bi mogla nametnuti u svojoj konačnoj odluci, da je „takva prodaja potrebna za dobru uravnoteženost plana restrukturiranja”

4.1.3 Primjedbe lokalnih tijela

- (140) Gradonačelnik grada Marseillea, predsjednik glavnog vijeća *Bouches-du-Rhône* i predsjednik regionalnog vijeća *Provence-Alpes-Côte d'Azur* naglašavaju gospodarski značaj SNCM-a za regionalno gospodarstvo.
- (141) Predsjednik regionalnog vijeća *Provence-Alpes-Côte d'Azur* dodaje kako mu se čini da su ispunjeni uvjeti da se planom restrukturiranja SNCM-a zajamči održivost poduzeća.
- (142) Predsjednik izvršnog vijeća Skupštine Korzike prosljedio je odluku te Skupštine od 18. prosinca 2002. tijekom koje je donijela „povoljno mišljenje” o planiranoj dokapitalizaciji SNCM-a.

4.1.4 Primjedbe Office des Transports de Corse (OTC)

- (143) OTC navodi da bi nestanak SNCM-a, kao danas jedinog poduzeća koje može ispuniti zahtjeve ugovora u pogledu prijevoza putnika, „trenutno doveo do znatnog smanjenja prometa”. Podsjeća na značaj SNCM-a u gospodarstvu Korzike.

4.2 ODLUKA O PRODUŽENJU POSTUPKA IZ 2006.

4.2.1 Primjedbe Corsica Ferries France (CFF)

- (144) CFF naglašava značaj predmetnih financijskih iznosa, njihovu neproporcionalnost u odnosu na prihod SNCM-a i činjenicu da su isplaćeni SNCM-u prije nego što je Komisija donijela svoje stajalište o kategorizaciji u skladu s člankom 87. stavkom 1. UEZ-a.
- (145) CFF Komisiji skreće pažnju na činjenicu da je podrška francuske države SNCM-u strateški korak u razvoju CFF-a. Te bi nedozvoljene mjere SNCM-u omogućile vrlo agresivnu cjenovnu politiku na linijama na kojima je CFF prisutan deset godina i na kojima bi, prvi puta od svojeg osnivanja, izgubio tržišni udio.

⁽⁸⁹⁾ Prema CFF-u, iznos od 76 milijuna EUR odgovarao bi iznosu od 500 milijuna francuskih franaka (FRF), koji bi društvo izgubilo iz svojeg proračuna za teritorijalni kontinuitet za novo razdoblje od 2002. do 2006.

⁽⁹⁰⁾ u odnosu na omjere koje je samostalno pronašlo na uzorku od deset broderskih društava. Ti omjeri kreću se od 23,69 % (za Moby Lines), 49,7 % za CMN do 55,09 % (za Grimaldi).

⁽⁹¹⁾ CFF navodi udio od 50 % u broderskom društvu Sud-Cargos, udio od 13 % u Amadeusu, poduzeću specijaliziranom za sustav rezervacija u zračnom prijevozu, udio u CMN-u i nekretnine CGTH-a.

- (146) Kada je riječ o postupku konkurentnog natječaja za prodaju društva, CFF smatra da nije bio potpuno transparentan jer odabrano poduzeće, odnosno BCP, više ne kontrolira poslovanje SNCM-a prepustivši svoje mjesto grupi VT. Nadalje, s obzirom na to da su se financijski uvjeti promijenili i za kupce postali daleko povoljniji, CFF postavlja pitanje o načelu jednakosti tretmana ulagača koje je trebalo prevladavati tijekom cijele transakcije.
- (147) U pogledu negativne prodajne cijene od 158 milijuna EUR, CFF nije siguran primjenjuje li se kriterij razumnog ulagača u tržišnom gospodarstvu i na ovaj slučaj. S jedne strane, CFF se pita može li se smatrati da je država predmetnu transakciju vodila paralelno sa znatnom i istodobnom intervencijom privatnih prijevoznika u sličnim uvjetima iako je država dokapitalizirala društvo prije zajedničke dokapitalizacije dioničara i novog plana restrukturiranja. S druge strane, CFF smatra da bi razuman ulagač, suočen s teškim financijskim stanjem SNCM-a, intervenirao ranije kako ne bi dopustio deprecijaciju svojeg ulaganja ⁽⁹²⁾.
- (148) CFF smatra da pozivanje na predmet *ABX Logistics* nije relevantno. Osim činjenice da se okolnosti tog predmeta ne mogu prenijeti na ovaj slučaj, CFF naglašava značajan doprinos korisnika potpora u tom predmetu, što očito ne bi bio slučaj sa SNCM-om. Nadalje, prema CFF-u, Odlukom Komisije iz 2006. nisu uzeti u obzir troškovi povezani s rizikom od sudskih postupaka u okviru likvidacije predmetnog poduzeća. U tom pogledu, CFF smatra da se nacionalna sudska praksa na koju se Francuska poziva kako bi opravdala troškove povezane s likvidacijom SNCM-a ne može primijeniti na ovaj slučaj. Naime, prema mišljenju CFF-a, Kasacijski sud se u predmetu *Mines et produits chimiques de Salsignes* uopće ne poziva na izravnu odgovornost države dioničara u slučaju likvidacije poduzeća u kojem je bila dioničar, već prije na mogućnost vođenja postupka za plaćanje dugova za socijalno osiguranje protiv javne ustanove industrijskog i komercijalnog karaktera i na nemogućnost njegovih direktora da izbjegnu svoje obveze oslanjajući se na intervenciju javnih tijela.
- (149) Kada je riječ o primjenjivosti sudske prakse Prizivnog suda u Rouenu u predmetu *Aspocomp* na ovaj slučaj, CFF tvrdi da se predmet te sudske prakse, koji se odnosi na kaznu da matično društvo zaposlenicima jednog društva kćeri isplati socijalne naknade zbog „nepoštovanja ugovora” koji je ratificiralo matično društvo, znatno razlikuje od okolnosti predmeta SNCM-a. Stoga sigurno ne postoji rizik da bi CGMF ili država morali platiti naknadu za otpremninu u slučaju prisilne likvidacije. Međutim, CFF sumnja u procijenjeni iznos drugih socijalnih troškova zato što se razlikuju ovisno o tome koji je stručnjak pozvan da ih utvrdi.
- (150) CFF smatra da primjena sudske prakse Zajednice u predmetu *Gröditzer i Hytasa* na ovaj slučaj može samo dovesti do zaključka da se država ne bi ponašala kao privatni ulagač u mjeri u kojoj je, u skladu s navedenom sudskom praksom, kapitalni ulog države bio povezan s prodajom 75 % njezina udjela u SNCM-u, čime su zauzvrat smanjeni i izgledi za ostvarivanje dobiti.
- (151) Naposljetku, CFF smatra da bi u usporedbi troškova likvidacije i troškova dokapitalizacije trebalo uzeti u obzir vrijednost imovine koja je, u oba slučaja, prenesena na kupca. Prema procjeni CFF-a, vrijednost imovine prodane kupcima kretala bi se u rasponu između 640 i 755 milijuna EUR ⁽⁹³⁾, u usporedbi s tržišnom vrijednošću flote kojom se koristio SNCM i koju CFF procjenjuje na između 644 i 664 milijuna EUR u kolovozu 2006.
- (152) Kada je riječ o ocjenjivanju mjera nakon dokapitalizacije iz 2002. kao potpora za restrukturiranje, CFF smatra da, iako SNCM ispunjuje uvjete za poduzeće u teškoćama iz smjernica iz 2004. u razdoblju koje prethodi prvoj dokapitalizaciji od 142,5 milijuna EUR, ta klasifikacija postaje vrlo upitna za razdoblje koje prethodi drugoj povećanje kapitala od 8,75 milijuna EUR u mjeri u kojoj je kapital poduzeća obnovljen.

⁽⁹²⁾ U tom pogledu, CFF podsjeća da je u drugom polugodištu 2005. pokrenut hitan postupak pred Trgovačkim sudom u Marseilleu te da je dobrovoljna likvidacija mogla biti predviđena za jesen 2005. s obzirom na procijenjeni gubitak od 30 milijuna EUR u 2005.

⁽⁹³⁾ U tu svrhu, CFF procjenjuje da je stvarna vrijednost brodova koju je SNCM naveo u svojoj ponudi u okviru prijenosa ovlasti za obavljanje javnih usluga trebala biti uzeta u obzir u procjeni imovine SNCM-a u izvješćima Oddo i CGMF.

- (153) Kada se radi o održivosti poduzeća, CFF naglašava da je prodaja SNCM-a samo djelomična i da nije neopoziva s obzirom na klauzule o raskidu dogovorene s kupcima. Ti elementi govore o znatnoj nesigurnosti u pogledu volje i sposobnosti kupaca da „preokrenu” poslovanje SNCM-a i time osiguraju izgleda za trajnu održivost poduzeća. Nadalje, CFF navodi da, suprotno onome što iziskuju smjernice iz 2004., francuska tijela nisu predvidjela napuštanje djelatnosti koje bi ostale strukturno deficitarne čak i nakon restrukturiranja⁽⁹⁴⁾. CFF izražava i svoju skeptičnost u pogledu plana smanjenja troškova, iako bi flota SNCM-a bila povećana⁽⁹⁵⁾, te u pogledu plana smanjenja broja zaposlenih, posebno u svjetlu neuspjeha socijalnog plana iz 2002.
- (154) CFF izražava sumnje u to jesu li nove potpore ograničene na minimum zato što, s jedne strane, nije jasno što je obuhvaćeno socijalnim troškovima, a s druge strane, zato što sadržava zapisnik sa skupštine SNCM-a od 28. travnja 2006. iz kojeg proizlazi da bi jedan dio tih potpora služio za pokrivanje operativnih gubitaka društva iz 2006. i 2007. CFF smatra i da kupci SNCM-a ne doprinose znatno restrukturiranju poduzeća.
- (155) Kako bi spriječio neopravdano narušavanje tržišnog natjecanja, CFF smatra da je potrebno obnoviti i precizirati kompenzacijske mjere nametnute 2003. SNCM-u, te im dodati nove mjere koje se odnose na smanjenje prisutnosti SNCM-a na tržištu⁽⁹⁶⁾. CFF smatra i da jedan dio mjera nametnutih SNCM-u Odlukom iz 2003. nije poštovan. SNCM je kupio dva nova broda kršeći članak 2. Odluke Komisije iz 2003. Nadalje, SNCM nije prodao svoj udio u CCM-u kršeći članak 3. Odluke Komisije. Naposljetku, SNCM je od 2003. vodio agresivnu cjenovnu politiku s cijenama koje su bile niže od onih CFF-a, time kršeći članak 4. spomenute Odluke (karte do 30 % jeftinije za iste ili slične usluge).
- (156) Kada je riječ o drugoj dokapitalizaciji od 8,75 milijuna EUR, CFF smatra da, osim istodobnosti javnih i privatnih ulaganja, privatna intervencija mora biti znatna i ostvarena u sličnim uvjetima kako bi intervencija države bila odobrena. U ovom slučaju, ta dva uvjeta ne bi bila ispunjena. S jedne strane, udio kupaca, usko povezan s prvim povećanjem kapitala od 142,5 milijuna EUR, ne bi bio znatan. S druge strane, intervencija kupaca nije provedena u uvjetima sličnima onima državne intervencije, posebno s obzirom na klauzule o raskidu i očekivanu profitabilnost manjinskog udjela CGMF-a.
- (157) U pogledu socijalnih mjera u iznosu od 38,5 milijuna EUR, CFF osporava klasifikaciju tog iznosa kao potpore pojedincima. Iako je istina da taj iznos predstavlja izravnu korist za zaposlenike SNCM-a, CFF naglašava da bi ta mjera mogla dovesti do neizravnih pozitivnih učinaka za SNCM, posebno u smislu smirivanja društvene klime.

4.2.2 Primjedbe STIM-a

4.2.2.1 Mjere nakon dokapitalizacije iz 2002.

- (158) Kada je riječ o negativnoj prodajnoj cijeni od 158 milijuna EUR, STIM smatra da ta cijena nije tržišna cijena koja je rezultat otvorenog i nediskriminirajućeg konkurentnog natječaja jer je dokapitalizacija provedena u uvjetima koji su se razlikovali od onih koji bi morali voditi privatnog ulagača. STIM smatra da bi ponovno procijenjena neto knjigovodstvena vrijednost imovine, u najgorem slučaju, omogućila likvidaciju bez troškova za državu, ili čak i ostvarivanje dobiti od likvidacije, da je prodajna cijena zanemariva u odnosu na vrijednost poduzeća (koju STIM procjenjuje na 350 milijuna EUR) i da potpora nije proporcionalna potrebama poduzeća.
- (159) STIM Komisiji skreće pažnju i na pretjerani karakter klauzule o raskidu prijenosa u privatni sektor.
- (160) STIM naposljetku osporava opravdanost prodaje po negativnoj cijeni koja se zasniva na pretpostavci da se likvidacija odvijala u socijalno teškim okolnostima, što i nije pretjerano realistično.

⁽⁹⁴⁾ Prema mišljenju CFF-a, Francuska naglašava neophodnost svih prijevoznih usluga prema Nici, održavanje flote na postojećoj razini i navodnu stratešku vrijednost udjela SNCM-a u grupi CMN.

⁽⁹⁵⁾ 1. siječnja 2007. s dolaskom Superfesta X.

⁽⁹⁶⁾ CFF predlaže ograničavanje kapaciteta ponuđenih na svakom konkurentskom tržištu (Nica, Tunis i Alžir) na razinu iz 2005., suzdržavanje od otvaranja bilo kakvih novih linija i rekonfiguraciju rute Marseille – Korzika za prijevoz putnika i tereta radi smanjivanja troškova.

- (161) Kada je riječ o drugoj dokapitalizaciji od 8,75 milijuna EUR, STIM smatra da taj kapitalni ulog nije u skladu s načelom privatnog ulagača u tržišnom gospodarstvu s obzirom na nedostatnost jamstava za povrat od ulaganja. STIM osporava argument o istodobnosti privatnih i javnih ulaganja kako bi tom kapitalnom ulogu osporio svojstva državne potpore. Ta istodobnost, iako je utvrđena, predstavlja tek pokazatelj i ne može sama po sebi biti kriterij za klasifikaciju kapitalnog uloga⁽⁹⁷⁾. STIM potvrđuje da je taj kapitalni ulog jamstvo francuske vlade kupcima da su SNCM-u uistinu prenesene ovlasti za obavljanje javnih usluga prema Korzici.
- (162) Kada je riječ o 38,5 milijuna EUR potpora pojedincima, STIM smatra da je taj iznos u stvari namijenjen kako bi se SNCM-u osigurala sredstva da poštuje određene bitne aspekte plana oporavka dostavljenog Komisiji koji nisu provedeni, posebno smanjenje broja zaposlenih.

4.2.2.2 Spojivost sa smjernicama iz 2004.

- (163) STIM smatra da potpore koje je primio SNCM nisu svedene na minimum. Doprinos SNCM-a i kupaca planu restrukturiranja bio bi nedostatan s obzirom na uvjete nametnute smjernicama iz 2004. i ne bi bilo dokazano da je položaj SNCM-a bio izuzetan do te mjere da bi opravdao manji vlastiti doprinos. Osim toga, STIM naglašava neproporcionalnost potpora dodijeljenih u 2006. u mjeri u kojoj su one SNCM-u omogućile da osigura pričuve za pokriće budućih gubitaka. Naposljetku, činjenica da SNCM nije predvidio prodaju imovine koja nije neophodna za opstanak poduzeća bila bi suprotna zahtjevima utvrđenima smjernicama iz 2004.
- (164) STIM smatra da je plaćenim iznosima prekršeno načelo jedinstvenosti utvrđeno smjernicama iz 2004. Pogoršanje financijskog stanja poduzeća te sukobi unutar društva ne mogu se analizirati kao iznimne i nepredvidive okolnosti za koje poduzeće korisnik potpore nije odgovorno.
- (165) U skladu s tim, STIM traži dodatne naknade u visini polovice dodijeljenih potpora, odnosno 98,25 milijuna EUR, prodajom dodatnog broda, te svoje izravne i neizravne udjele SNCM-a u CMN-u. U tom pogledu, STIM potvrđuje da njegovi udjeli nisu strateški u smislu smjernica iz 2004. o potporama za restrukturiranje jer nisu „neophodni za opstanak poduzeća” niti su neotuđiva imovina.
- (166) STIM tvrdi i da navodne sinergije između SNCM-a i CMN-a ne postoje tako dugo dok SNCM nema nikakvu učinkovitu ulogu u upravljanju CMN-om i njegovu razvoju. STIM naglašava na kraju da sporazum dioničara koji povezuje dva poduzeća ne postoji od 15. ožujka 2006. kada je CMN objavio da više nije obavezan tim ugovorom, kao što je to utvrdio Prizivni sud u Parizu.

4.2.3 Primjedbe SNCM-a

- (167) SNCM je Komisiji poslao dokument u kojem je sažeto prikazan njegov gospodarski i konkurentski položaj, zajedno s pravnim savjetom kojim se procjenjuje rizik da bi, u pogledu postupka likvidacije, sudovi državnu intervenciju okarakterizirali kao *de facto* upravljanje društvom u razdoblju koje je prethodilo privatizaciji.
- (168) Nakon konzultacija sa SNCM-om, odvjetničko društvo Baker & McKenzie došlo je do zaključka da, na osnovi socijalnih dokumenata društva dopunjenih korespondencijom, govorima i zapisnicima nadzornih tijela, država ima [...] (*) odluke⁽⁹⁸⁾ [...] (*) tijela⁽⁹⁹⁾, [...] (*) društvena tijela⁽¹⁰⁰⁾. Izvješćem se među ostalim naglašava da [...] (*) SNCM⁽¹⁰¹⁾. Naposljetku, isto se izvješće poziva na [...] (*) SNCM.
- (169) Na toj osnovi, stručnjak SNCM-a zaključuje da je vrlo vjerojatno da bi Trgovački sud u Marseilleu državu okarakterizirao kao *de facto* upravitelja.
- (170) Osim toga, na osnovi činjenica, posebno onih utvrđenih izvješćima Revizorskog suda, proizlazi da su pogreške u upravljanju koje se mogu pripisati francuskoj državi, *de facto* direktoru SNCM-a, pridonijele utvrđenom manjku imovine SNCM-a. Među ostalim, u izvješću su naglašene sljedeće pogreške u upravljanju: odabir [...] (*) komercijalni. Šteta koja je posljedica pogrešaka u upravljanju države iznosila bi [...] (*)

⁽⁹⁷⁾ Presuda Suda od 8. svibnja 2003., Italija i SIM 2 Multimedia protiv Komisije (328/99 i 399/00, *Recueil*, str. I – 4035).

⁽⁹⁸⁾ Iz činjenica navedenih u tom izvješću proizlazi da upravni odbor SNCM-a [...] (*) svoju prethodnu ovlast za odobravanje.

⁽⁹⁹⁾ U prilog izvješću Revizorskog suda, u izvješću se spominje, primjerice, da je država odlučila [...] (*) kako bi mogla o tome raspravljati.

⁽¹⁰⁰⁾ Iz činjenica navedenih u tom izvješću proizlazi da država [...] (*) industrijski projekt.

⁽¹⁰¹⁾ Država ima, primjerice [...] (*) direktore SNCM-a.

- (171) U tom kontekstu, prema mišljenju stručnjaka SNCM-a, državi bi bez sumnje bila izrečena kazna da snosi cjelokupni ili dio manjka imovine u okviru tužbe za nadoknadu manjka imovine, s obzirom na vrlo snažnu uključenost države u upravljanje SNCM-om, na njezine očigledne pogreške u upravljanju i na opseg njezinih financijskih sredstava.
- (172) Na temelju relevantne sudske prakse, stručnjak SNCM-a zaključuje da bi državi, da je SNCM bio likvidiran, sigurno bila izrečena kazna da na snosi sve dugove SNCM-a za socijalno osiguranje. To bi dovelo i do toga da bi država kao dioničar bila odgovorna za procijenjeni dio između 85 % i 100 % utvrđenog manjka imovine (odnosno između 316,6 i 385,7 milijuna EUR). Slijedom navedenog, odlukom da privatizira SNCM i unaprijed ojača njegov kapital za iznos od 158 milijuna EUR, država se ponašala kao razuman ulagač.

V. OPASKE FRANCUSKIH TIJELA NA PRIMJEDBE ZAINTERESIRANIH STRANA

5.1 OPASKE FRANCUSKIH TIJELA NA PRIMJEDBE ZAINTERESIRANIH STRANA KOJE SE ODOSE NA ODLUKU O POKRETANJU SLUŽBENOG POSTUPKA ISPITIVANJA IZ 2002.

5.1.1 Primjedbe CFF-a

- (173) Francuska su tijela navela da određeni podatci koje je dostavio CFF i koji se odnose na ponudu SNCM-a nisu točni.
- (174) Država smatra, suprotno onome što smatra CFF, da je plan restrukturiranja osmišljen tako da omogući obnovu SNCM-a u najkraćem mogućem roku i stvori uvjete za njegovu srednjoročnu i dugoročnu održivost. Francuska tijela navode da je jedan važan dio programa smanjivanja troškova već proveden. Smanjena su nautička sredstva, a program prodaje imovine odvija se u skladu s industrijskim projektom. Usluge su preraspoređene, a plan smanjenja intermedijarne potrošnje daje prve rezultate. Na kraju, postupno se provodi aspekt zapošljavanja industrijskog projekta. Nadalje, SNCM je 2001. namijenio 21,3 milijuna EUR za financiranje mjera restrukturiranja, a posebno plana za spašavanje radnih mjesta.
- (175) Uzevši u obzir određivanje iznosa potpore, francuska tijela potvrđuju da je omjer vlastitog kapitala i zaduženja od 0,79 vrlo tipičan za bilance većine pomorskih društava, osim u posebnim situacijama. Što se tiče omjera od 0,497 koji je CFF objavio 2001. za CMN, on je prema francuskim tijelima netočan jer ne uzima u obzir likvidnu imovinu u bilanci. Ispravljen za taj propust, omjer CMN-a je 0,557. Prema francuskim tijelima, ta razina ostaje u svakom slučaju nedostatna za CMN, a problemi s novčanim tokom, s kojima se 2002. CMN susreo, to i pokazuju. Naime, CMN je morao posuditi do 8 milijuna EUR od STIM-a za financiranje manjka novca koji nisu pokrile njegove banke.

5.1.2 Primjedbe STIM-a

- (176) Francuska tijela smatraju da se udio SNCM-a u kapitalu CMN-a ne može analizirati samo kao financijska imovina, kako tvrdi STIM. Francuska brani stav da su udjeli SNCM-a u CMN-u izuzetno strateškog karaktera. Prema mišljenju Francuske, njihova prodaja ne samo da nema smisla s industrijskog stajališta, već je i velika strateška pogreška.

5.1.3 Primjedbe predstavnika lokalnih tijela

- (177) Iako Francuska odobrava cjelokupan sadržaj dopisa predsjednika regije Provence-Alpes-Côte d'Azur, ipak smatra potrebnim napomenuti da, suprotno onome iz točke 2. navedenog dopisa⁽¹⁰²⁾, ponuda usluga između kontinentalne Francuske i Korzike nije „pretjerana s obzirom na potražnju” i da je cjenovna politika SNCM-a u skladu s obvezama koje je preuzeo da neće započeti rat cijena i da neće biti *price leader*.

5.2 PRIMJEDBE ZAINTERESIRANIH STRANA KOJE SE ODOSE NA ODLUKU IZ 2006.

- (178) Općenito, Francuska napominje da su brojne primjedbe STIM-a i CFF-a identične opaskama koje su ta društva već dostavila Komisiji 2003. Posebno, naglašavaju da su opaske CFF-a dostavljene Prvostupanjskom sudu u okviru postupka za poništenje Odluke Komisije od 9. srpnja 2003. te da su ih, uglavnom, odbili i Komisija i Sud.

⁽¹⁰²⁾ U svojem dopisu od 9. siječnja 2003. regionalno vijeće regije Provence-Alpes-Côte d'Azur navelo je ispitivanje tržišta koje je proslijeđeno Komisiji u okviru obavijesti i čiji je primjerak očito imalo, naglašavajući sljedeće zapažanje: „Ponuda [za pružanje usluga između Korzike i kontinentalne Francuske] pretjerana je u odnosu na potražnju. Stopa popunjenosti brodova kreće se u prosjeku od 20 % zimi do 50 % ljeti.”

5.2.1 Rano provođenje mjera predviđenih prvim planom restrukturiranja i njegove izmjene

- (179) Na općenitu opasku o ranoj provedbi mjera koje se mogu klasificirati kao potpora Francuske, francuska tijela odgovaraju da je predmetna provedba opravdana posebnim obilježjima postupka, odnosno poništenjem, 2005., Odluke Komisije o odobrenju od 9. srpnja 2003., a ne voljom francuskih tijela da zanemare svoje obveze iz Ugovora o EZ-u. Nadalje, Francuska navodi da je Komisiju uvijek obavješćivala o događajima povezanim s predmetom i o različitim mjerama donesenima od siječnja 2005., u skladu s načelom lojalne suradnje između država članica i Komisije.
- (180) Što se tiče posljednjih mjera, francuska tijela smatraju da se, s obzirom na to da nijedna od njih nije potpora, na njih *in fine* primjenjuje članak 88. stavak 3. UEZ-a te stoga ne postoji obveza obustave njihove primjene.

5.2.2 Mjere nakon dokapitalizacije iz 2002.

- (181) Kada je riječ o postupku prodaje, Francuska navodi da je od njegova početka predvidjela klasične kriterije odabira koji se uglavnom zasnivaju na cijeni predloženoj za povećanje vrijednosti dionica SNCM-a i na drugim parametrima (industrijski projekt, društveni projekt itd.), uključujući iznos koji su kandidati bili spremni uložiti u društvo u okviru dokapitalizacije. Francuska čvrsto osporava argument trećih osoba prema kojem postupak stavljanja u prodaju nije bio transparentan te podsjeća da je država, u ovom slučaju, čak i nadmašila svoje zakonske i regulatorne obveze, koje su same po sebi stroge i obvezujuće te koje su predviđene u slučaju prodaje javnih udjela. Francuska podsjeća da su se događaji nakon ponude BCP-a za ponovno preuzimanje 100 % dionica SNCM-a odvijali u vrlo teškoj financijskoj i društvenoj situaciji te da pridruživanje VT-a ponudi BCP-a nije promijenilo komercijalne i financijske uvjete transakcije (osim vlasništva nad kapitalom).
- (182) Kada je riječ o negativnoj cijeni od 158 milijuna EUR, francuska tijela podsjećaju da je, s obzirom na financijsko stanje SNCM-a 30. rujna 2005., poduzeće prodano po tržišnoj cijeni i da je prodaja bila ekonomski povoljnija od likvidacije poduzeća. U tom pogledu, francuska tijela navode da se primjena kriterija privatnog ulagača na slučaj prodaje poduzeća sličnog likvidaciji ne smije smatrati potragom za „profitabilnošću javne intervencije”, već sprečavanjem znatnih gubitaka koje bi dioničar snosio kroz skuplju likvidaciju.
- (183) Kada je riječ o plaćenju cijeni, Francuska osporava argument prema kojem je prodaja SNCM-a provedena po cijeni koja nije odgovarala njegovoj stvarnoj vrijednosti. Posebno, Francuska odbacuje procjenu vrijednosti poduzeća na gotovo 350 milijuna EUR koju je proveo STIM, a kojom se uzimaju u obzir samo elementi bilance koji povećavaju vrijednost na temelju računovodstvenog kapitala (ubrzanu amortizacija, preostali dobiti od brodova itd.), a ne i elementi obveza koji bi je smanjili. Ta metoda izračuna čisto računovodstvene prirode ne odražava ekonomsku stvarnost broderskog društva kakvo je SNCM, koje u svojoj bilanci ima vrijednu imovinu, ali i ograničenu profitabilnost te znatne izvanbilančne obveze.
- (184) Francuska tijela odbacuju i argument CFF-a da su podcijenila tržišnu vrijednost flote SNCM-a, koju je CFF procijenio na između 406,5 i 426,5 milijuna EUR. Francuska tijela kažu da brodovi uzeti u obzir pri izračunu CFF-a ne odgovaraju onima koji su u potpunom vlasništvu SNCM-a 30. rujna 2005. Nedostatkom popusta primijenjenih na tržišnu vrijednost brodova ne bi se uzeo u obzir kontekst u kojem bi se odvijala moguća prisilna likvidacija imovine a datum izabran za izračun te tržišne vrijednosti, odnosno kolovoz 2006., nije datum potencijalne likvidacije SNCM-a na koji je potrebno uputiti jer je taj datum 30. rujna 2005. Međutim, Francuska napominje da, ako bi izračun koji je predložio CFF morao biti prihvaćen, negativna cijena bila bi, u skladu sa sudskom praksom u predmetu *Gröditzler*, tripud manja od likvidacijske vrijednosti imovine, što bi stoga bilo povoljnije od slučajeva koje su francuska tijela dostavila Komisiji.
- (185) U odgovoru na argument CFF-a kojim se u pitanje dovodi primjena stalne sudske prakse u predmetu *Gröditzler* upućivanjem na činjenicu da je kapitalni ulog države u SNCM-u bio povezan s prodajom 75 % njezina udjela, čime su zauzvrat smanjeni izgledi za ostvarivanje dobiti, francuska tijela podsjećaju da negativna prodajna cijena od 158 milijuna EUR odgovara prodaji ukupnog kapitala SNCM-a, nakon čega je uslijedilo novo ulaganje države u visini od 25 % s povratom od [...] (*) % na godinu. Stoga Francuska smatra da povrat od ulaganja ostaje zajamčen na temelju njezina udjela od 25 % u mjeri u kojoj taj udio ima jamstvo vrlo visokog povrata.

- (186) Francuska osporava i argument CFF-a o neprimjenjivosti pristupa ABX na ovaj slučaj oslanjajući se na analizu stvarnih troškova likvidacije SNCM-a i rizik da bi se država mogla smatrati odgovornom za obveze poduzeća u okviru tužbe za nadoknadu manjka imovine predviđenog francuskim postupcima za insolventnost i potvrđenog nacionalnom sudskom praksom (presuda Prizivnog suda u Rouenu od 22. ožujka 2005.). Iako francuska tijela smatraju da se njihovo postupanje kao upravitelja SNCM-a ne može ocijeniti kao „nezakonito” u smislu tog postupka, naglašavaju da postoji povišen rizik da bi nacionalni sud mogao državi izreći kaznu zbog manjka imovine SNCM-a, primjenjujući fleksibilne kriterije za kategorizaciju pogrešaka u upravljanju u smislu članka L. 651-2 Trgovačkog zakonik i na temelju prethodno navedene sudske prakse koja bi se mogla prenijeti na ovaj slučaj.
- (187) Kada je riječ o dokapitalizaciji od 8,75 milijuna EUR, Francuska podsjeća da, suprotno tvrdnjama CFF-a i STIM-a, taj kapitalni ulog nije državna potpora zbog istodobnosti tog ulaganja, sličnosti uvjeta upisa i više nego prosječne naknade koju je država ostvarila putem CGMF-a.
- (188) Posebno, francuska tijela tvrde da postojanje klauzula o raskidu ne bi dovelo u pitanje načelo jednakosti ulagača dok god su te klauzule predviđene u okviru prodaje 100 % SNCM-a, a ne u okviru dokapitalizacije od 35 milijuna EUR koja je uslijedila.
- (189) Osim toga, Francuska podsjeća da je njezino ulaganje dosta niže od onog kupaca jer se samo iznos od 8,75 milijuna EUR mora usporediti s ulaganjem kupaca (26,25 milijuna EUR). Naime, prva dokapitalizacija od 142,5 milijuna EUR trebala bi biti ispitana samo u okviru usporedbe s cijenom likvidacije.
- (190) Naposljetku, Francuska osporava argument STIM-a o činjenici da je taj kapitalni ulog jamstvo dano privatnim kupcima da je SNCM uistinu dobio ugovor o prijenosu ovlasti za obavljanje javnih usluga prema Korzici. Francuska tijela tvrde da je to povećanje kapitala promišljeno i neovisno o poslovanju poduzeća i da prijenos ovlasti SNCM-u za obavljanje javnih usluga ne bi omogućio poboljšanje očekivanog povrata od tog ulaganja.
- (191) Kada je riječ o 38,5 milijuna socijalnih mjera, Francuska ponavlja argument prema kojem su te mjere potpore pojedincima te da se činjenica da ih je na svoj teret preuzela država ne može smatrati osiguravanjem neizravne pogodnosti za poduzeće dok god one predstavljaju dopunu zakonskim i ugovornim obvezama SNCM-a. Osim toga, Francuska podsjeća da te mjere ne bi omogućile odlazak zaposlenika koji bi, u njihovu odsustvu, ostali odgovornost SNCM-a.
- (192) Suprotno argumentu CFF-a, francuska tijela navode da iznos od 38,5 milijuna EUR ne odgovara provedbi smanjenja broja zaposlenih predviđenog u okviru socijalnog plana iz 2003. jer su ta smanjenja, usprkos kašnjenju, već provedena. Novi socijalni plan stoga je dodatak prvim socijalnim mjerama iz 2003.

5.2.3 Spojivost sa smjernicama

- (193) U svjetlu prethodno iznesenog, Francuska smatra da je potrebno analizirati iznos potpore od 15,81 milijuna EUR.
- (194) Suprotno tvrdnjama CFF-a, francuska tijela, s obzirom na točku 11. smjernica iz 2004., smatraju da SNCM, iako je prvom dokapitalizacijom obnovio svoj kapital, ipak nije izgubio status poduzeća u teškoćama u mjeri u kojoj je cilj dokapitalizacije bio osigurati daljnje poslovanje društva.
- (195) Francuska odbacuje tvrdnje CFF-a prema kojima nije morala osigurati nove financijske injekcije za poduzeće jer je SNCM mogao uzeti bankovni kredit. U tom pogledu, francuska tijela navode da su banke 24. kolovoza 2005. odbile dodijeliti nove kreditne linije SNCM-u i da su stoga jedine moguće alternative bile privatizacija ili likvidacija poduzeća.
- (196) Francuska osporava argumente CFF-a i STIM-a o neuspjehu plana restrukturiranja iz 2002. koji je, usprkos kašnjenju, proveden i koji je omogućio postizanje ciljeva u 2005. Pogoršanje ekonomskog i financijskog stanja SNCM-a uzrokovano vanjskim čimbenicima iziskivalo je i produživanje plana prijavljenog 2002. i uvođenje novih mjera.

- (197) Francuska procjenjuje da SNCM ima dobre izgleda za oporavak i da će se mjerama koje su predvidjeli novi dioničari, posebno provedbom socijalnog plana, oporavkom usluga i obnovom određenih brodova, omogućiti ponovna uspostava održivosti poduzeća. U tom pogledu, Francuska primjećuje da zbog prihoda ostvarenih prijenosom ovlasti za obavljanje javnih usluga (oko [50 – 70] (*) % prometa SNCM-a) i uzevši u obzir znatne fiksne troškove i poteškoće u preraspoređivanju šest brodova korištenih na ruti Marseille – Korzika, prijenos ovlasti za obavljanje javnih usluga predstavlja bitan element strategije poduzeća i njegove održivosti.
- (198) Kada je riječ o ograničavanju potpore na najmanju razinu, Francuska procjenjuje da je troškove restrukturiranja potrebne za njegovu provedbu strogo ograničila na najmanju razinu. U tu svrhu, francuska tijela podsjećaju da je, kao što je Komisija potvrdila u svojoj Odluci iz 2003., i samo poduzeće dovoljno doprinijelo planu restrukturiranja svojim vlastitim sredstvima, odnosno prodajom imovine u iznosu od 30,2 milijuna EUR. Usto, uzevši u obzir druge prodaje koje je SNCM ostvario u iznosu od 12,2 milijuna EUR, ukupni vlastiti doprinosi poduzeća iznose 42,38 milijuna EUR. Francuska procjenjuje da je taj iznos znatno viši od iznosa vlastitih kapitalnih uloga potrebnih za odobrenje potpora za restrukturiranje, koje konačno iznose 15,81 milijuna EUR, tako dugo dok druge mjere ne bi bile državna potpora.

5.2.4 Uvjeti propisani Odlukom Komisije iz 2003. i moguće nove kompenzacijske mjere

- (199) Suprotno tvrdnjama STIM-a i CFF-a, francuska tijela tvrde da su poštovala sve uvjete propisane Odlukom iz 2003., kojima su bila obvezana do kraja 2006., posebno održavanje flote od 11 brodova i uvođenje cijena nižih od konkurentskih.
- (200) Nadalje, Francuska smatra da bi se, na temelju nove konačne odluke, razina kompenzacijskih mjera koje je potrebno nametnuti SNCM-u morala prilagoditi ako bi iznos potpora za restrukturiranje od sada bio 15,81 milijuna EUR umjesto 69,3 milijuna EUR.
- (201) U tom pogledu, Francuska osporava primjedbe STIM-a o mogućnosti da Komisija SNCM-u naloži prodaju njegova udjela u CNM-u kao kompenzacijsku mjeru. Francuska osporava argument STIM-a prema kojem bi definicija strateške imovine bila dovedena u pitanja u smjernicama iz 2004. u odnosu na one iz 1999.
- (202) Kada je riječ o mjerama na koje se poziva CFF, a čiji je cilj smanjiti prisutnost SNCM-a na tržištu, francuska tijela navode da, kao što je Komisija, uostalom, naglasila u svojoj Odluci iz 2003. (točka 87.), ne postoji višak kapaciteta na predmetnim tržištima (Francuska – Korzika i Magreb) te da bi rekonfiguracija linija za Korziku unutar i izvan prijenosa ovlasti za obavljanje javnih usluga ugrozila održivost poduzeća.
- (203) U pogledu argumenta CFF-a, prema kojem bi provođenje prethodno opisanih mjera u korist SNCM-a dovelo do ozbiljnog rizika od nestajanja njegova glavnog konkurenta, CFF-a, s tržišta kontinentalna Francuska – Korzika, francuska tijela tvrde da, s obzirom na trenutačnu konfiguraciju tržišta na kojem je CFF sada većinski sudionik, održavanje konkurentne strukture ovisi o odobrenju plana restrukturiranja SNCM-a i prisutnosti potonjeg na predmetnom tržištu.

VI. OCJENJIVANJE MJERA

6.1 POSTOJANJE DRŽAVNE POTPORE U SMISLU ČLANKA 107. STAVKA 1. UFEU-A

- (204) Prema članku 107. stavku 1. UFEU-a „osim ako je Ugovorima drukčije predviđeno, svaka potpora koju dodijeli država članica ili koja se dodjeljuje državnim sredstvima u bilo kojem obliku kojim se narušava ili prijeti da će narušiti tržišno natjecanje stavljanjem određenih poduzetnika ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj, nespojiva je s unutarnjim tržištem u mjeri u kojoj utječe na trgovinu među državama članicama”.
- (205) Ocjenom nacionalne mjere kao državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a pretpostavlja se da su ispunjeni sljedeći kumulativni uvjeti, odnosno: 1. predmetnom se klauzulom osigurava selektivna gospodarska pogodnost; 2. ta se pogodnost financira državnim sredstvima; 3. tom se pogodnošću narušava tržišno natjecanje ili prijeti da će narušiti tržišno natjecanje i na kraju; 4. ta pogodnost utječe na trgovinu između država članica⁽¹⁰³⁾.

⁽¹⁰³⁾ Vidjeti, na primjer, presudu Suda od 10. siječnja 2006., Ministero dell'Economia e delle Finanze protiv Cassa di Risparmio di Firenze (222/04, *Recueil*, str. I-289., točka 129.).

- (206) Komisija tvrdi da je SNCM dobio državna sredstva u ukupnom iznosu od 274,54 milijuna EUR ⁽¹⁰⁴⁾ putem CGMF-a koji je u potpunom državnom vlasništvu.
- (207) Budući da SNCM posluje u pomorskom prijevoznom sektoru, otvorenom konkurenciji unutar Europe, potencijalna ekonomska prednost koju je primio mogla bi narušiti tržišno natjecanje i utjecati na trgovinu među državama članicama.
- (208) Činjenica da je tržište kabotaže s mediteranskim otocima do 1. siječnja 1999. bilo privremeno izuzeto od primjene Uredbe (EEZ) br. 3577/92 ne dopušta da se *a priori* isključi mogućnost da su subvencije plaćene za kabotažu na rutama s mediteranskim otocima u okviru prijenosa ovlasti za obavljanje javnih usluga mogle utjecati na trgovinu među državama članicama i narušiti tržišno natjecanje.
- (209) U svakom slučaju, čak i da subvencije dodijeljene za linije kabotaže nisu mogle utjecati na trgovinu i dovesti do narušavanja tržišnog natjecanja prije 1. siječnja 1999., situacija se nakon tog datuma promijenila jer su, u skladu s Uredbom br. 3577/92, djelatnosti kabotaže otada otvorene svim prijevoznicima Europske unije. Usto, valja naglasiti da se SNCM ne bavi isključivo kabotažnim prijevozom, već posluje i na međunarodnom tržištu pomorskog prijevoza, koje je liberalizirano Uredbom Vijeća (EEZ) br. 4055/86 ⁽¹⁰⁵⁾.
- (210) Stoga Komisija u ovom slučaju smatra da su ispunjena tri posljednja kriterija iz članka 107. stavka 1. UFEU-a navedena u točki 205. ove Odluke. Stoga mora sukcesivno ispitati za svaku mjeru postoji li selektivna ekonomska prednost u skladu s presudom Općeg suda od 11. rujna 2012.

6.1.1 Vremenski okvir analize

- (211) U skladu sa sudskom praksom Općeg suda ⁽¹⁰⁶⁾, Komisija nakon poništenja jedne od svojih odluka mora svoju novu analizu temeljiti isključivo na informacijama kojima je raspolagala u vrijeme donošenja poništene odluke, u ovom slučaju 8. srpnja 2008.
- (212) Događaji koji su mogli nastupiti nakon 8. srpnja 2008. ne smiju se stoga uzeti u obzir. Promjene tržišta ili njegov razvoj ili promjene i razvoj položaja korisnika potpore moraju biti isključeni iz analize. Usto, Komisija ne uzima u obzir razdoblje provedbe plana restrukturiranja nakon srpnja 2008. ⁽¹⁰⁷⁾.
- (213) Isto tako, Komisija nije obvezna ponovo provesti ispitivanje predmeta niti ga dopuniti novim tehničkim vještačenjima ⁽¹⁰⁸⁾. Poništenje akta kojim se završava upravni postupak sastavljen od različitih faza ne dovodi nužno do poništenja cijelog postupka. Budući da se, kao i u ovom slučaju, usprkos ispitnim radnjama kojima se omogućuje iscrpna analiza spojivosti potpore, analiza koju je provela Komisija pokazala nepotpunom zbog čega dolazi do nezakonitosti odluke, postupak čiji je cilj zamijeniti tu odluku može biti ponovo pokrenut na temelju već provedenih ispitnih radnji ⁽¹⁰⁹⁾.
- (214) Uostalom, budući da Komisija svoju novu analizu mora temeljiti isključivo na informacijama kojima je raspolagala u srpnju 2008. o kojima su francuska tijela i SNCM već zauzeli stav, nije ih potrebno ponovo konzultirati ⁽¹¹⁰⁾. Na kraju, pravo zainteresiranih trećih osoba da potvrde svoje primjedbe osigurano je objavom odluke o pokretanju postupka u Službenom listu ⁽¹¹¹⁾ i nijednom odredbom Uredbe br. 659/1999 nije nametnuto da im se ponovo ponudi ta mogućnost jer je početni plan restrukturiranja izmijenjen tijekom ispitivanja ⁽¹¹²⁾.

⁽¹⁰⁴⁾ Taj iznos odgovara dodatku kapitalnog uloga od 15,81 milijuna EUR koji je prijavljen 2002. i iznosu prijenosa ovlasti za obavljanje javnih usluga, odnosno 53,48 milijuna, te trima novim mjerama koje su francuska tijela provela 2006., odnosno prodaji 100 % SNCM-a po negativnoj cijeni od 158 milijuna EUR, povećanju kapitala od 8,75 milijuna EUR koje je upisao CGMF i predujmu po tekućem računu od 38,5 milijuna EUR u korist zaposlenih SNCM-a.

⁽¹⁰⁵⁾ Uredba Vijeća (EEZ) br. 4055/86 od 22. prosinca 1986. o primjeni načela slobode pružanja usluga u pomorskom prometu između država članica te između država članica i trećih zemalja (SL L 378, 31.12.1986., str. 1.).

⁽¹⁰⁶⁾ Presuda u predmetu Alitalia protiv Komisije, prethodno navedena u bilješci br. 40.

⁽¹⁰⁷⁾ Prethodno navedena presuda u predmetu Alitalia protiv Komisije, točka 137.

⁽¹⁰⁸⁾ Prethodno navedena presuda u predmetu Alitalia protiv Komisije, točke 144. i 159.

⁽¹⁰⁹⁾ Vidjeti, u tom smislu, prethodno navedenu presudu u predmetu Alitalia protiv Komisije, točke 99. do 101. i točka 142.

⁽¹¹⁰⁾ Prethodno navedena presuda u predmetu Alitalia protiv Komisije, točka 174.

⁽¹¹¹⁾ Vidjeti bilješku br. 29.

⁽¹¹²⁾ Vidjeti bilješku 110.

- (215) Ova se Odluka stoga prvenstveno zasniva isključivo na elementima raspoloživima 8. srpnja 2008. Ipak, Komisija je dužna pokazati da eventualno uzimanje u obzir bilješke francuskih tijela od 16. svibnja 2013. za činjenice navedene prije 8. srpnja 2008. te informacija koje je SNCM dostavio 27. kolovoza 2013. ne bi izmijenilo njezine zaključke.

6.1.2 Prodaja SNCM-a po negativnoj prodajnoj cijeni od 158 milijuna EUR

- (216) Komisija u ovom slučaju mora ispitati sadržava li kapitalni ulog države od 158 milijuna EUR prije prodaje SNCM-a privatnim kupcima, odnosno *in fine* „negativna prodajna cijena” poduzeća za isti iznos, elemente državne potpore.
- (217) Otvoren, transparentan i nediskriminirajući javni postupak odabira, na kraju kojeg država prodaje poduzeće nakon prethodne dokapitalizacije (za iznos viši od prodajne cijene), ne isključuje nužno prisutnost potpore, koja može biti na korist i privatiziranom poduzeću i njegovu kupcu ⁽¹¹³⁾.
- (218) Kako bi provjerila je li neko poduzeće ostvarilo ekonomsku prednost potaknutu kapitalnim ulogom države, Komisija uobičajeno primjenjuje kriterij „privatnog ulagača u tržišnom gospodarstvu” (dalje u tekstu „kriterij privatnog ulagača”) pod uvjetom da korisnik nije prisiljen izvršiti povrat drugih državnih potpora i da taj kapitalni ulog podliježe analizi s obzirom na taj kriterij. Kriterij privatnog ulagača zasniva se na načelu jednakosti tretmana između javnog i privatnog sektora koje proizlazi iz članka 345. UFEU-a. U skladu s tim načelom, kapital koji država izravno ili neizravno stavi na raspolaganje poduzeću u okolnostima koje odgovaraju uobičajenim tržišnim uvjetima, ne može se klasificirati kao državna potpora ⁽¹¹⁴⁾.
- (219) Tako Komisija može ocijeniti je li se dobavljač sredstava ponašao kao privatni ulagač koji slijedi strukturnu, globalnu ili sektorsku politiku i koji je vođen izgledima o dugoročnoj profitabilnosti uloženog kapitala. Valjanost tog pristupa potvrdio je sudac Europske unije u nekoliko predmeta ⁽¹¹⁵⁾.
- (220) Prema sudskoj praksi, kapitalni ulog koji realizira javni ulagač u nedostatku svih izgleda za ostvarivanje dobiti, čak i dugoročne, državna je potpora ⁽¹¹⁶⁾.
- (221) Sudac Europske unije utvrdio je i da si privatni ulagač koji slijedi strukturnu, globalnu ili sektorsku politiku vođenu izgledima o dugoročnoj profitabilnosti ne bi smio objektivno dopustiti da nakon niza godina neprestanih gubitaka pristupi kapitalnom ulogu koji se, u ekonomskom pogledu, pokaže ne samo skupljim od likvidacije imovine, već je štoviše povezan s prodajom poduzeća, što ga lišava svih izgleda za ostvarivanje dobiti, čak i dugoročne ⁽¹¹⁷⁾.
- (222) Točnije, Sud je u svojoj presudi *Gröditzer*, kako bi utvrdio sadržava li privatizacija poduzeća po negativnoj prodajnoj cijeni elemente državne potpore, presudio sljedeće: „treba ocijeniti bi li privatni ulagač, u sličnim okolnostima, veličine nalik onoj tijela koja upravljaju javnim sektorom, pristupiti kapitalnom ulogu tog značaja u okviru prodaje navedenog poduzeća ili bi se odlučio za likvidaciju tog poduzeća” ⁽¹¹⁸⁾.
- (223) U svjetlu prethodno navedenog, a radi utvrđivanja karaktera potpore predmetne mjere, Komisija mora „ocijeniti je li rješenje, koje je odabrala država, potpuno i u odnosu na bilo koje drugo rješenje, uključujući i ne-intervenciju, najpovoljnije, što bi dovelo, ako je to slučaj, do zaključka da je država postupila kao privatni ulagač” ⁽¹¹⁹⁾.

⁽¹¹³⁾ Presuda Suda od 28. siječnja 2003., Njemačka protiv Komisije (334/99, *Recueil*, str. I-1139., točka 142.).

⁽¹¹⁴⁾ Komunikacija Komisije državama članicama: primjena članaka 92. i 93. Ugovora o EZ-u i članka 5. Direktive Komisije 80/723/EEZ na javna poduzeća iz proizvodnog sektora, SL C 307, 13.11.1993., str. 3., točka 11. Ta se komunikacija odnosi na proizvodni sektor, ali se po analogiji primjenjuje isto tako i na sva ostala gospodarska područja.

⁽¹¹⁵⁾ Vidjeti posebno presudu Općeg suda od 6. ožujka 2003., Westdeutsche Landesbank Girozentrale protiv Komisije (233/99, *Recueil*, str. II-435.).

⁽¹¹⁶⁾ Presuda Općeg suda od 21. siječnja 1999., Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH i Lech-Stahlwerke GmbH protiv Komisije Europskih zajednica (2/96 i 129/95, *Recueil*, str. II-17., točka 116.).

⁽¹¹⁷⁾ Vidjeti bilješku 80.

⁽¹¹⁸⁾ Vidjeti bilješku 113.

⁽¹¹⁹⁾ Odluka Komisije 98/204/EZ od 30. srpnja 1997. o uvjetnom odobrenju potpora koje je Francuska dodijelila grupi GAN (SL L 78, 16.3.1998., str. 6.).

- (224) Drugim riječima, Komisija mora provjeriti je li odluka da se pristupi kapitalnom ulogu tog značaja stvarno jeftinija od likvidacije.

6.1.2.1 Ocjena troškova likvidacije

(a) Uzimanje u obzir plaćanja dodatnih naknada za otpremninu

- (225) Kako bi procijenila troškove likvidacije za dioničara, francuska tijela smatraju da velike skupine poduzeća sada ne mogu, prilikom zatvaranja pogona ili likvidacije društava kćeri, zanemariti socijalne posljedice tog zatvaranja ili likvidacije. Tako često provode socijalne planove koji mogu uključivati mjere za raspoređivanje zaposlenika, pomoć pri traženju novog posla, naknade za otpremninu, pa čak i mjere na lokalnoj gospodarskoj razini koje nadmašuju one nametnute zakonom i kolektivnim ugovorima.
- (226) U tom su kontekstu francuska tijela zadržala, na temelju socijalnog plana iz 2005., koji se zasniva na socijalnom planu iz 2002., raspon od [90 000 – 100 000] (*) do [120 000 – 130 000] (*) EUR po zaposleniku, odnosno ukupni iznos između [200 – 210] (*) milijuna EUR i [250 – 260] (*) milijuna EUR. Francuska tijela navode da donja granica prethodno navedenoga raspona podrazumijeva činjenicu da je trošak referentnog socijalnog plana povećan zbog vrlo važnog udjela zaposlenika koji se bliže dobi za odlazak u mirovinu koji se odvija u posebno pogodnim uvjetima. Nadalje, u obzir je uzeta i činjenica da se kontekst likvidacije društva i otpuštanja svih zaposlenika ne može usporediti s prilagodbom broja zaposlenika kojom se omogućuje nastavak poslovanja, kao što je to slučaj s referentnim socijalnim planom.
- (227) Na kraju, francuska tijela smatraju da, čak i na osnovi primjene analitičke matrice koju je Opći sud definirao u svojoj presudi od 15. rujna 2012., prijenos kontrole nad SNCM-om za negativnu prodajnu cijenu od 158 milijuna EUR nije sadržavao elemente državne potpore. U stvari, smatraju da Komisija raspolaže svim potrebnim elementima da odgovori na kritike Općeg suda.
- (228) Komisija u ovom slučaju ne dijeli to mišljenje.
- (229) U skladu s presudom Općeg suda⁽¹²⁰⁾, plaćanje dodatnih naknada za otpremninu načelo je koje ovisno o okolnostima slučaja može biti opravdana i primjerena praksa čiji je cilj promicati pomirljiv socijalni dijalog i zadržati ugled društva ili skupine društava. Uzevši u obzir načelo jednakosti tretmana privatnog i javnog sektora, mogućnost isplate dodatnih naknada za otpremninu stoga je jednako otvorena državama članicama u slučaju likvidacije javnog poduzeća, čak i ako njihove obveze ne mogu u načelu premašiti minimum strogo utvrđen zakonskim i ugovornim odredbama. Međutim, Opći sud navodi da „[...] preuzimanje tih dodatnih troškova, zbog opravdane zabrinutosti, ne može slijediti isključivo socijalni, pa ni politički cilj, jer bi inače izašlo iz okvira testa privatnog ulagača [...]. U nedostatku ekonomske opravdanosti, čak i dugoročne, preuzimanje troškova koji su viši od strogih zakonskih i ugovornih obveza mora se zato smatrati državnom potporom u smislu članka 87. stavka 1. UEZ-a.”⁽¹²¹⁾
- (230) Kada je riječ o argumentu povezanom s ugledom države, na koji se pozivaju francuska tijela, Opći sud smatra da „[...] zaštita ugleda države članice kao globalnog ulagača u tržišnom gospodarstvu ne može, bez posebnih okolnosti i posebno uvjerljivog razloga, biti dostatno opravdanje da bi se dokazala dugoročna ekonomska opravdanost dodatnih troškova, primjerice dodatnih naknada za otpremninu”⁽¹²²⁾. U ovom slučaju takve posebne okolnosti ne postoje.
- (231) Komisija tvrdi da francuska tijela nakon pokretanja postupka nisu uspjela utvrditi gospodarske aktivnosti francuske države, posebno na zemljopisnoj i sektorskoj razini, u pogledu koji treba ocijeniti dugoročnu ekonomsku opravdanost predmetnih mjera, čak i ako su na kraju u svojem dopisu od 16. svibnja 2013. navela da se ponašanje države mora usporediti s onim diversificiranog holdinga koji nastoji maksimizirati svoju dobit i zaštititi svoj ugled, posebno na razini upravljanja svojim zaposlenicima.
- (232) U pogledu ugleda CGMF-a, Komisija napominje da CGMF u sektoru pomorskog prijevoza nije imao nikakve druge imovine osim SNCM-a. U skladu s tim, taj argument Komisiji nije važan.

⁽¹²⁰⁾ Presuda Corsica Ferries France SAS/Komisija, prethodno navedena u fusnoti br. 39., točke od 81. do 83.

⁽¹²¹⁾ Uvodna izjava 84. prethodno navedene presude.

⁽¹²²⁾ Uvodna izjava 85. prethodno navedene presude.

- (233) Što se tiče ugleda države dioničara, francuska su tijela utvrdila da postoji povišen rizik od sukoba u poduzećima koje kontrolira država, ne samo u zemljopisnoj blizini djelatnosti SNCM-a, nego i neovisno o sektoru, a posebno u sektoru prijevoza. Komisija, s jedne strane, napominje da francuska tijela nisu dokazala da bi taj rizik stvarno mogao zahvatiti sva javna poduzeća, a, s druge strane, smatra da nisu ni dokazala da bi plaćanje dodatnih naknada spriječilo pojavu novih štrajkova. Naposljetku, mišljenje je Komisije da isključivo društveno opravdanje za preuzimanje državne odgovornosti za te dodatne naknade nije dostatno da isključi prisutnost državne potpore.
- (234) Nadalje, Komisija smatra da francuska tijela nisu iznijela dovoljno objektivne i provjerljive elemente kako bi mogla dokazati da bi plaćanje dodatnih naknada za otpremninu, u sličnim okolnostima, predstavljalo uobičajenu praksu među privatnim poduzetnicima iz istoga sektora. Komisija zapravo tvrdi da se samim upućivanjem na ograničeni broj socijalnih planova ne može dokazati postojanje dovoljno utemeljene prakse u slučajevima koji su slični ome, da se socijalni planovi koje su navela francuska tijela odnose na planove za restrukturiranje, a ne likvidaciju, te da se velik broj njih odnosi na sektore koji na prvi pogled nemaju ništa zajedničko sa sektorom prijevoza, primjerice kozmetički (Yves Saint-Laurent Haute Couture), poljoprivredno-prehrambeni (Danone) ili elektronički (Hewlett Packard). Osim toga, u tablici koju su dostavila francuska tijela u bilješci od 16. svibnja 2013., u kojoj je naveden popis socijalnih planova, navedeno je šest planova nakon privatizacije SNCM-a koji stoga ne mogu biti uzeti u obzir kako bi se opravdalo uzimanje u obzir dodatnih naknada za otpremninu.
- (235) SNCM je dostavio novi popis od pet socijalnih planova u bilješci od 27. kolovoza 2013. Komisija smatra da se na temelju tog popisa ne može utvrditi da bi plaćanje dodatnih naknada za otpremninu, u sličnim okolnostima, predstavljalo uobičajenu praksu među privatnim poduzetnicima iz istoga sektora. Naime, Komisija prvo primjećuje da se od pet navedenih planova, dva odnose na SNCM, uključujući i onaj koji je predmet ove Oduke. Ta dva plana stoga ne mogu predstavljati objektivne elemente za usporedbu iz dva razloga: s jedne strane, SNCM se ne može osloniti na vlastite prijašnje prakse u tom području kako bi u dostatnoj mjeri opravdao utemeljenost te prakse, a s druge strane, socijalni plan iz 2002. odgovara razdoblju u kojem je SNCM još uvijek bio javno poduzeće dok je Opći sud kao kriterij za usporedbu odredio privatna poduzeća iz istoga sektora. Stoga Komisija napominje da socijalni plan luke Marseille ne može biti prihvaćen jer je luka 2004. bila javna ustanova, a ne privatno poduzeće. Naposljetku, kada je riječ o dva posljednja navedena plana, onaj Air Liba i onaj Eurostara, Komisija primjećuje da se radi o planovima za restrukturiranje, a ne za likvidaciju. Štoviše, Komisija primjećuje da je prosječna dodatna naknada tih dvaju plana niža za više od polovine prosječnih dodatnih naknada u SNCM-u.
- (236) Nadalje, Komisija napominje da francuska tijela nisu utvrdila da je ponašanje francuske države bilo potaknutom razumnom vjerojatnošću da će iz njega pribaviti neizravnu materijalnu prednost, pa čak ni dugoročnu, time što će izbjeći dodatno pogoršanje društvene klime u poduzeću jer bi se upravo u slučaju likvidacije poduzeće trebalo ugasiti. Što se tiče pretpostavke o većoj koristi koju su ostvarili zaposlenici drugih javnih poduzeća, ona nije dostatno potkrijepljena. To je tim više slučaj što, u okviru teorije o globalnom ulagaču, primjerice one francuskih tijela, dodjela vrlo visokih naknada za odlazak zaposlenicima može zakomplicirati moguće restrukturiranje drugih društava koja pripadaju istom ulagaču. Osim toga, francuska tijela nisu kvantificirala značajan karakter mogućih društvenih troškova na koja se pozivaju kako bi opravdali isplatu dodatnih naknada za otpremninu.
- (237) Francuska su tijela utvrdila i da bi postupak likvidacije bio duži te potencijalno riskantniji za državu kao dioničara u odnosu na prodaju SNCM-a po negativnoj cijeni. Komisija napominje da francuska tijela nisu navela nijedan dokaz o tom riziku kao ni objasnila zašto bi privatni dioničar uzeo u obzir trajanje postupka likvidacije. Predmet *Frucona Kosice* ⁽¹²³⁾ koji spominju francuska tijela nije relevantan u ovom slučaju jer se odnosi na test privatnog kreditora. Trajanje postupka likvidacije relevantno je za analizu, ako je država, u poziciji kreditora Frucona Kosice, maksimizirala povrat svojih potraživanja prihvaćajući djelomični, ali trenutni povrat, ili ako bi morala čekati rezultat likvidacije poduzeća. Situacija je u ovom slučaju drukčija jer je država u poziciji dioničara SNCM-a, a ne u onoj privatnog vjerovnika. Budući da bi u slučaju likvidacije SNCM-a imovina bila očigledno nedostatna za pokrivanje obveza, država ne bi mogla povratiti svoj kapitalni ulog. Zato pozivanje na trajanje postupka likvidacije nije relevantno u ovom slučaju.
- (238) Francuska tijela nisu dokazala da je preuzimanje troška tih dodatnih naknada od strane države, kao privatnog ulagača u scenariju likvidacije, bilo opravdano.

⁽¹²³⁾ Predmet C-73/11 P, Frucona Kosice protiv Europske komisije.

(239) U toj fazi analize Komisija mora utvrditi vrijednost likvidacije SNCM-a, bez dodatnih naknada za otpremninu.

(b) Vrijednost likvidacije SNCM-a

(240) Metodom ponovno procijenjene neto imovine utvrđena je nedostatna imovina jer ekonomska vrijednost realne imovine (općenito veća od računovodstvene neto vrijednosti) ne pokriva ekonomsku vrijednost realnih dugova.

(241) Kako bi utvrdila nedostatak imovine u ovom slučaju Komisija je, s pomoću svojeg stručnjaka ⁽¹²⁴⁾, provjerila, kako je objašnjeno dalje u tekstu, je li 30. rujna 2005. vrijednost imovine SNCM-a bila nedostatna da se isplate povlašteni i nepovlašteni vjerovnici.

(242) Komisija procjenjuje da je revalorizacija neto imovine metoda koja se trenutačno rabi za valorizaciju društava u sektoru pomorskog prijevoza. Smatra i da je ta metoda posebno primjerena slučaju SNCM-a, ako likvidacija njegovu glavnom dioničaru predstavlja jedinu alternativu prodaji.

(243) U pogledu drugih metoda revalorizacije, posebno metode ažuriranih slobodnih operativnih novčanih tokova, Komisija procjenjuje da, uzevši u obzir činjenicu da se tom metodom pretpostavlja daljnje poslovanje društva, što ne bi bio slučaj pod predviđenom pretpostavkom likvidacije SNCM-a, nije relevantna za ovaj slučaj.

(244) Komisija je odabrala 30. rujna 2005. kao referentni datum za ocjenu SNCM-a jer se radi o datumu na koji je izvršen odabir između prihvaćanja ponude za preuzimanje ili likvidaciju društva, dok je odluka o odabiru BCP-a donesena 27. rujna 2005.

i. Vrijednost imovine SNCM-a

(245) Komisija posebno primjećuje da je dioničar SNCM-a, u suradnji s poduzećem Ernst & Young, 30. rujna 2005. kvantificirao troškove likvidacije poduzeća (prethodno navedeno izvješće CGMF), a Oddo Corporate Finance i odvjetničko društvo Paul Hastings tome su dodali svoja dodatna stručna izvješća. Komisija podsjeća da je u prethodno navedenom izvješću Oddo-Hastings imovina SNCM-a procijenjena na 190,3 milijuna EUR.

(246) Kada je riječ o revalorizaciji flote u njegovu vlasništvu ⁽¹²⁵⁾, specijalizirani broker BRS procijenio je 30. rujna 2005. tržišnu vrijednost brodova SNCM-a na 224 milijuna EUR, a u izvješću Oddo vrijednost flote SNCM-a je nakon rabata ⁽¹²⁶⁾, brokerske provizije ⁽¹²⁷⁾ i pravne nesigurnosti ⁽¹²⁸⁾ procijenjena je na 150,7 milijuna EUR.

Tablica 3.

Scenariji revalorizacije imovine SNCM-a 30. rujna 2005.

	Vrijednost imovine izvješće Oddo u milijunima EUR	Vrijednost imovine stručnjak Komisije u milijunima EUR
Nematerijalna imovina	—	—
Materijalna imovina		
Flota u vlasništvu društva	150,7	151,7

⁽¹²⁴⁾ Komisija je nakon javnog natječaja ovlastila nezavisnog stručnjaka Moorea Stephensa, Chartered Accountants, čije je završno izvješće dostavljeno 25. siječnja 2008.

⁽¹²⁵⁾ Radi se o sljedećih sedam brodova: *Corse, Ile de Beauté, Méditerranée, Napoléon Bonaparte, Paglia Orba, Monte d'Oro, Monte Cino*.

⁽¹²⁶⁾ Taj je popust, koji iznosi 52,2 milijuna EUR (ili u prosjeku od 25 do 30 % bruto tržišne vrijednosti), između ostalog opravdan specifičnim svojstvima brodova SNCM-a koji su prilagođeni uslugama koje nudi poduzeće, stanjem brodova i činjenicom da je na tržište stavljena cjelokupna flota (osobito slabost prodavateljeva položaja). BRS-ova revalorizacija oslanja se posebno na pretpostavku o prodaji brodova, u normalnim tržišnim uvjetima, koji su potpuno funkcionalni i osuvremenjeni, dobro održavani i u dobrom radnom stanju.

⁽¹²⁷⁾ Procijenjena na 4,6 milijuna EUR.

⁽¹²⁸⁾ Pravna je nesigurnost opravdana vjerojatnošću da je ovlašteni likvidator prisiljen vrlo brzo pristupiti prodaji brodova i zasićenošću tržišta zbog ograničenog kapaciteta apsorpcije.

	Vrijednost imovine izvješće Oddo u milijunima EUR	Vrijednost imovine stručnjak Komisije u milijunima EUR
Zgrade ⁽¹⁾	11,2	11,2
Ulaganja ⁽²⁾	32,7	38,3
Nepokretna imovina	194,6	201,2
Zalihe	—	—
Predujmovi	—	—
Potraživanja od kupaca	0,8	0,8
Ostala potraživanja ⁽³⁾	9,4	9,4
Neto novac	– 14,5	—
Prilagodbe obveza	—	—
Ostala imovina	– 4,3	10,20
Ukupna imovina	190,3	211,4

Izvori: Izvješće Oddo-Hastings, izvješće stručnjaka Komisije.

(1) U pogledu zgrada (uključujući i sjedište SNCM-a), francuska tijela navode da se odabrana likvidacijska vrijednost zasniva na procjeni stručnjaka za nekretnine iz studenoga 2003., ažuriranoj za + 20 % kako bi se u obzir uzeo porast cijena.

(2) Ulaganja su uglavnom povezana s vrijednosnicama SNCM-a u poduzećima Sudcargos, Aliso, CGTH, CMN i Ferrytour.

(3) Ta se stavka uglavnom odnosi na potraživanja od države, posebno na naknadu u okviru obveza javnih usluga iz rujna 2005. te povrat socijalnih davanja poslodavca od strane Assedica za poslovnu godinu 2004.

- (247) Na temelju prethodno navedene tablice Komisija utvrđuje da je flota brodova glavni element revalorizacije imovine poduzeća. U tom pogledu, stručnjak iz Komisije procijenio je, nakon što je, kada je to bilo moguće, proveo komparativnu analizu, da su popust primijenjen na bruto tržišnu vrijednost brodova i pravna nesigurnost dosljedni. Na temelju toga zaključio je da nema argumenata za odbacivanje procjene vrijednosti flote, koju je izradila država.
- (248) U pogledu popusta, Komisija smatra da je njegova razina dosljedna s popustima uzetim u obzir pri prodaji brodova u slučaju prisilne likvidacije. Prema mišljenju stručnjaka Komisije, Régie des Transports Maritimes, nacionalno belgijsko društvo koje posluje na liniji Ostende – Ramsgate, prodalo je primjerice 1997. dva trajekta uz procijenjeni popust od 35 %, odnosno 45 %. Nedavno je društvo Festival Cruises prodalo tri kruzera, uz prosječni popust od 20 %. Popusti uzeti u obzir u sličnim slučajevima stoga su u rasponu popusta koje su francuska tijela primijenila u ovom slučaju.
- (249) Što se tiče pravne nesigurnosti, s obzirom na to da nije bilo slične transakcije na tržištu, Komisija smatra da su argumenti koji opravdavaju primjenu pravne nesigurnosti dosljedni s ograničenom veličinom tržišta brodova određene vrste, osmišljenih za prilično specifičnu primjenu.
- (250) Komisija nadalje napominje da je njezin nezavisni stručnjak povećao revalorizaciju ulaganja, posebno onu udjela SNCM-a u CMN-u (od 21,8 milijuna EUR do 28 milijuna EUR). Uzevši u obzir ponudu grupe *Stef-TFE* za otkup tog udjela po cijeni od 35,2 milijuna EUR prosljeđenu Komisiji u okviru ovog ispitivanja, Komisija smatra da je revalorizacija udjela SNCM-a u CMN-u od 28 milijuna EUR objektivna s obzirom na likvidaciju društva.
- (251) Kada se radi o revalorizaciji drugih stavki imovine, stručnjak iz Komisije nije imao posebnih primjedaba. Nije, međutim, prihvatio stavku „neto novac” u imovini jer je ta stavka bila u deficitu. Komisija smatra da je tu stavku, u stvari, potrebno reklasificirati u obveze SNCM-a.

- (252) Uzevši u obzir provedene prilagodbe, Komisija procjenjuje da imovina SNCM-a 30. rujna 2005. iznosi 211,4 milijuna EUR.
- ii. Procjena obveza SNCM-a
- (253) Komisija utvrđuje da, prema ocjeni francuskih tijela, povlašteni dug iznosi 153,8 milijuna EUR, a nepovlašteni dug 170,9 milijuna EUR (bez dodatnih naknada za otpremninu).
- (254) Posebno kada je riječ o obvezama za socijalno osiguranje, francuska tijela procjenjuju trošak uobičajenog socijalnog plana na [70 – 80] (*) milijuna EUR. Troškovi koji se odnose na socijalni plan obuhvaćen ugovorom utvrđeni su na pojedinačnoj osnovi uzimajući u obzir vrstu ugovora (ugovor na neodređeno vrijeme i ugovor na određeno vrijeme), primjenjive statute i kolektivne ugovore (osoblje na dugoj plovidbi, uredsko osoblje i kapetan), radni staž, rang i plaću svakog zaposlenika. Tim su iznosom pokrivena naknada za otkazni rok ([20 – 30] (*) milijuna EUR), naknada za neiskorišteni plaćeni godišnji odmor ([0 – 10]* milijuna EUR), naknada za otpremninu obuhvaćene kolektivnim ugovorom ([30 – 40] (*) milijuna EUR) i ulog Delalande ([0 – 10] milijuna EUR) ⁽¹²⁹⁾.
- (255) Trošak socijalnog plana koji nije obuhvaćen ugovorom francuska su tijela procijenila na [30 – 40] (*) milijuna EUR. Tim socijalnim planom objedinjene su sve prateće mjere povezane sa zakonskim i regulatornim obvezama SNCM-a u području otpuštanja zaposlenika ⁽¹³⁰⁾ te neizravni troškovi povezani sa socijalnim planom obuhvaćenim ugovorom ⁽¹³¹⁾.
- (256) Trošak raskida glavnih ugovora o poslovanju odnosi se, uglavnom, na aktiviranje bankovnog jamstva u iznosu od 7,4 milijuna EUR kojim se jamči dobra provedba javnih usluga SNCM-a, kojem bi bila dodana kazna utvrđena tim ugovorom od 2 % referentne financijske kompenzacije iznosa od 63 milijuna EUR za 2005., odnosno oko 1,2 milijuna EUR u slučaju pogreške delegatara.
- (257) Kada je riječ o neto obvezama povezanim s prodajom brodova u zakupu ⁽¹³²⁾, francuska tijela naglašavaju da je, na temelju određenih pretpostavki ⁽¹³³⁾, specijalizirani broker BRS neto primitke od prodaje 30. rujna 2005. procijenio na 144,8 milijuna EUR nakon popusta, brokerske provizije i financijskih troškova prijevoza. Budući da uštede na porez i bankovna zaduženja iznose 193,5 milijuna EUR, preostali iznos bankovnih zaduženja povezanih s brodovima u zakupu koji je potrebno vratiti iznosi 48,7 milijuna EUR.

Tablica 4.

Scenariji revalorizacije obveza SNCM-a 30. rujna 2005.

	Vrijednost obveza izvješće Oddo u milijunima EUR	Vrijednost obveza stručnjak Komisije u milijunima EUR
Povlašteni dugovi od kojih:		
Dugovi za socijalno osiguranje i porezni dugovi	[20 – 30]*	[20 – 30]*
Financijski dugovi zajamčeni imovinom ⁽¹⁾	15,9	15,9
Trošak socijalnog plana obuhvaćenog kolektivnim ugovorom	[70 – 80]*	[70 – 80]*
Trošak mirovinskog osiguranja ⁽²⁾	10,2	10,2

⁽¹²⁹⁾ Radi se o obvezi uvedenoj člankom L.321-13 Zakonika o radu kojim je predviđeno da je poslodavac u slučaju otkaza dužan zaposleniku starom 50 i više godina platiti naknadu.

⁽¹³⁰⁾ Trošak revalorizacije područja zapošljavanja ([0 – 10]* milijuna EUR), trošak ugovora o preraspoređivanju ([10 – 20]* milijuna EUR), trošak jedinice za pomoć i podršku pri preraspoređivanju pod nazivom „mobilnost” ([0 – 10]* milijuna EUR).

⁽¹³¹⁾ Trošak otpuštanja osoblja pod ugovorom SNCM-a, premještenog u pridružena društva i osoblja likvidiranih društava kćeri ([0 – 5]* milijuna EUR) te troškovi sudskih postupaka povezanih s raskidom ugovora o radu i zahtjevima za reklasifikaciju ugovora o radu ([0 – 10]* milijuna EUR).

⁽¹³²⁾ SNCM je 30. rujna 2005. poslovao s tri broda u zakupu: brzi brod *Liamone* (u vlasništvu GIE Véronique Bail), *Danielle Casanova* (GIE Joliette Bail) i *Pascal Paoli* (GIE Castellane Bail).

⁽¹³³⁾ Pretpostavke koje potkrepljuju tu procjenu su sljedeće: SNCM 30. rujna 2005. dovršava svoje ugovore o zakupu, što znači da su brodovi vraćeni njihovim vlasnicima (GIE) i da nije plaćena najamnina; ne mogu se iskoristiti opcije kupnje; brodove su 30. rujna 2005. prodale kreditne banke GIE-a; neto primitak od prodaje brodova namijenjen je prvenstveno za vraćanje bankovnih i poreznih dugova.

	Vrijednost obveza izvješće Oddo u milijunima EUR	Vrijednost obveza stručnjak Komisije u milijunima EUR
Trošak postupka likvidacije	4,7	4,7
Interkalarni operativni gubitci ⁽³⁾	26,5	26,5
Isplata povlaštenih vjerovnika	153,8	153,8
Neosigurani dugovi ⁽⁴⁾	69,7	84,2
Trošak socijalnog plana koji nije obuhvaćen kolektivnim ugovorom	[30 – 40]*	[30 – 40]*
Trošak raskida glavnih ugovora o poslovanju	[10 – 20]*	[10 – 20]*
Dodatni trošak povezan s prodajom brodova u zakupu	48,7	48,7
Isplata nepovlaštenih vjerovnika	170,9	181,1

Izvori: Izvješće Oddo-Hastings, izvješće stručnjaka Komisije.

(1) Brodovima Napoléon Bonaparte i Paglia Orba zajamčen je iznos pomorskih zajmova koji su služili za njihovo financiranje.

(2) Ova stavka dio je prakse prema kojoj je SNCM preuzeo odgovornost za dio troškova dodatnog mirovinskog osiguranja u korist svojih umirovljenika.

(3) Do završetka likvidacije. Interkalarni gubitci zasnivaju se na osnovnoj pretpostavci o isplati plaća za samo jedan mjesec. Uključuju i trošak rasprijetanja brodova u vlastitom posjedu na dok koji nije odbijen od vrijednosti imovine. Taj trošak odgovara trošku imobilizacije brodova na doku dok se čeka njihova prodaja.

(4) Neosigurani dugovi podijeljeni su na sljedeći način: rezervacije za rizike i troškove (3,3 milijuna EUR), raspodijeljeni dugovi/udjeli (0,1 milijuna EUR), dobavljači (28,6 milijuna EUR), opće zastupanje (23 milijuna EUR), skupni i povezani dugovi (7,8 milijuna EUR), prilagodbe obveza (6,9 milijuna EUR).

- (258) Komisija napominje da su obveze za doprinose za socijalno osiguranje glavni element obveza SNCM-a. Kada je riječ o trošku socijalnog plana obuhvaćenog ugovorom, stručnjak Komisije provjerio je na osnovi ispitivanja formule za izračun svih sastavnica plana i nije pronašao nikakve anomalije ili pogreške. Uzevši u obzir tu provjeru, Komisija smatra objektivnim iznos od [70 – 80] (*) milijuna EUR koji su francuska tijela predložila u okviru socijalnog plana obuhvaćenog kolektivnim ugovorom
- (259) U pogledu interkalarnih operativnih gubitaka, Komisija smatra da je njihova procjena oprezna s obzirom na zakonodavstvo, posebno članak L.622-10 Trgovačkog zakonika i članak 19.-2 Odluke br. 85-1388 od 27. prosinca 1985. na temelju kojih bi nadležni trgovački sud obvezao SNCM da nastavi poslovati u razdoblju od dva mjeseca, koje se može obnoviti na zahtjev državnog odvjetništva zbog njegovih obveza obavljanja javnih usluga.
- (260) Što se tiče neosiguranih dugova, stručnjak Komisije nije imao posebnih primjedaba. Ipak, na osnovi ponovnog izračuna stavke imovine „neto gotovina“, ispravio je iznos od 14,5 milijuna EUR na 69,7 milijuna EUR. Komisija procjenjuje da je ponovni izračun u skladu s promjenama izvršenima u revalorizaciji imovine SNCM-a.
- (261) Što se tiče troška socijalnog plana koji nije obuhvaćen kolektivnim ugovorom (osim dodatnih naknada za otpremninu), stručnjak Komisije smatra da je procjenu troška sudskih postupaka potrebno smanjiti na [0 – 5] (*) milijuna EUR umjesto [0 – 10] (*) milijuna kako su predložila francuska tijela. U skladu s tim, iako Komisija smatra da će sindikalne organizacije sigurno zatražiti reklasifikaciju ugovora na određeno vrijeme u ugovore na neodređeno vrijeme ⁽¹³⁴⁾, ipak vjeruje da se ta procjena smije odnositi samo na zaposlenike s ugovorima na određeno vrijeme za koje je taj rizik gotovo siguran (odnosno 150 zaposlenika s ugovorima na određeno vrijeme). S obzirom na mjesečnu bruto plaću od [2 000 – 2 500] (*) EUR s naknadom za devet mjesečnih plaća za [100 – 120] (*) prvih ugovora na određeno vrijeme i šest mjesečnih plaća za [50 – 70] (*) sljedećih ugovora, taj je iznos [0 – 10] (*) milijuna EUR.

⁽¹³⁴⁾ Uzevši u obzir da se SNCM znatno služi ugovorima na određeno vrijeme.

(262) Što se tiče neto obveza povezanih s prodajom brodova u zakupu, Komisija smatra da su osnovne pretpostavke izračuna opravdane, posebno zato što GIE poštuje ugovorne formalnosti, čime se ograničava svaka zamjena SNCM-a trećim osobama i zbog čega porezne olakšice podliježu uporabi brodova pod francuskom zastavom. Opravdano je i ne primjenjivati pravnu nesigurnost na brodove pod ugovorima o zakupu jer su te brodove prodale GIE-ove banke. U tom kontekstu, Komisija procjenjuje da je opravdano uzeti u obzir financijski trošak prijevoza od 30. rujna 2005. do datuma stvarne prodaje broda.

(263) S obzirom na prethodno navedeno, Komisija procjenjuje da je 30. rujna 2005. vrijednost povlaštenih obveza SNCM-a iznosila 153,8 milijuna EUR, a vrijednost nepovlaštenih obveza 181,1 milijuna EUR.

iii. Utvrđivanje manjka imovine

(264) U svjetlu prethodno navedenog, Komisija procjenjuje da 30. rujna 2005. vrijednost imovine SNCM-a (211,4 milijuna EUR) nije bila dostatna za isplatu povlaštenih (153,8 milijuna EUR) i nepovlaštenih vjerovnika (181,1 milijuna EUR), odnosno ukupnog iznosa od 334,9 milijuna EUR. Zbog toga je manjak imovine iznosio oko 123,5 milijuna EUR.

(c) Uzimanje u obzir tužbe za nadoknadu manjka imovine

(265) Komisija je ispitala i argument francuskih tijela i SNCM-a prema kojemu bi država, kao većinski dioničar, mogla biti pozvana da nadoknadi manjak imovine u slučaju likvidacije poduzeća. Jedna od zainteresiranih strana, CFF, osporila je primjenu navedene nacionalne sudske prakse od strane francuskih tijela u ovom slučaju. Naime, CFF smatra da je, što se tiče sudske prakse Prizivnog suda u Rouenu u predmetu *Aspocom Group Oyj*, sud matičnom finskom društvu izrekao kaznu plaćanja odšteta zaposlenicima francuskog društva kćeri za koje je pokrenut postupak likvidacije jer su te odštete bile predviđene socijalnim planom na osnovi ugovora na razini poduzeća koji je odobrilo matično društvo, a na kraju nisu bile isplaćene.

(266) Francuska tijela procjenjuju da bi ukupni realni troškovi, koje bi država kao dioničar trebala snositi putem CGMF-a, 30. rujna 2005. iznosili između 312,1 i 361 milijun. Prema njihovu mišljenju, tom se procjenom posebno uzima u obzir rizik da bi država bila pozvana nadoknaditi manjak imovine kada bi je neki sud smatrao *de facto* direktorom SNCM-a, te rizik da državi bude izrečena kazna da otpuštenim zaposlenicima plati dodatne naknade za otpremninu. Francuska tijela smatraju da ti rizici moraju biti uzeti u obzir u izračunu stvarnih troškova moguće likvidacije SNCM-a.

(267) Stoga se postavlja pitanje o procjeni ukupnih realnih troškova koje bi Francuska kao dioničar vjerojatno trebala snositi u slučaju prisilne likvidacije SNCM-a kako bi se odredilo ne bi li, s obzirom na rizik da joj bude izrečena kazna da snosi te troškove i s obzirom na njihovu veličinu, razuman privatni dioničar radije odmah prodao svoje društvo kćer po negativnoj cijeni od 158 milijuna EUR nego snosio taj rizik.

(268) U francuskom pravu, ovlaštenu likvidator društva u postupku prisilne likvidacije ovlašten je, u slučaju otkaza plana za sanaciju te stečajne uprave i u slučaju prisilne likvidacije⁽¹³⁵⁾, pokrenuti tužbu za odštetu od bivših direktora društva, poznatu kao „*action en comblement de passif*” (tužba za nadoknadu manjka imovine).

(269) Razlog za pokretanje tužbe za nadoknadu manjka imovine protiv bivših direktora insolventnog društva potreba je za obnovom imovine društva, što je jedan od zadataka povjerenih ovlaštenom likvidatoru.

(270) U više dopisa Komisiji francuska su tijela tvrdila da bi situacija u kojoj bi nacionalni sud državi izrekao kaznu da nadoknadi obveze poduzeća kojim upravlja bio više nego prihvatljiv scenarij i da se ta pretpostavka mora uzeti u obzir pri izračunu stvarnih troškova moguće likvidacije SNCM-a.

⁽¹³⁵⁾ Zakon br. 85-98 od 25. siječnja 1985. o stečaju i prisilnoj likvidaciji poduzeća kodificiran Trgovačkim zakonikom u članku L620-1 i člancima koji slijede; Zakon br. 2005-845 od 26. srpnja 2005. o sanaciji, stečaju i likvidaciji poduzeća, kodificirana člancima od 620-1 do 670-8 Trgovačkog zakonika.

- (271) U svojim podnescima od 28. veljače 2008. SNCM je dostavio izvješće Baker & McKenzie u kojem su procijenjene pravne posljedice tužbe za nadoknadu manjka imovine protiv francuske države. Zaključak tog izvješća je da bi trgovački sud zadužen za taj predmet vrlo vjerojatno smatrao da je u tom pogledu država odgovorna te da bi joj izrekao kaznu da u potpunosti snosi dugove za socijalno osiguranje SNCM-a.
- (272) Relevantnim je zakonodavstvom predviđeno da se dugovi za socijalno osiguranje društva u likvidaciji mogu staviti na teret bivšim *de iure* ili *de facto* direktorima ako su ispunjena sva četiri uvjeta.
- i. Priznavanje države kao *de iure* ili *de facto* direktora poduzeća u postupku prisilne likvidacije
- (273) Izvješćem Baker & McKenzie, koje joj je prosljedio SNCM, Komisija je dobila analizu čiji je zaključak da [...] (*). U biti, cilj prethodno spomenutog stručnog izvješća je dokazati, u skladu s relevantnom sudskom praksom⁽¹³⁶⁾, da je država počinila ponavljajuću [...] (*). Posebno, prema tom istom izvješću, država je donijela [...] (*) odluke. Osim toga, čini se da su upravna tijela [...] (*) poduzeća. Naposljetku, država bi [...] (*).
- (274) Komisija tvrdi da francuska tijela u svojim podnescima od 28. ožujka 2008. nisu iznijela nikakve ograde od [...] (*). U svojem dopisu od 20. studenoga 2006. francuska tijela i sama pokazuju da je sudac [...] (*) poduzeće.
- (275) Komisija ipak smatra da izjava francuskih tijela od 20. studenoga 2006., dana u postupku koji se odnosi na državne potpore, ne može samo po sebi biti dostatna da se u zadovoljavajućoj mjeri dokaže da je sud nacionalna tijela smatrao *de facto* direktorima poduzeća korisnika predmetnih mjera i da se, ponajprije, utvrdi stupanj vjerojatnosti takve mogućnosti.
- (276) Posebno, kada je riječ o kontroverznim odlukama, ni u kojem slučaju nije utvrđeno da se konačna odluka države znatno razlikuje od prakse koju država slijedi u upravljanju svojim udjelima. Čak se i u izvješću Baker & McKenzie podsjeća na postojanje ponavljajuće kontroverze o stupnju poželjne intervencije države u upravljanje njezinim udjelima te se spominje vrlo široka uloga, uglavnom, [...] (*).
- (277) Elementima nacionalne sudske prakse koje su iznijeli i država i SNCM nije izravno obuhvaćena ova vrsta situacije. Glavni slučajevi obuhvaćeni tom praksom odnose se na lokalna tijela, a presuda BRGM od 6. veljače 2001. odnosi se na industrijsku i komercijalnu javnu ustanovu.
- (278) Ni u kojem slučaju nije utvrđeno da bi se država koja nastupa kao javna vlast mogla smatrati *de facto* direktorom.
- ii. Postojanje jedne ili više pogrešaka u upravljanja francuske države, *de facto* direktora poduzeća u prisilnoj likvidaciji
- (279) U ovom slučaju Komisija ističe da je u izvješću stručnjaka SNCM-a, na temelju nepotpunog popisa činjenica, spomenut niz elementa kako bi se dokazalo da je država, [...] (*), počinila pogreške u upravljanju.
- (280) Posebno, navedeno je da je francuska država počinila pogreške koje se odnose na ulaganja povezana sa [...] (*) SNCM. Država je počinila i brojne pogreške u upravljanju koje se odnose na dimenzioniranje [...] (*) SNCM.
- (281) U svojem dopisu od 30. travnja 2007. francuska su tijela opisala rizik od kazne državi da isplati odštetu kao vrlo velik s obzirom na kriterije za klasifikaciju pogrešnog upravljanja iz članka L. 651-2 Trgovačkog zakonika.
- (282) Komisija opet smatra da izjava od 30. travnja 2007., donesena u okviru postupka koji se odnosi na državne potpore, ne može biti dostatna da bi se u zadovoljavajućoj mjeri utvrdilo može li sud smatrati da su nacionalna tijela počinila navodne pogreške i posebno, stupanj vjerojatnosti takve mogućnosti. Štoviše, francuska tijela osporavaju i samo postojanje pogrešaka u upravljanju koje su ipak potrebne za provedbu tužbe za nadoknadu manjka imovine.

⁽¹³⁶⁾ Prema francuskoj sudskoj praksi, *de facto* direktor je onaj koji je opetovano stvarno djelovao kao rukovoditelj ili direktor.

- (283) Još važnije, možemo primijetiti da i SNCM i francuska tijela u velikoj mjeri pribjegavaju dobro utvrđenim upravljačkim odlukama. Stoga se izvješće Baker & McKenzie usredotočuje na [...] (*) ostvarene 2000. Ne oklijeva se pozvati na izvješća Revizorskog suda za poslovne godine 1993. – 1999. Glavne navodne pogreške u upravljanju počinjene su upravo sredinom devedesetih godina 20. stoljeća. Vjerovnici SNCM-a bili su o takvom načinu upravljanja obaviješteni u trenutku kada su mu odobrili kredit. Stoga su, barem implicitno, prihvatili rizik povezan s tom vrstom upravljanja. Ništa ne ukazuje da se odgovornost države može korisno uporabiti u okviru nadoknade manjka imovine u sličnoj situaciji.
- (284) Štoviše, te navodne pogreške u upravljanju mogu se objasniti političkim odlukama javnih tijela i ništa ne pokazuje da se te političke odluke mogu smatrati pogreškama u upravljanju u smislu sudske prakse koja se odnosi na nadoknadu manjka imovine.
- (285) Naposljetku, izvješću Baker & McKenzie nedostaje vjerodostojnosti osobito jer je njime procijenjeno da bi se položaj SNCM-a mogao pripisati pogreškama u vanjskoj komunikaciji koje je država počinila s obzirom na taj položaj. Iz tog izvješća proizlazi samo da je država spomenula položaj koji je već bio poznat. Ponašanje države ne može se stoga povezati s pogreškom u upravljanju.

iii. Potvrda o manjku imovine

- (286) U ovom slučaju Komisija tvrdi da je u izvješću Oddo-Hastings 30. rujna 2005. utvrđen manjak imovine u iznosu od 134,4 milijuna EUR, izračunan kao razlika između, s jedne strane, vrijednosti imovine SNCM-a (190,3 milijuna EUR) te, s druge strane, vrijednosti obveza poduzeća (povlašteni i nepovlašteni dugovi procijenjeni na 153,8 milijuna EUR, odnosno 170,9 milijuna EUR).
- (287) Komisija je prethodno procijenila manjak imovine SNCM-a na 123,5 milijuna EUR na dan 30. rujna 2005. (vidjeti uvodnu izjavu 264.).

iv. Utvrđeno postojanje uzročno-posljedične veze između pogrešaka i manjka imovine

- (288) Prema mišljenju francuskih tijela, direktor pravne osobe može biti, na temelju članka L. 624-3 Trgovačkog zakonika, proglašen odgovornim, čak i ako je pogreška u upravljanju koju je počinio tek jedan od uzroka za manjak imovine i može mu biti izrečena kazna da potpuno ili djelomično snosi dugove za socijalno osiguranje, čak i ako je on odgovoran za samo dio tih dugova.⁽¹³⁷⁾ Prema mišljenju francuskih tijela, francuska država mogla bi snositi dio procijenjen na između 85 % i 100 % utvrđenog manjka imovine, odnosno dio u rasponu od 114,3 milijuna EUR do 134,4 milijuna EUR.
- (289) Ta se analiza ne zasniva ni na jednom čvrstom temelju. Naime, u mjeri u kojoj se navodne pogreške u upravljanju zasnivaju na odlukama donesenima sredinom devedesetih godina i u kojoj su SNCM-u prouzročile trenutačne dodatne troškove, jako je teško u njima vidjeti uzrok manjka imovine iz 2005., posebno stoga što se između ta dva datuma zbilo niz događaja.
- (290) Štoviše, ako u stvari izgleda da ne postoji automatska veza između iznosa oštete dodijeljene u okviru nadoknade manjka imovine i povećanja obveza uzrokovanog lošim upravljanjem direktora (pod pretpostavkom da je potonje dokazano), to znači i da sud može utvrditi kaznu za direktora u iznosu mnogo manjem od utvrđenog manjka imovine⁽¹³⁸⁾.
- (291) Suprotno onome što naizgled smatraju francuska tijela (i SNCM), ništa ne ukazuje na to da bi sud u tužbi za nadoknadu manjka imovine te odluke smatrao toliko pogrešnim da bi njima opravdao terećenje javnih tijela velikim dijelom navedenih obveza. Što se tiče ispitanih navoda, radilo bi se u stvari o zaštitničkim odlukama donesenima u političkom kontekstu (većina njih i prije deset godina) ili o novijim odlukama donesenima kako bi se zaposlenici pošteđjeli obveze povećanja produktivnost ili kako bi se pokušala ponovno uspostaviti bolja socijalna klima.

⁽¹³⁷⁾ Presuda Kasacijskog suda, 30. studenoga 1993., br. 91-20.554, *Bull. civ. IV.*, br. 440., str. 319.

⁽¹³⁸⁾ Vidjeti stranice od 46. do 48. izvješća Baker & McKenzie.

v. Utvrđivanje moguće odgovornosti za dodatne naknade za otpremninu pod pretpostavkom prisilne likvidacije SNCM-a

- (292) Osim manjka imovine, prema mišljenju francuskih tijela, uzevši u obzir sudsku praksu u tom području ⁽¹³⁹⁾, sud bi državi sigurno izrekao kaznu da snosi dodatne naknade za otpremninu (odnosno između [200 – 210] (*) i [250 – 260] (*) milijuna EUR). Prema mišljenju francuskih tijela, svi realni troškovi koje bi snosila država kao dioničar bili bi u rasponu od 212,1 milijun EUR do 361 milijun EUR.
- (293) Francuska tijela navode da su, u novijim presudama, francuski sudovi dosudili *de iure* ili *de facto* direktoru da snosi, osim manjka imovine, i dodatne naknade za otpremninu izračunane na temelju socijalnog plana koji je poduzeće donijelo prije svoje likvidacije.
- (294) Francuska tijela posebno ukazuju na to da je, u predmetu *Aspocomp*, francusko društvo *Aspocomp SAS*, društvo kći u 99-postotnom vlasništvu finskog društva *Aspocomp Group Oyj*, 18. siječnja 2002. potpisalo ugovor na razini poduzeća u kojem su opisani uvjeti plaćanja odštete iz socijalnog plana koji se odnose na 210 od ukupno 550 zaposlenika. U tom je ugovoru posebno opisan iznos naknada i dodatnih odšteta te potpore za dobrovoljni odlazak. Nakon promjene strategije grupe, matično je društvo *Aspocomp Group Oyj* 21. veljače 2002. odlučilo da više neće financirati svoje društvo kćer *Aspocomp SAS* i time uzrokovalo njegovu dobrovoljnu likvidaciju. Ta je odluka u stvari spriječila društvo kćer da poštuje svoje obveze preuzete u okviru ugovora na razini poduzeća i primorala ga da otpusti sve svoje druge zaposlenike.
- (295) U tim je okolnostima presudom Prizivnog suda u Rouenu potvrđena presuda *conseil des Prud'hommes* (radnog suda) iz Evreuxa i društvu *Aspocomp Group Oyj*, koje je imalo 99-postotnu kontrolu nad svojim društvom kćeri, naloženo je da plati: i. zaposlenicima obuhvaćenima ugovorom na razini poduzeća, puni iznos naknade i dodatnih odšteta predviđenih samo tim ugovorom i naknadu štete za otkaz bez stvarnog i ozbiljnog uzroka te ii. zaposlenicima otpuštenima zbog dobrovoljne likvidacije *Aspocomp*, ekvivalentne odštete, imajući u vidu da se ne poštujući preuzete obveze, matično društvo ponašalo nepravično i na nepromišljen i pokudan način.
- (296) Iako se Francuska pozvala i na presudu od 19. travnja 2005. trgovačkog odjela Kasacijskog suda ⁽¹⁴⁰⁾ podržavajući njihovu teoriju, Komisija u toj presudi ne vidjeti nikakav odlučujući element s obzirom na ovu kontroverzu. Kasacijski sud samo primjećuje da prizivni sud nije dostatno pravno okarakterizirao miješanje imovine između matičnog društva i njegova društva kćeri. U svakom slučaju, Komisija utvrđuje da činjenice koje se odnose na sudsku praksu u predmetu *Aspocomp* nisu jednake kao činjenice u ovom slučaju. Naime, u ovom slučaju nije bilo propusta CGMF-a u poštovanju njegove obveze isplate dodatnih naknada za otpremninu.
- (297) Valja napomenuti da se čini da i SNCM i francuska tijela pridaju važnost činjenici da socijalni plan [...] (*). Izrazito je sumnjivo da se [...] (*) može smatrati lošim upravljanjem koje država može postati odgovorna za zaposlenike [...] (*). Čak i pod pretpostavkom da je, u izvanrednom slučaju, [...] (*), država mogla preuzeti odgovornost u pogledu zaposlenika te im dati pravo na državnu naknadu ⁽¹⁴¹⁾, dodjela takvog prava bi sama po sebi bila pogodnost za poduzeće SNCM, a stoga i državna potpora, iz razloga koji su analogni onima predstavljenima dalje u tekstu u pogledu potpora pojedincima od 38,5 milijuna EUR. Naime, tom se mjerom može donekle ublažiti socijalna klima u poduzeću.

vi. Zaključak o uzimanju u obzir tužbe za nadoknadu manjka imovine

- (298) S pravnog gledišta nije dostatno dokazano da je nacionalni sud, s dostatnim stupnjem vjerojatnosti, donio presudu prema kojoj francuska tijela moraju platiti odštetu i kamate u okviru nadoknade manjka imovine, a još manje da bi jedna takva presuda bila viša od negativne cijene po kojoj je SNCM „prodan”.

⁽¹³⁹⁾ Vidjeti posebno dvije presude Prizivnog suda u Rouenu od 22. ožujka 2005. - presuda br. RG 04/02549 *Aspocomp Group Oyj* i presuda br. RG 01/02667 – 04/02675.

⁽¹⁴⁰⁾ Cass. com., 19. travnja 2005., *Métaleurop*.

⁽¹⁴¹⁾ Ili da je u tom slučaju preuzeo obvezu naknade pod pretpostavkom budućih gubitaka radnih mjesta.

- (299) U obzir treba uzeti i činjenicu da bi cilj tužbe protiv države, čak i pod pretpostavkom da je u ovom slučaju bila loš upravitelj, bio zaštititi nacionalne industrije i službe, uključujući SNCM i njegove zaposlenike, te posebno istodobno izbjeći da im se nametne promjena koja bi u socijalnom smislu mogla biti loše prihvaćena. Čak i ako se javne osobe, uključujući državu, mogu u određenim okolnostima smatrati *de facto* upraviteljima nekog poduzeća, ništa ne pokazuje da bi se tužba za nadoknadu manjka imovine mogla iskoristiti i za procjenu političkih odabira države, posebno u sličnim okolnostima. U tom smo se pogledu jako udaljili od okolnosti predmeta *Aspocomp* koji se ni na koji način nije odnosio na tu problematiku.
- (300) Komisija u svakom slučaju smatra da se francuska tijela danas ne mogu koristiti prošlim političkim odabirima kako bi opravdala javne intervencije čiji je cilj popraviti učinke prethodnih intervencija. Nasuprot tome, te dvije intervencije, odnosno uplitanja iz prošlosti i nove javne intervencije, analiziraju se kao kumulativna narušavanja tržišnog natjecanja. Naime, prihvatiti državnu odgovornost za nadoknadu manjka imovine, državi bi omogućilo da prizna da je počinila pogreške u upravljanju poduzećem kako bi dokazala da financijski ulog nije državna potpora, što bi dovelo do novog narušavanja tržišnog natjecanja. Država bi se dakle koristila svojim vlastitim pogreškama u upravljanju kako bi opravdala dodatni financijski ulog, što je u suprotnosti s općim načelom prema kojemu se nitko ne može koristiti svojom vlastitom pogreškom⁽¹⁴²⁾.
- (301) Bilo bi i potpuno neprirodno razdvojiti ponašanje države kao „lošeg upravitelja” (čak i pod pretpostavkom da je ta činjenica utemeljena) od ponašanja države koja spašava poduzeće kojim je loše upravljala. Pogreške u upravljanju nisu dio normalnog ponašanja razumnog privatnog ulagača u tržišnom gospodarstvu. Stoga ni mehanizam financijskog spašavanja koji se ne može odvojiti od te pogreške nije dio tog posljednjeg ponašanja.
- (302) Nadalje, prihvaćanje teorije koju su iznijela francuska tijela i SNCM posljedično bi državi omogućilo da poduzeću dodijeli jamstvo svjesno čineći „pogrešku u upravljanju”, što nije prihvatljivo ni u pogledu pravila o potporama.
- (303) U ovom konkretnom slučaju, ponašanja koja bi dovela do odgovornosti države bila bi, prema teoriji koju brane SNCM i francuska tijela, u stvari ponašanja države kao javnog tijela, a ne kao dioničara. Budući da razuman privatni dioničar ne bio donosio odluke na temelju političkih i javnih izjava, rizik od nadoknade manjka imovine koji proizlazi iz tih odluka ne može se uzeti u obzir u testu razumnog privatnog ulagača u tržišnom gospodarstvu⁽¹⁴³⁾.
- (304) Francuska tijela podsjećaju da je u svojoj Odluci ABX od 7. prosinca 2005. Komisija predvidjela da će u obzir uzeti činjenicu da „u određenim iznimnim slučajevima nekim nacionalnim zakonodavstvima predviđena mogućnost da treće osobe pokrenu postupak protiv dioničara likvidiranog društva, posebno ako se ti dioničari mogu smatrati [izostavljeno iz teksta] i/ili ako su počinili pogreške u upravljanju”⁽¹⁴⁴⁾.
- (305) Međutim, Komisija podsjeća da se pojam potpore mora procijeniti objektivno i napominje da je odlukom o otvaranju postupka koja se odnosi na isti predmet navedeno da „[n]aposljedku, čak i pod slabo vjerojatnom pretpostavkom da su ispunjeni svi zahtjevi za aktiviranje odgovornosti predviđeni nacionalnim pravom [...], to ipak ne bi isključilo karakter državne potpore tih intervencija u korist društva kćeri”⁽¹⁴⁵⁾.
- (306) U ovom konkretnom slučaju, Komisija smatra da francuska tijela nisu u dovoljnoj mjeri uklonila sumnje Komisije u činjenicu da bi dioničar SNCM-a postao izložen, na dovoljno siguran način, preispitivanju svoje odgovornosti.
- (307) U tim uvjetima i odbacivši uzimanje u obzir dodatnih naknada za otpremninu (vidjeti uvodnu izjavu 225. i sljedeće), Komisija zaključuje da bi troškovi likvidacije SNCM-a za državu bili jednaki nuli. Naime, Komisija smatra da državi kao dioničaru ne mogu biti nametnuti troškovi likvidacije jer je izloženost dioničara povezana s vrijednošću njegova kapitalnog uloga u vlasničkom kapitalu poduzeća.

⁽¹⁴²⁾ U tom smislu, vidjeti i Odluku 98/204/EZ, st. 3.3.

⁽¹⁴³⁾ Vidjeti, na primjer, presudu Suda od 28. siječnja 2003., Njemačka protiv Komisije (*Gröditzer*) (C-334/99, *Recueil* 2003., str. I-1139.), točke 133. do 141. i presudu Općeg suda od 28. veljače 2012., Land Burgenland e.a. protiv Komisije (spojeni predmeti T-268/08 i T-281/08), točke 152. do 159.

⁽¹⁴⁴⁾ Uvodna izjava 208. Odluke.

⁽¹⁴⁵⁾ SL C 142, 11.6.2005., str. 2., uvodna izjava 63.

6.1.2.2 Zaključak

- (308) Komisija tako smatra da bi privatni ulagač prednost dao jeftinijem rješenju, odnosno likvidaciji SNCM-a. Stoga Komisija zaključuje da negativna cijena od 158 milijuna EUR nije državna potpora.

6.1.3 Kapitalni ulog CGMF-a za iznos od 8,75 milijuna EUR

- (309) U svojim primjedbama nakon odluke o pokretanju postupka, francuska tijela smatraju da je država dokapitalizaciju od 8,75 milijuna EUR provela istodobno s ulogom privatnih ulagača. Objašnjavaju da je ta istodobnost pojačana manjinskim udjelom koji je uzela država, dok je glavnina sredstava pristigla s tržišta. Osim toga, smatraju da stopa povrata od kapitalnog uloga države, odnosno [...] (*) % na godinu, privatnom ulagaču donosi primjerenu dugoročnu profitabilnost uloženog kapitala. Naposljetku, u bilješci od 16. svibnja 2013., procjenjuju i da su rizici povezani s klauzulom o raskidu prijenosa neutralizirani opcijom otkupa ponuđenom privatnim dioničarima.
- (310) Kapitalni ulog države sada se mora usporediti s onime privatnih kupaca, odnosno 26,25 milijuna EUR. Kako je navedeno u odjeljku 6.1.2., kapitalni ulog države iznosi 158 milijuna EUR, čemu se mora dodati 38,5 milijuna potpora pojedincima i iznos od 15,81 milijuna plaćen u okviru plana iz 2002. kao što se vidjeti u odjeljcima 6.1.4. i 6.1.5.
- (311) Naime, sve su mjere iz 2006. obuhvaćene Memorandumom o razumijevanju. Potpisnici tog Memoranduma, odnosno CGMF, BCP i VT, sporazumjeli su se u pogledu realizacije kapitalnog uloga od 158 milijuna, predujma po tekućem računu od 38,5 milijuna i povećanja kapitala od 8,75 milijuna EUR. U konkretnom su slučaju te tri mjere jedna te ista transakcija čiji je cilj privatizacija SNCM-a. Kao što proizlazi iz točke 125. presude Općeg suda od 11. rujna 2012. „taj je kapitalni ulog [od 8,75 milijuna EUR] proveden u kontekstu cjelokupnog kupoprodajnog ugovora, koji je nastao nakon samo jednih pregovora, u kojem uložiti kupaca predstavljaju kompenzacijsku mjeru znatnim obvezama, koje je, u različitim oblicima, preuzela francuska država”. Te tri prethodno navedene mjere prethodno moraju biti razmotrene u cjelini kao kapitalni ulog države u SNCM i uspoređene s ulogom privatnih ulagača kako bi se moglo ocijeniti jesu li njihove intervencije znatne ili ne.
- (312) U svjetlu prethodno navedenoga, Komisija zaključuje da se kapitalni ulog privatnih dioničara, odnosno 10,6 % ukupnog kapitalnog uloga, ne može smatrati znatnim.
- (313) Kao što je već navedeno u uvodnoj izjavi 311., u ovom su slučaju te tri mjere jedna privatizacijska transakcija. Komisija smatra da su javni i privatni kapitalni uložiti stoga bili navodno istodobni.
- (314) Što se tiče kriterija za kapitalne uloge realizirane u sličnim uvjetima, Komisija prvo napominje da su zainteresirane strane, CCF i STIM, posumnjale u značaj privatne intervencije i naročito u prisutnost sličnih uvjeta između javnih ulaganja i privatnih ulagača zbog prisutnosti klauzule o raskidu.
- (315) Komisija smatra da uvjeti tog povećanja kapitala i sami ukazuju na to da rizici koje snose privatni i javni ulagači nisu identični. Postojanje klauzule o raskidu prodaje i njezini uvjeti sami po sebi pokazuju da sudbina privatnih ulagača, odnosno javnog ulagača, nije ista u pogledu rizika ako se provedu uvjeti predviđeni tom klauzulom. Prema Memorandumu o razumijevanju, privatni se ulagači mogu povući i ponovo preuzeti svoj ulog u slučaju negativne odluke Komisije, Općeg suda ili Suda Europske unije, odnosno u slučaju da se prijenos ovlasti za obavljanje javnih usluga ne obnovi. Taj zadnji dio klauzule o raskidu utoliko je više represivan za državu jer se odnosi na glavno poslovanje SNCM-a. SNCM je u biti povijesno društvo koje povezuje Korziku s kontinentalnom Francuskom. Shematski, dvije trećine njegova prometa odvija se između Marseillea i Korzike u okviru prijenosa ovlasti za obavljanje javnih usluga. Privatni su ulagači stoga klauzulom o raskidu zaštićeni od komercijalnog rizika za većinu djelatnosti SNCM-a. Taj rizik, u stvari, snosi samo država.
- (316) Primjena prethodno navedene klauzule o raskidu s jedne bi strane obvezala SNCM na povrat svih kapitalnih uloga kupaca u korist privatnih ulagača. S druge strane, CGMF bi ponovo postao jedini vlasnik kapitala u SNCM-u dok bi rizik od likvidacije, a stoga i gubitka znatnog dijela javnih ulaganja, bio značajno povišen.

- (317) Što se tiče obećanja privatnih dioničara o kupnji, CGMF ga ne može provesti u slučaju stečajne uprave ili likvidacije SNCM-a. Time se potvrđuje da se u slučaju teškoća ta opcija ne može provesti i da rizike ponajprije snosi CGMF, odnosno država. Komisija stoga smatra da se obećanje o kupnji ne može analizirati kao kompenzacijska mjera u odnosu na klauzulu o raskidu.
- (318) Nadalje, Komisija ne može prihvatiti argument francuskih tijela prema kojem je Memorandum o razumijevanju sadržavao niz jamstava kako bi se zaštitila državna ulaganja. Naime, obveze kupaca ne čine dodatne rizike ili ograničenja koje bi kupci snosili i koji bi ih stavili u situaciju nalik onoj u kojoj se nalazi CGMF. Njihov je cilj samo osigurati da u razdoblju u kojem privatni ulagači mogu aktivirati klauzulu o raskidu, ti ulagači ne prouzroče nikakve pravne promjene SNCM-a i realiziraju samo mjere potrebne za provedbu plana poslovanja i društvenog ugovora.
- (319) Osim toga, kako Opći sud naglašava u presudi od 11. rujna 2012., sama analiza očekivanog povrata nije dovoljna za donošenje zaključka da je država ulagala u tržišnim uvjetima tako dugo dok rizici između javnih i privatnih dioničara nisu podijeljeni na pravičan način.
- (320) Čak i ako uvjet ulaganja *pari passu* nije ispunjen, mjera može uvijek biti u skladu s načelom privatnog ulagača u tržišnom gospodarstvu. Trebalo bi stoga dokazati da je ponašanje države bilo ponašanje razumnog privatnog ulagača u sličnoj situaciji, primjerice *ex ante* analizama profitabilnosti ulaganja. Francuska tijela, međutim, nisu izložila nijedan dokaz o takvoj *ex ante* analizi. Francuska su tijela u svojim primjedbama utvrdila samo *ex post* da bi fiksna stopa povrata od [...] (*) % bila primjerena za privatnog ulagača, uspoređujući je sa stopom državne obveznice čiji se prinos u to doba kretao od 3,72 do 3,95 %. Nisu, međutim, izložila nikakvu analizu koja bi pokazala da bi stopa od 10 % bila prihvatljiva za privatnog ulagača s obzirom na rizike koje snosi država, primjerice rizik od klauzule o raskidu i rizike povezane s položajem poduzeća.
- (321) Posebno, stopa od [...] (*) % primjenjuje se samo na kapitalni ulog u visini od 8,75 milijuna EUR, ali bi takva analiza u obzir morala uzeti ukupni kapitalni ulog države prihvaćen Memorandumom. Budući da ne postoji prinos povezan s negativnom cijenom od 158 milijuna EUR ili s predujmom po tekućem računu od 38,5 milijuna EUR, stopa prinosa ukupnih ulaganja države u SNCM-u u trenutku privatizacije 2006. bila bi jasno niža od stope prinosa državne obveznice. Zbog povezanih rizika, privatni ulagač u tržišnom gospodarstvu ne bi prihvatio takvu stopu.
- (322) U svjetlu prethodno iznesenog, Komisija smatra da nisu ispunjeni kriteriji utvrđeni sudskom praksom za trenutno isključenje prirode potpore predmetne mjere. Stoga Komisija smatra da kapitalni ulog države u iznosu od 8,75 milijuna EUR SNCM-u donosi ekonomsku prednost jer je realiziran istodobno kada i privatni kapitalni uložni u uvjetima koji, u smislu sudske prakse Unije, nisu usporedivi. Predmetna je mjera stoga državna potpora u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a.

6.1.4 Mjere potpore pojedincima (38,5 milijuna EUR)

- (323) Francuska tijela smatraju da je to financiranje potpora pojedincima, da ne ide u prilog poduzeću i stoga nije državna potpora. Zainteresirane strane, CCF i STIM, osporavali su ocjenu te mjere kao potpore pojedincima jer smatraju da ta mjera može dovesti do neizravnih pozitivnih učinaka za SNCM.
- (324) Komisija smatra da činjenica da su zaposlenici izravni korisnici potpore pojedincima nije dostatna da bi se dokazalo odsustvo potpore u korist njihova poslodavca. Opći sud navodi kako slijedi: „[...] činjenica da su zaposlenici izravni korisnici potpore pojedincima ne može biti dostatna da bi se dokazalo odsustvo potpore u korist njihova poslodavca”.⁽¹⁴⁶⁾

⁽¹⁴⁶⁾ Točka 137. presude od 11. rujna 2012.

- (325) Kao što je to Opći sud naglasio i u točki 138. presude od 11. rujna 2012.: „[k]ako bi se ispitalo jesu li te potpore pojedincima potpora u smislu članka 87. stavka 1. UEZ-a, potrebno je [...] utvrditi dobiva li SNCM neizravnu ekonomsku prednost koja mu omogućuje da ne mora snositi troškove koji bi uobičajeno morali teretiti njegova vlastita financijska sredstva i stoga sprečava uobičajene posljedice tržišnih sila.”.
- (326) Nadalje, Komisija napominje da je prema Memorandumu o razumijevanju ta mjera obveza države prema privatnim partnerima da se financira „dio troškova mogućih dobrovoljnih odlazaka ili raskida ugovora o radu (bez obzira na njihovu prirodu), takozvanih „troškova dobrovoljnih mjera države”, koji bi bili dodatak iznosima svake vrste koje mora platiti poslodavac [...]”. Kao što proizlazi iz točke 145. presude Općeg suda od 11. rujna 2012., prisutnost potpora pojedincima u „kupoprodajnom” ugovoru teži pokazati da one donose prednost. Stranke su ih uporabile jer su od njih mogle imati određenu korist.
- (327) Priroda tih potpora je takva da se njima stvara ekonomska pogodnost u korist SNCM-a omogućujući mu da ne snosi sve troškove mogućih i budućih odlazaka određenih zaposlenika. Ako država neko poduzeće oslobodi takvih troškova, to onda čini pogodnost za predmetno poduzeće. Komisija podsjeća da je cilj tih dodatnih socijalnih mjera olakšati provedbu planova otpuštanja koji su potrebni za ostvarivanje ciljeva poduzeća i da one ne proizlaze iz zakonske obveze. U konkretnom slučaju, učestalost društvenih kretanja unutar SNCM-a pokazuje da iz provedbe socijalnog plana u tom poduzeću proizlazi gotovo sustavnu pojavu štrajkova i drugih sindikalnih akcija. Te dodatne socijalne mjere bez sumnje čine pogodnost za SNCM.
- (328) Shodno tome, Komisija smatra da je ta mjera potpora u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a.

6.1.5 Ostatak od 15,81 milijun EUR isplaćen u okviru potpora za restrukturiranje iz 2002.

- (329) Mjere iz 2006. donose znatno povećanje iznosa potpore za restrukturiranje ispitane u okviru plana iz 2002. u iznosu od 69,29 milijuna EUR i može se analizirati kao izmjena plana restrukturiranja i njegova troška. Naime, kada je predviđena privatizacija provedba plana restrukturiranja još je bila u tijeku. Međutim, SNCM nije ostvario njihove ciljeve, odnosno ponovnu uspostavu održivosti. Opći sud naveo je: „[u] tom pogledu potrebno je napomenuti da je odluka iz 2006. eksplicitna u pogledu činjenice da bi, uz elemente potpore za restrukturiranje u planu iz 2006., ti elementi trebali biti analizirani zajedno s potporom za restrukturiranje iz plana iz 2002. [...]”⁽¹⁴⁷⁾. Opći sud naglašava da je ta analiza napravljena „s razlogom”. Iznos od 69,29 milijuna odgovara iznosu od 66 milijuna EUR dodijeljenom 2002. u okviru prve rate plana restrukturiranja i iznosu od 3,29 milijuna potpora dodijeljenih 2005. u okviru druge rate.
- (330) Od tog iznosa potpora dodijeljenih u okviru plana restrukturiranja iz 2002., 53,4 milijuna u stvari odnosi se na prijenos ovlasti za obavljanje javnih usluga. Budući da je zakonitost te potpore potvrđena presudom Općeg suda od 11. rujna 2012., Komisija mora istodobno ispitati spojivost potpore za restrukturiranje u pravom smislu te riječi, odnosno 15,81 milijuna EUR dodijeljenih tijekom restrukturiranja 2002., i spojivost svih mjera iz 2006. u svjetlu smjernica iz 2004.

6.2 ISPITIVANJE SPOJIVOSTI MJERA ZA RESTRUKTURIRANJE ISPLAĆENIH 2002. I 2006.

6.2.1 Smjernice koje treba uzeti u obzir

- (331) Komisija napominje da je plan restrukturiranja iz 2002. ispitan u okviru smjernica iz 1999. Napominje i da su nove mjere iz 2006., kojima je obuhvaćen plan iz 2002., donesene nakon stupanja na snagu novih smjernica iz 2004. i stoga provedene prije nego što ih je Komisija odobrila.
- (332) U skladu s pravilima o tranziciji predviđenima smjernicama iz 2004.⁽¹⁴⁸⁾ treba primijeniti te smjernice ako se radi o nezakonitoj potpori koja je djelomično dodijeljena nakon njihova stupanja na snagu.
- (333) Stoga se, s obzirom na to da mjere iz 2006. jesu potpora, one smatraju sastavnim dijelom transakcija restrukturiranja pokrenutih 2002. i analiziraju zajedno s njima. Zato je spojivost svih potpora potrebno analizirati u kontekstu smjernica iz 2004.

⁽¹⁴⁷⁾ Točka 150. presude od 11. rujna 2012.

⁽¹⁴⁸⁾ Točke od 102. do 104. smjernica iz 2004.

6.2.2 Status poduzeća u teškoćama

- (334) Da bi poduzeće ispunilo kriterije za dodjelu potpore za restrukturiranje, mora ga se moći klasificirati u kategoriju poduzeća u teškoćama u smislu smjernica.
- (335) U ovom slučaju Komisija podsjeća da je utvrdila da je taj uvjet ispunjen Odlukom Komisije od 17. srpnja 2002. o potpori za sanaciju SNCM-a ⁽¹⁴⁹⁾ i Odlukom od 19. kolovoza 2002. o pokretanju službenog ispitnog postupka u pogledu planirane dokapitalizacije, na temelju godišnjeg izvješća SNCM-a za 2001.
- (336) U svrhu ove Odluke, Komisija je provjerila ispunjuje li SNCM taj uvjet na temelju godišnjeg izvješća poduzeća za 2002. Tako je vlastiti kapital bez reguliranih rezerviranja ⁽¹⁵⁰⁾ i dalje negativan te 2002. iznosi -26,5 milijuna EUR, dok je 2001. iznosio -30,7 milijuna EUR. Ta je razina odraz nestanka više od polovice vlasničkog kapitala poduzeća, koji se smanjio za više od četvrtinu tijekom 12 zadnjih mjeseci nakon obavijesti, čime je potvrđen uvjet opisan u točki 5. podtočki (a) smjernica.
- (337) Osim promjena u vlasničkom kapitalu, Komisija tvrdi i da:
- od 2001. do 2002. rezultat poslovanja povećao se s -5,1 milijuna EUR u 2001. na -5,8 milijuna EUR u 2002., dok su se neto gubitci iz 2002. smanjili samo zahvaljujući prodaji određenih brodova,
 - novčani tok SNCM-a, koji je krajem 2001. iznosio 39,2 milijuna EUR, smanjen je na 35,7 milijuna EUR krajem 2002.,
 - neto financijski dugovi, isključujući zakup, povećali su se sa 135,8 milijuna EUR na 144,8 milijuna EUR od 2000. do 2002.,
 - financijski troškovi (kamate i slični troškovi) povećali su se sa 7,0 milijuna EUR u 2000. na 9,503 milijuna EUR u 2002.;
- (338) Francuska su tijela, osim toga, Komisiji potvrdila da banke odbijaju posuditi novac SNCM-u zbog njegova zaduženja, usprkos činjenici da je SNCM predložio da će kao jamstvo dati svoje najnovije brodove, slobodne od hipoteke ili drugih sličnih tereta.
- (339) Ugovor o prijenosu ovlasti za obavljanje javnih usluga ničime nije promijenio tu analizu. Dok će tim ugovorom SNCM-u sigurno biti omogućeno da, zajedno s uspjehom u planu restrukturiranja, ostvari pozitivne poslovne rezultate, ipak ostaje činjenica da bi zbog znatnog manjka kapitala, rastuće zaduženosti i troška operativnih mjera iz plana restrukturiranja nakon određenog vremena moglo doći do insolventnosti SNCM-a.
- (340) Budući da se razdoblje restrukturiranja proteže od 2002. do 2006., potrebno je provjeriti je li SNCM taj uvjet ispunio u tom razdoblju, a posebno u trenutku kada su donesene odluke o novim ulaganjima javnih sredstava.
- (341) U Odluci iz 2003. primijećeno je da je SNCM taj kriterij ispunio za poslovne godine 2001. i 2002. ⁽¹⁵¹⁾.
- (342) Stoga je sada potrebno provjeriti ispunjuje li SNCM taj uvjet i za poslovne godine od 2003. do 2005., odnosno posljednju potpunu računovodstvenu godinu prije provedbe mjera iz 2006. koje se odnose na privatizaciju SNCM-a.

⁽¹⁴⁹⁾ Vidjeti bilješku 5.

⁽¹⁵⁰⁾ Regulirana rezerviranja su troškovi uneseni u izvješća u skladu s poreznim pravilima.

⁽¹⁵¹⁾ Uvodne izjave od 209. do 297.

- (343) Kao što je već navedeno u uvodnoj izjavi 73. i sljedećim izjavama, položaj SNCM-a znatno se pogoršao 2004. i 2005. Tako je rezultat poslovanja SNCM-a u 2004. iznosio -32,6 milijuna EUR, a u 2005. -25,8 milijuna EUR. Neto gubitak iznosio je -29,7 milijuna EUR u 2004. i -28,8 milijuna EUR u 2005. Vlastiti je kapital 2005. (-1,7 milijuna) zabilježio pad od 25,5 milijuna u odnosu na 2004. Taj pad odgovara nestanku više od polovice njegova vlasničkog kapitala, a više od četvrtine tog kapitala izgubljeno je u posljednjih 12 mjeseci, čime je ispunjen uvjet iz točke 10. podtočke (a) smjernica iz 2004.
- (344) U svjetlu prethodno iznesenog, Komisija smatra da se SNCM može ocijeniti kao poduzeće u teškoćama u smislu smjernica iz 2004.

6.2.2.1 Vlastiti doprinos

- (345) U skladu s točkom 43. smjernica, „visina i intenzitet potpore moraju biti strogo ograničeni na najmanju razinu troškova restrukturiranja koji su potrebni da se restrukturiranje može poduzeti u okviru postojećih financijskih sredstava poduzeća, njegovih dioničara ili poslovne grupe kojoj pripada. U tom će se ocjenjivanju uzeti u obzir ranije dodijeljene potpore za sanaciju. Od korisnika potpore očekuje se značajan doprinos planu restrukturiranja iz njihovih vlastitih sredstava, uključujući prodaju imovine koja nije neophodna za opstanak poduzeća, ili iz vanjskog financiranja pod tržišnim uvjetima. Taj doprinos znak je da tržišta vjeruju u izvedivost ponovne uspostave održivosti. Takav doprinos mora biti konkretan, tj. stvaran, isključujući sve moguće buduće dobiti kao što je novčani tok, te mora biti što je moguće viši.”
- (346) U točki 44. smjernica navodi se: „Komisija će u pravilu smatrati primjerenima sljedeće doprinose restrukturiranju: barem 25 % u slučaju malih poduzeća, barem 40 % u slučaju srednjih poduzeća i barem 50 % u slučaju velikih poduzeća. U iznimnim okolnostima i u slučajevima osobitih teškoća, koje država članica mora dokazati, Komisija će moći prihvatiti niži doprinos.
- (347) U točki 7. smjernica navodi se i da „treba još jasnije potvrditi načelo da [znatan doprinos korisnika restrukturiranja] mora biti stvaran i dan bez potpore. Doprinos korisnika ima dvojaku ulogu: s jedne strane pokazuje da tržišta (vlasnici, vjerovnici) vjeruju u izvedivost ponovne uspostave održivosti u razumnom roku. S druge strane, njime se osigurava ograničavanje potpore za restrukturiranje na minimum potreban za potpunu uspostavu održivosti uz istodobno ograničenje narušavanja tržišnog natjecanja. [...]”
- (348) Ujedno je i u sudskoj praksi naglašeno da vlastiti doprinos treba biti pokazatelj da tržišta vjeruju u izvedivost ponovne uspostave održivosti⁽¹⁵²⁾. Komisija naglašava da je taj zahtjev posebno važan kada je riječ o SNCM-u zbog njegova položaja od 2002. Komisija podsjeća da početne mjere restrukturiranja iz 2002. nisu donijele očekivane rezultate. Neke od njih nisu bile poštovane, a neke nisu bile ostvarene (vidjeti uvodnu izjavu 351.) Budući da SNCM nije mogao u potpunosti provesti te prve mjere restrukturiranja, njegovo se ekonomsko i financijsko stanje od 2004. nastavilo pogoršavati (vidjeti uvodne izjave 73. do 75.).
- (349) Troškovi restrukturiranja su 2002. iznosili 46 milijuna EUR. Kada je riječ o mjerama iz 2006., Komisija smatra da je iznos troškova restrukturiranja odgovarao iznosu potpore⁽¹⁵³⁾, odnosno iznosu od 202,55 milijuna EUR kojem se mora dodati povećanje kapitala privatnih partnera, koje iznosi 26,25 milijuna EUR, odnosno ukupno 274,8 milijuna EUR. Vlastiti se doprinos sastoji od 42,385 milijuna neto prodaje imovine i 26,25 milijuna povećanja kapitala privatnih partnera, odnosno ukupno 68,635 milijuna EUR. Stoga, uzevši u obzir nove mjere iz 2006., vlastiti doprinos iznosi 25 % dok se smjernicama iziskuje doprinos od najmanje 50 %. Komisija navodi da se francuska tijela nisu pozvala na iznimne okolnosti i osobite teškoće kako bi Komisija prihvatila niži realni vlastiti doprinos. U svakom slučaju, Komisija smatra da u konkretnom slučaju nema posebnih okolnosti kojima bi se opravdao pad razine vlastitoga doprinosa koji se zahtjeva smjernicama iz 2004.
- (350) Komisija tako smatra da je vlastiti doprinos SNCM-a projektu restrukturiranja ostao nedostatan s obzirom na odredbe smjernica.

⁽¹⁵²⁾ Presuda Općeg suda od 7. prosinca 2010. u predmetu Frucona Košica protiv Komisije, T-11/07, još neobjavljena u *Recueil*, točke 244. i 245.

⁽¹⁵³⁾ Mjere iz 2006. sastoje se od privatizacije SNCM-a.

6.2.2.2 Ponovna uspostava dugoročne održivosti

(351) U odluci o pokretanju postupka Komisija je izrazila sumnje u ponovnu uspostavu dugoročne održivosti SNCM-a, posebno s obzirom na sljedeće činjenice:

— SNCM nije predvidio zatvaranje svih svojih gubitaških djelatnosti,

— uspjeh plana restrukturiranja bio je usko povezan s ugovorom o prijenosu ovlasti za obavljanje usluga između Marseillea i Korzike za razdoblje od 1. siječnja 2007. do 31. prosinca 2012.,

— nije provedeno smanjenje plovidbenog osoblja predviđeno planom iz 2002. i nije postignut porast produktivnosti od 10 %,

— nedostatno smanjenje od 400 radnih mjesta u ekvivalentu punog radnog vremena i nedostatne mjere za porast produktivnosti predviđene planom iz 2006. zbog razlika u odnosu na plan iz 2002.

(352) Francuska su tijela odgovorila da će se promjenom dioničara i provedbom triju mjera iz plana privatizacije SNCM-u omogućiti razvoj poslovanja na čvrstim temeljima te da deficitarnost određenih područja poslovanja nije nešto što se ne može ispraviti.

(353) Komisija tvrdi da mjere predviđene planom restrukturiranja iz 2002. nisu na kraju mogle biti provedene, što je 2004. i 2005. prouzročilo izrazito pogoršanje rezultata društva. Porast prihoda od 20 milijuna EUR i porast naknade za javne usluge od 9 milijuna EUR nisu omogućili 2006. ponovno uspostavljanje operativne dobiti jer su porast cijene goriva i porast operativnih troškova bili daleko viši od predviđenih. Stručnjak Komisije utvrdio je da je provedbu poslovnog plana kupaca iznimno usporilo više događaja⁽¹⁵⁴⁾ i zaključuje da postoji rizik da će akumulirani gubici biti znatno viši od onih početno predviđenih za 2007.

(354) Stoga Komisija smatra da odgovori francuskih tijela nisu otklonili sve sumnje. Naime, činilo se opasnim povezati ponovnu uspostavu održivosti s dodjelom prijenosa ovlasti za obavljanje javnih usluga u razdoblju od 2007. do 2013. i uvođenjem triju mjera iz plana privatizacije čija zakonitost i spojivost s unutarnjim tržištem nisu potvrđeni. Vjerodostojnost plana za ponovnu uspostavu dugoročne održivosti poduzeća podrazumijeva barem da su usvojene pretpostavke realistične. Međutim u ovom konkretnom slučaju uspjeh plana zasniva se gotovo isključivo na ostvarivanju dvaju hipotetska događaja koje SNCM nema pod kontrolom. Nadalje, s obzirom na financijsko stanje SNCM-a u to doba, Komisiju zanima njegova sposobnost da financira potrebnu obnovu nekih svojih trajekata. Francuska su tijela međutim predstavila tu obnovu kao da će njome ostvariti cilj ponovne uspostave održivosti.

(355) Komisija stoga smatra da uvjet za ponovnu uspostavu dugoročne održivosti predviđen smjernicama nije ispunjen.

6.2.2.3 Izbjegavanje neopravdanog narušavanja tržišnog natjecanja (kompenzacijske mjere)

(356) U poništenoj odluci iz 2008. spomenute su četiri kompenzacijske mjere:

— zatvaranje društva kćeri Corsica Marittima (82 000 putnika u 2000.), koje je bilo zaduženo za rute između Italije i Korzike, a stoga i povlačenje grupe SNCM s tržišta usluga između Italije i Korzike,

— gotovo potpuno povlačenje SNCM-a s ruta između Toulona i Korzike, tržišta koje se 2002. sastojalo od čak 460 000 putnika,

⁽¹⁵⁴⁾ Vidjeti izvješće Stephens, Studija o restrukturiranju brodarskog društva SNCM, str. 85., točka 3.: provedba prijenosa ovlasti za obavljanje javnih usluga u srpnju 2007. umjesto u siječnju; niz sudskih postupaka s CFF-om.

- ograničenje ukupnog broja ponuđenih mjesta i broja povratnih putovanja SNCM-a od 2003., posebno na rutama između Nice i Korzike,
- prodaja četiri broda.
- (357) Komisija podsjeća da su francuska tijela predložila te mjere u odnosu na iznos potpore od 15,81 milijuna, koji odgovara potpori za restrukturiranje dodijeljenoj 2002.
- (358) Nakon poništenja odluke iz 2008. presudom od 11. rujna 2012. ukupni iznos potpore sada iznosi 210 milijuna EUR. Komisija smatra da njezine sumnje nisu mogle biti otklonjene zbog sljedećih razloga.
- (359) Kada je riječ o prodaji četiri broda predviđenoj restrukturiranjem iz 2002., Komisija napominje da je ta prodaja djelomično nadoknađena isporukom broda *Danielle Casnova* u lipnju 2002. te broda za mješoviti teret *Paglia Orba* i broda za mješoviti teret *Pascal Paoli* 2003.
- (360) Kada je riječ o zatvaranju povezanog društva Corsica Marittima, u točki 40. smjernica navodi se: „[o]tpis dugova i zatvaranje gubitaskih djelatnosti, koji su u svakom slučaju potrebni za ponovno uspostavljanje održivosti, neće se smatrati smanjivanjem kapaciteta ili tržišne prisutnosti u smislu ocjenjivanja kompenzacijskih mjera”. Posljedično, zatvaranje povezanog društva Corsica Marittima, koje je bilo deficitarno od svojeg osnivanja 1990., ne može se ocijeniti kao kompenzacijska mjera, već više kao mjera kojom se doprinosi ponovnoj uspostavi dugoročne održivosti.
- (361) To se isto obrazloženje primjenjuje na usluge između Korzike i Nice. Komisija napominje da SNCM raspolaže manjinskim dijelom tržišta jer Corsica Ferries France ima tržišni udio od 70 % ⁽¹⁵⁵⁾. Prema izvješću Stephens, za prijevozom s polaskom iz Nice, posebno tijekom ljeta, vlada jaka potražnja. Nadalje, potražnja na toj liniji prisutna je i izvan ljetne sezone. Rezultat poslovanja na toj je liniji, međutim, od 2004. do 2007. bio deficitaran. Posljedično, ta se mjera ne može ocijeniti kao kompenzacijska mjera, već više kao mjera kojom se doprinosi ponovnoj uspostavi dugoročne održivosti.
- (362) Komisija napominje i da se putnički promet između Korzike i luke u Toulonu znatno povećao, s manje od 200 000 putnika na godinu na gotovo 1 milijun u 2007. ⁽¹⁵⁶⁾. U skladu s tim, gotovo potpuno povlačenje SNCM-a s te linije moglo bi se ocijeniti kao kompenzacijska mjera. Komisija napominje, međutim, da je linija Toulon – Korzika najmanje važna linija SNCM-a u pogledu broja putnika.
- (363) Ipak, čak i kada bi ta mjera bila ocijenjena kao kompenzacijska mjera, Komisija smatra da bi ona bila uvelike nedostatna. Naime, u članku 40. smjernica navodi se da „(m)jere moraju biti razmjerno ograničavajućem učinku potpore [...]”. Kao što je već navedeno u uvodnim izjavama 341. i 342., Komisija tvrdi da su francuska tijela te mjere predložila u odnosu na iznos od 15,81 milijuna potpore, koji odgovara potpori za restrukturiranje dodijeljenoj 2002. S obzirom na to da ukupni iznos potpore sada iznosi oko 218 milijuna EUR, Komisija smatra da su predložene mjere nedostatne u odnosu na narušavanje tržišnog natjecanja uzrokovano dodjeljivanjem te potpore.
- (364) Stoga Komisija tvrdi da se sumnje u definiciju tih mjera, bilo kao kompenzacijskih bilo kao mjera potrebnih za ponovnu uspostavu održivosti, ne mogu otkloniti. U svakom slučaju, predviđene mjere i dalje su u velikoj mjeri nedostatne.
- (365) Francuska su tijela naglasila rizik od monopola u korist CFF-a u slučaju nestanka SNCM-a. Komisija smatra da francuska tijela nisu u dostatnoj mjeri dokazala postojanje i značaj tog rizika. Tržište prijevoza putnika i tereta između kontinentalne Francuske i Korzike otvoreno je i konkurentno svim prijevoznicima prisutnima na Mediteranu. To je tržište obilježeno i odsustvom prepreka ulasku na tržište. U svakom slučaju, položajem Corsica Ferries ne opravdava se narušavanje tržišnog natjecanja spornim mjerama.

⁽¹⁵⁵⁾ Vidjeti izvješće Stephens, Studija o restrukturiranju brodarskog društva SNCM, str. 96.

⁽¹⁵⁶⁾ Vidjeti Autorité de la Concurrence, mišljenje br. 12-A-05 od 17. veljače 2012., točke 124. i 125.

- (366) U svjetlu prethodno iznesenog, Komisija zaključuje da predložene mjere ne ispunjuju kriterije iz točaka 38. do 42. smjernica.

VII. ZAKLJUČAK

7.1 NESPOJIVOST I POVRAT KAPITALNOG ULOGA KOJI SU PRIJAVILA FRANCUSKA TIJELA 2002. I TRI NOVE MJERE KOJE SU FRANCUSKA TIJELA PROVELA 2006.

- (367) Kapitalni ulog od 15,81 milijuna EUR koji su francuska tijela prijavila 2002. i tri nove mjere koje su francuska tijela provela 2006., odnosno, prodaja 100 % SNCM-a po negativnoj cijeni od 158 milijuna EUR, povećanje kapitala od 8,75 milijuna EUR koje je upisao CGMF i predujam po tekućem računu od 38,5 milijuna EUR u korist zaposlenika SNCM-a, jesu potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a. Te su potpore nespojive s unutarnjim tržištem.
- (368) Komisija podsjeća da, u skladu s člankom 14. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 659/1999, sve potpore koje su nezakonite i nespojive s unutarnjim tržištem treba povući, tj. ostvariti njihov povrat od korisnika.
- (369) U svrhu tog povrata, francuska tijela, osim toga, moraju iznosu potpore pridodati kamatu koja se naplaćuje od dana kada je predmetna potpora stavljena na raspolaganje poduzeću do dana stvarnog povrata⁽¹⁵⁷⁾, u skladu s poglavljem V. Uredbe Komisije (EZ) br. 794/2004⁽¹⁵⁸⁾.

7.2 NESPOJIVOST I POVRAT POTPORE ZA SANACIJU

- (370) Ako mjere prijavljene u okviru potpore za restrukturiranje ne ispunjuju uvjete spojivosti predviđene smjernicama, u načelu je potrebno snositi posljedice te nespojivosti u pogledu potpore za sanaciju koju su francuska tijela odobrila SNCM-u i koja je predmet Odluke Komisije od 17. srpnja 2002. te zatražiti njezin povrat.
- (371) Francuska su tijela 19. studenoga 2002. Komisiji prosljedila primjerak ugovora o predujmu u novcu između SNCM-a i CGMF-a te dokaze da je CGMF SNCM-u vratio predujam dvama virmanima 13. svibnja i 14. lipnja 2002.,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Kapitalni ulog od 15,81 milijuna EUR i tri nove mjere koje su francuska tijela provela 2006., odnosno prodaja 75 % SNCM-a po negativnoj cijeni od 158 milijuna EUR, povećanje kapitala od 8,75 milijuna EUR koje je upisao CGMF i predujam po tekućem računu od 38,5 milijuna EUR u korist zaposlenika SNCM-a, koje je Francuska provela u korist SNCM-a u suprotnosti s člankom 108. stavkom 3. UFEU-a, nezakonite su državne potpore nespojive s unutarnjim tržištem.

Članak 2.

1. Francuska je dužna ostvariti povrat potpore iz članka 1. od njezina korisnika.
2. Kamate na iznose za koje se ostvaruje povrat obračunavaju se od datuma na koji su stavljani na raspolaganje korisniku do datuma njihova stvarnog povrata.
3. Kamate se obračunavaju na temelju složenog kamatnog računa u skladu s poglavljem V. Uredbe (EZ) br. 794/2004 i Uredbom Komisije (EZ) br. 271/2008⁽¹⁵⁹⁾ o izmjeni Uredbe (EZ) br. 794/2004.

⁽¹⁵⁷⁾ Vidjeti članak 14. stavak 2. Uredbe (EZ) br. 659/99.

⁽¹⁵⁸⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 794/2004 od 21. travnja 2004. o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 93. Ugovora o EZ-u (SL L 140, 30.4.2004., str. 1.).

⁽¹⁵⁹⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 271/2008 od 30. siječnja 2008. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 794/2004 o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 93. Ugovora o EZ-u (SL L 82, 25.3.2008., str. 1.).

Članak 3.

1. Povrat potpora iz članka 1. provodi se neposredno i učinkovito.
2. Francuska je dužna pobrinuti se da se ova Odluka provede u roku od četiri mjeseca od datuma obavijesti o Odluci.

Članak 4.

1. U razdoblju od dva mjeseca od dana obavijesti o ovoj Odluci, Francuska je dužna Komisiji dostaviti sljedeće podatke:
 - (a) ukupni iznos (glavnica i kamate) za koji je potrebno ostvariti povrat od korisnika;
 - (b) podroban opis već poduzetih i predviđenih mjera radi poštovanja ove Odluke;
 - (c) dokumente kojima se dokazuje da je korisniku naložen povrat potpore.
2. Francuska je dužna Komisiju obavješćivati o napretku nacionalnih mjera poduzetih radi provedbe ove Odluke do potpunog povrata potpore iz članka 1. Na zahtjev je dužna Komisiji odmah dostaviti sve podatke o mjerama koje su već poduzete i predviđene radi poštovanja ove Odluke. Dužna je dostaviti i detaljne podatke o iznosima potpore i kamatama koje je korisnik potpore već vratio.

Članak 5.

Ova je Odluka upućena Francuskoj Republici.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. studenoga 2013.

Za Komisiju
Joaquín ALMUNIA
Potpredsjednik

PRILOG

PODATCI O PRIMLJENIM IZNOSIMA, IZNOSIMA ZA POVRAT I VEĆ VRAĆENIM IZNOSIMA

Naziv korisnika	Ukupni iznos potpore primljene u okviru programa (*)	Ukupni iznos potpore za povrat (*) (Glavnica)	Ukupni već vraćeni iznos (*)	
			Glavnica	Kamate

(*) u milijunima nacionalne valute.